

د افغان ولس قاتلینو ته بښنه
اود داعشي مجرمینو ژغورنه څه بښي؟!

تحریک

شپاړسم کال، لومړۍ، پرلپسې ۱۱۴مه کڼه،
عقرب ۱۳۹۸ل، ربیع الاول ۱۴۴۱هـ ق، نومبر ۲۰۱۹م

د افغانانو ختین کورونه ولې وړانږي؟

سید آباد ونړونځ چې نیویارک په امن شي!

ننګرهار کې داعشي ملیشو

ستره ماتې وخوړه ...

❖ داعشیان چا د "ماتي" او سلکیو حال ته ورسول؟

❖ دغني هوایی دهلېزونه!

❖ یو تصویر چې، له ډېرو رازونو یې پرده پورته کړه!

طالبان

ولې جګړه کوي؟

زندګۍ وخدمات شهید

الحاج ملا عبدالسلام سعادت تقدیر الله

لړليک

مخ	عنوان	کڼه
۱	سرمقاله.....	۱
۲	ننگرهار کې داعشي مليشو ستره ماتې وخوړه.....	۲
۴	د داعشي فتنې وروستی سلگۍ دي.....	۴
۷	د داعش تېښته او د چارواکو د دروغجنو لاپو اصلي هدف	۷
۹	د طالبانو له لوري داعش ته ماتې، دامريکا بله فارموله.....	۹
۱۰	داعشيان چا د ماتې او سلگيو حال ته ورسول؟.....	۱۰
۱۲	د عربو له بهاره د داعش ترخزانې.....	۱۲
۱۵	د افغانانو څټين کورونه ولې وړانږي؟.....	۱۵
۱۷	يو تصوير چې، له ډېرو رازونو يې پرده پورته کړه!.....	۱۷
۱۹	شيخ الحديث مولانا سيد رسول حليم مدظله سره مرکه.....	۱۹
۳۶	سيد آباد ونړوئ چې نيويارک په امن شي!.....	۳۶
۲۸	طالبان ولې جگړن کوي؟.....	۲۸
۳۰	زندگي وخدمات شهيد الحاج ملاعبدالسلام سعادت.....	۳۰
۳۶	گلکڅونه.....	۳۶
۳۸	د غني هوايي دهلېزونه!.....	۳۸
۴۰	شيخ الحديث مولانا شهاب الدين دلاور سره د څرک مرکه..	۴۰
۴۶	کاذب اميدونه.....	۴۶
۴۸	دمسخره ټاکنو ناندريزې پايلې!.....	۴۸
۴۹	د فکر له سنگره!.....	۴۹
۵۰	د استاد توريالي همت سره د څرک مرکه مجلې.....	۵۰
۵۳	د يو هيواد په تاريخ کې داشخاصو دسوانحو ونډه.....	۵۳
۵۶	دشهيد ملا غلام نبي جهادي ر ژوند ته کتنه.....	۵۶
۵۹	بابري مسجد! د هند فاشست رژيم او مسلمانان.....	۵۹
۶۲	عراق کې لاريونونه دچا له لورې او د څه لپاره ؟.....	۶۲
۶۵	د ۲۴ کلنې مقدسې مبارزې د اتل په ياد کې.....	۶۵
۶۸	د تعزير قيام د چا مسئوليت دی؟.....	۶۸
۷۰	دالله تعالی ددين له بندگانو سره د مرستې اثرات.....	۷۰
۷۱	شهيد مولوي حميدالله خبيب ژوند ته کتنه.....	۷۱

شپاړسم کال، لومړۍ، پرلپسې ۱۱۴ مه گڼه،
عقرب ۱۳۹۸ ل، ربيع الأول ۱۴۴۱ هـ ق، نومبر ۲۰۱۹ م

امتیاز:

دافغانستان اسلامي امارت
دفرهنگي چارو کمیسیون

مسؤل مدیر:

عبيد تنوير

ليکوال پلاوی:

ډاکټر صابر، حميد، جميل مېرني
او افضل محمد تراب

گډون:

افغانستان: ۳۵۰
پاکستان: ۵۰۰
امريکا: ۷۰
اروپا: ۷۰
يوه گڼه: ۳۰
افغانۍ: ۶۰
کلدارې

يادونه

حتمي نه ده چې په څرک کې خپرې شوې مقالې
دادارې دپايسې ترجماني وکړي هره ليکنه دليکوال
خپل نظر دی.

تخنيکي چارې: تخنيکي څانگه

پتې:

sarak_111@yahoo.com

د افغان ولس قاتلینو ته بښنه

او د داعشي مجرمینو ژغورنه څه ښيي؟!

راپورونه وایي د امریکا ولسمشر ډونلډ ټرمپ خپل دوه هغه عسکر چې په افغانستان کې د بېګناه ولسي وګړو د وژلو له امله محاکمه کېدل بښلي دي.

د کمانډو ځواکونو غړي ماتیو گلستین په ۲۰۱۰ ز کال کې یو افغان برکړ قصدا وژلی و، او لومړی بریدمن کلینټ لورانس بیا په ۲۰۱۲ ز کال کې تر خپل لاس لاندې عسکرو ته پر درو تش لاسو افغانانو باندې د ډزو کولو امر کړی و، چې په نتیجه کې یې دوه تنه ووژل شول. لورانس په ۱۹ کاله بند محکوم شوی و، ۶ کاله بند یې تېر کړی و، خو د ټرمپ پرېکړې یې سزا ورمعاف کړه. د سمندري ځواکونو یوه بل عسکر ته، چې عراق کې د جنایت ترسره کولو له امله یې رتبه ټیټه شوې وه، بېرته ترفیع ورکړل شوې ده.

د امریکایي ولسمشر له دې غیرمنصفانه پرېکړې جوتیږي چې د بشري حقونو علمبرداره امریکا د بشر قیمتي ژوند ته څومره احترام لري. دا ډول اقدامات په ناروا جګړو کې ښکېلو امریکایي عسکرو ته د جنایاتو ترسره کولو لپاره لوی زړه ورکوي ځکه پوهیږي چې د کوربه هېوادونو تېل شوي حکومتونه یې د محاکمې وس نه لري او خپل یې معافوي.

امریکا په تېرو دوو لسیزو کې د نورو هېوادونو په پرتله زموږ په خپل هېواد کې زیات جنګي جرایم کړي خو څوک د پوښتنې نشته. امریکا نه یوازې دا چې پخپله د جنګي جرمونو ترسره کوونکي بخښي، بلکې د هغو بشري ادارو او محکمو لاسونه هم وړلنډوي او ګواښي یې څوک چې په افغانستان کې د امریکایانو لخوا د ترسره شویو جنایتونو ترسره کولو هڅه کوي.

په تېر ۲۰۱۸ ز کال کې د جرمونو نړیوالې محکمې غوښتل چې په افغانستان کې د امریکایي ځواکونو لخوا ترسره شوي جنګي جنایات وڅېړي، خو امریکا وګواښله او د محکمې پر څارنوالې یې د متحده ایالاتو د وېزې ورکړه بنده کړه.

له بده مرغه، په ګران هېواد افغانستان کې مېشت یرغلګر امریکایي ځواکونه د کابل د غلام رژیم د هغه بدنام تړون له مخې له قضایي تعقیبه مصون دي چې په ۲۰۱۴ ز کال کې یې د خپل واک په لومړیو ساعتونو کې دننه لاسلیک کړه. له همدې امله د امریکا ترڅنګ د کابل ادارې چارواکي هم د اشغالګرو لخوا په ټولو ترسره شویو جنګي جنایتونو کې مسؤل دي، چې یو وخت به یې که د خدای عز و جل رضا وه حساب ووايي.

د ټرمپ لخوا د جنګي مجرمینو د بخښل کېدو خبرونه داسې مهال ورکول کیږي چې کابل ادارې د هېواد په ختیځ ننگرهار ولایت کې سلګونه هغه داعشیان او قاتلین ژغوري، پناه یې ورکړي، چې د سلګونو بېګناه هېوادوالو په وینو یې لاسونه سره دي. کابل رژیم تېر کال په جوزجان کې هم چې کله اسلامي امارت د داعشي ملیشو پرضد پراخ تصفیوي عملیات وکړل نږدې ۲۵۰ داعشي مجرمین یې په الوتکو اورنجر وکړل او خوندي سیمو ته یې یوړل. د یرغلګرو امریکایانو او د فتنه اچوونکو بښل کېدل او دمزدور رژیم له لوري داعشیانوته پناه ورکول ښيي چې امریکا او کابل رژیم بالعموم د انسانو او بالخصوص د افغانانو وینو ته څومره ارزښت ورکوي. خو دوی باید بهېغمه نشي — یوه ورځ نه یوه ورځ به عدالت پرې پلي کیږي.

ننگرهار کې داعشي ملیشو ستره ماتې وخوړه،

ټولې سیمې ونيول شوې، پاتې تر تعقيب لاندې دي

لکه څنگه چې پوهیږئ داعش د دې زمانې یوه فتنه گره ډله ده چې د پخوانیو خوارجو په شان له خپلو پلویانو پرته تقریباً په ټول اسلامي امت د تکفیر حکم کوي. دغه ډله چې د نړۍ په گوټ گوټ کې یې اسلامي خوځښتونو ته درانه زیانونه اړولي، په لسگونو زره مسلمانان یې وژلي، د مسلمانانو په بازارونو، مساجدو، تعلیمي ادارو، متبرکو مقاماتو او مجتمعاتو کې یې درنې چاودنې کړي او ټول قوت یې د مسلمانانو د وینو په بهولو لگولی دی. دغې فتنه گرې ډلې غوښتل چې د اسلامي نړۍ د نورو برخو غوندې په افغانستان کې هم د فتنې اور بل کړي. اشغالګرو او ګوډاګي رژیم هم د دوی د تشهیر، تقویې او اکمال لپاره منظم فعالیت ترسره کاوه. تر څو د اشغال پر ضد روان مقدس جهاد ورباندې بدنام، مسلمانان ورباندې قتل، مجاهدین ورباندې تضعیف او د فرقوي نزاع اور ورباندې تازه کړي.

اسلامي امارت چې د مکار دښمن د هرې دسیسې خنثی کول او د خپل جهاد، مجاهدینو او مسلمان اولس دفاع او ساتنه خپل مسؤلیت ګڼي له پیله یې د دغې فتنه گرې ډلې د مخنیوي او محو کولو هڅې پیل کړې.

په دې لړ کې د الفتح عملیاتو په جریان کې د روان ۲۰۱۹ میلادي کال د ۹ میاشتې په ۲۰ تاریخ په ننگرهار کې د اسلامي امارت مجاهدینو د داعشي ملیشو په ضد پریکنده او پراخ عملیات پیل کړل.

عملیات د ننگرهار له شیرزادو ولسوالۍ څخه پیل شول تر اچین ولسوالۍ پورې د ننگرهار ۷ ولسوالۍ چې د داعشیانو فعالیت په کې روان وو په ټولیزه توګه له داعشي ملیشو څخه پاکې شوې، چې تفصیلات یې په لاندې ډول دي:

— شیرزاد:

په شیرزادو ولسوالۍ کې لګډ سر، لټه پرڅه، زونډي سر، میلو، ارې سر، سرې تیرې، ووت، تورکمر، جندله، مرغه، پندوکۍ، تره، دروۍ، کنډوالې، څپری، وچ لګډ سر او د لغر څپري سیمې په ټولیزه توګه له داعشیانو څخه فتحه شوې.

— خوګیاني:

په خوګیانو ولسوالۍ کې وډیسار، زاوه، کوډالۍ، چکاوو، اسمان قلعه، د زاوې تنګی، چنارګی، کمه زاوه، وزیرو تنګی، څپری، جړ، متین، چرګی سر، کچکولی سر، باغ چینه، غونډارو سر، ختریځي، مشین دره، میاه ګان، ملایانو کلی، سپن خوره، میرزاعلي کلی، ډم تیره، کوږم، خمځی، غرنجالی، انار مینه، وچ لګډ، سکندره، ګودره، ابراهیم، ترم، ښکارزن سر، پنگو چم او غوږه څپری ټولې سیمې له داعشي فتنه گرو څخه پرلپسې پاکې شوې.

— **پچیراگام:** په پچیراگام ولسوالۍ کې اگام تنگی، توره بوږه، سلیمانخیلو تنگی، پچیر تنگی، هزارناو تنگی، میلو، مرخانی، سالی گل، زیارت سر، مرغه، لوړه مینه او پنځۍ سیمې په ټولیزه توګه له داعشیانو ونیول شوې.

— **هسکه مینه:**

په هسکه مینه (ده بالا) ولسوالۍ کې شیخ آب کلا، ترخانی، اوغز تنگی، مچی کنډو او کڅۍ سیمې له داعشیانو فتحه شوې.

— **کوټ:**

په کوټ ولسوالۍ کې کڅونه، کوټ تنگی او خړکۍ سیمې له داعشیانو ونیول شوې.

— **سپین غر:**

په سپین غر ولسوالۍ کې خرو، مامند تنگی او خوړ سیمې له داعشیانو څخه پاکې شوې.

— **اچین:**

په اچین ولسوالۍ کې پېنبه، تختې او باغ دره سیمې چې د داعشیانو وروستی ځایله هم وه د الله تعالی په نصرت فتحه شوه. د پورته ولسوالیو له یادو شوو سیمو څخه د داعشي میلشو شړل د دې باعث شول چې د الله تعالی په نصرت د ننگرهار ولایت په ټولیزه توګه له داعشي فتنې څخه نجات پیدا کړي او د دوی وروستی ځای هم ویجاړ شي. په دغو پریکنده عملیاتو کې د داعش د مهمو قومندانانو په ګډون (۱۹۳) تنه ووژل شول، (۱۳۰) تنه ټپیان شول. په جګړو کې سلګونه میله سپکه او درنه وسله خورا ډیر مهمات، آسونه، قچرې، موټر او موټر سایلکونه ونیول شول. د عملیاتو د پای په شیبو کې هغه داعشیان چې د اچین ولسوالۍ په تختو سیمو کې د ورستی سترګه په توګه پاتې وو، د کورنۍ غړي بڅې او ماشومانو په ګډون ټول (۸۵۹) تنه کیدل د کابل ادارې سره یو ځای شول. د دغو داعشانو لپاره د کابل ادارې ټانګونه سیمې ته راغلل او د شپې په تیاره کې یې داعشیان او د هغو کورنۍ د مجاهدینو له محاصرې څخه وایستې.

د اسلامي امارت لخوا د ننگرهار په ولایت کې د داعش ډلې ته سخت ګوزار ورکړل شو، او د ننگرهار مظلوم او بیچاره ولس له دغه شر څخه د تل لپاره په امان شو. الحمدلله والمنة له کله نه چې په هیواد کې د داعش په نوم فتنه ګره ډله را وټوکیده، د اسلامي امارت د مجاهدینو لخوا یې د مخنیوي هڅې وشوې چې په تیرو پنځو کلونو کې له هلمند، زابل، پکتیکا، غور، جوزجان او دادی اوس ننگرهار څخه په تدریجي ډول له منځه یوړل شول او الحمدلله ولس یې له شر څخه په امن کې شو.

د داعشي فتنې په ضد د اسلامي امارت د مجاهدینو عملیات په داسې حال کې ترسره شول چې امریکایي اشغالګرو او د کابل ادارې استخباراتي او نظامي ارګانونو په کلکه له داعش څخه ننگه کوله، د هغو په ګټه یې د اسلامي امارت په مجاهدینو بڼه اورول، د داعش ملیشوته یې وسلې او مهمات رسول او د سختې او محاصرې په وخت کې یې خپلې الوتکې او هلیکوپترې د هغو د نجات لپاره سیموته استولې.

د مجاهدینو لخوا په ننگرهار کې په داعش ځپلو سیمو کې که د داعش کوم عناصر غرونو ته تښتیدلي وي د هغوی پسې تعقیبي عملیات او د سیمو تصفیه جریان لري.

ذبیح الله مجاهد د اسلامي امارت ویندوی

۱۴۴۱/۱۱/۲۰ هـ ق

۱۳۹۸/۸/۲۶ هـ ش — ۲۰۱۹ م

د داعشي فتنې وروستی سلګۍ دي

بريالی ختيځوال

د وژل کيدو پخلى وګر. نوموړي وويل: چې د بغداد د وروسته «ابو ابراهيم الهاشمي القرشي» د داعش ډلې د نوي امير او مشر په توګه ټاکل شوی دی.

د يادولو وړ ده چې د داعش ډلې بنسټګر او مشر- «ابوبکر البغدادی» د امريکا ځانګړو ځواکونو په دعوه د سوريې په شمال کې «ادلب» ښار کې د ځانګړو عملياتو په ترڅ کې ووژل شو.

د امريکا د بهرنيو چارو وزارت په يواځې دعوه کې چې د داعش ډلې وياند «ابو حسن المهاجر» د تيرې سې شنبې پر ورځ د سوريې د «جرابلس ښار» ته نږدې يوه سيمه کې د ځانګړو عملياتو په ترڅ کې وژل شو.

ابوبکر البغدادی څو کاله مخکې عراق کې د ځينو سيمو او ښارونو د نيولو وروسته خپل خلافت اعلان کړ او د ټولې نړۍ د مسلمانانو څخه يې وغوښتل چې دده سره بيعت وکړي، او هم يې هغو مسلمانانو ته گواښونه وکړل چې ور سره د بيعت کولونه ډډه کوي، هغه دخپلو مخالفو جهادي ډلو پر خلاف وسله پورته کړه او په عراق او سوريه کې يې په زرګونو عرب مجاهدين په شهادت ورسول.

بيا هم په نړۍ کې د ټرمپ لخوا د بغداد د وژل کيدو اعلان ته د شک په نظر کتل کيدل، حتی چې دروسيې پشان هيواد هم باور نه کاوه چې رښتيا دي ابوبکر بغدادی وژل شوی وي، ليکن د داعش ډلې دنوي وياند (ابو حمزه القرشي) لخوا د اعلان وروسته تر يوڅه حده دهغوی دغه شک کم شو.

روان «۲۰۱۹ زکال اکتوبر په ۲۷ مه» د امريکا ولسمشر «دونلډ ټرمپ» سپينه مانۍ کې خبريالانو ته وويل: د داعش ډلې مشر- «ابوبکر البغدادی» د دوی ځواکونو وژلی دی.

خبريالانو ته «ټرمپ» وويل: تيره شپه (د اکتوبر ۲۶ مه) د امريکا په تاريخ کې يوه شپه وه؛ لکه سپی ووژل شو او په دغو عملياتو کې د امريکا د پوځ ۸ څرخي الوتکو برخه واخيسته.

ټرمپ وويل په هغه کور چې بغدادی پکې پټ شوی و، امريکايي ځواکونو چاپه واچوله او بغدادی په يوې سمخې کې په ځان پورې تړلي چاوديدونکي مواد وچول. وايي: چاودنه کې د بغدادی دوه ماشومان هم وژل شويدي.

دونالد ټرمپ وويل: پدې عملياتو کې روسيې، ترکيې، عراق او کردي مليشو هم د دوی سره مرسته کړې. بل پلو ترکيې او روسيې هم ويلي دي چې د بغدادی په اړه يې معلومات شريک کړي وو.

د ټرمپ په وينا پدې عملياتو کې د بغدادی ګڼ شمير ملګري او وسله وال هم وژل شوي خو امريکايي عسکرو ته پکې هيڅ زيان ندی رسيدلی.

د ټرمپ د پورته څرګندونو او دعوو په اړه بيا هم شکونه موجود وو، خو وروسته د «ابو حمزه القرشي» په نامه يو تن چې ځان يې د داعش ډلې وياند معرفي کړ د ټيلګرام کانال له لارې پخپل خپور کړي غريز پيغام کې د ابوبکر البغدادی اود داعش د پخواني وياند «ابو حسن المهاجر»

لاریونونه او احتجاجونه وشول، امریکایان وغندل شول او اسامه بن لادن ته د قهرمان په توګه پیرزويني وړاندې کړای شوې

هم دا راز کله چې امير المؤمنين «ملا محمد عمر مجاهد رحمه الله» د طبعي ورپېښې ناروغۍ له امله وفات شو او څه موده وروسته يې خبرخپور شو، سملاسي په افغانستان اونژدې ټوله اسلامي نړۍ کې دخوا خوړيو اوهمدرديو څپې په غورځنگ راغلې، ځاي په ځای خلکو ورپسې ختمونه او عاء گانې پيل کړې، حتی چې په عربي نړۍ کې هم ورته دخلوص نه ډکې پيرزوينې وړاندې شو، په شاندارو القابو او صفاتو وستايل شو او رښيو کې ورباندې گڼ شمير ليکنې، مقالې او مضامين چاپ شول

بيا کله چې دامريکايانو لخوا شهيد امير المؤمنين «ملا اختر محمد منصور رحمه الله» په یوناځوانمردانه بريد کې په شهادت ورسيد، هم په ټوله اسلامي نړۍ کې دهغه دشهادت په دردونکې پېښه مسلمانانو دامريکا پرضد غبرگونونه وښودل، امریکایان يې وغندل، دعاء گانې او ختمونه وشول ځا پرځای تعزيتونه واخيستل شول، لیکن دبغداد په مړينه نه چا هغه ته دعاء وکړه او نه چا

ددې لپاره چې امريکا وښيي چې دوی لخوا دبغداد د دوژل کيدو دعوه رښتيا ده، دامريکا پوځ لخوا د هغو عملياتو يوه ویدیو هم رسنيو کې خپره شوه په کومه کې چې د سوريې په شمال کې د اسلامي دولت يا داعش مشر- ابوبکر بغدادی وژل شوی و.

ويديو کې خپاره شوي انځورونه امريکايي پوځيان هغه پټن ځای ته د نږدې کېدو پر مهال ښيي چې ابوبکر بغدادی پکې اوسېده په دې سره. بغدادی د استوگنځي لاندې سمڅې ته منډه اخلي او هلته پخپل باروتي واسکت ځان وژني، دحيرانتيا وړداده چې په ویدیو کې ښودل شوی استوگن ځای د عملياتو څخه څو شېبې وروسته دامريکايي الوتکو څخه په توغندیو وويشتل شي او ونړول شي.

لنډه داچې داخبره اوس يقيني ده چې بغدادی وژل شوی او نورپه دنيا نشته، اوس يوه ساده پوښتنه داده چې کله اسامه بن لادن دامريکايانو له لوري په ورته عملياتو کې دپاکستان په ايبټ آباد کې شهيد کړای شو، نو له امله يې په نيردې ټوله اسلامي نړۍ کې دقهر اوغوسې يو لوی زوږ، ماتم او دغم حالت طاري شو، ځای پر ځای خلکو دهغه غايبانه جنازې وکړې، ختمونه او دعاء گانې يې پسې وکړې،

ورباندې ویر او ماتم وکړ اونه دامریکایانو پرضد کوم لاریون او احتجاج ولیدل شو؟

ښکاره ده دشیخ اسامه بن لادن رح، ملا محمد عمر مجاهد رح او شهید ملا اختر محمد منصور رح سره دبغدادې پرتله بې ځایه ده، زکه هغوی رښتیني مجاهدین او مخلصین وو، مسلمانانو ورباندې کلک باور درلود چې داسلام او مسلمانانو دسرلوړۍ لپاره یې جهاد ته مخه کړې وه او دامریکایي استعمار دظلمونو او وحشتونوڅخه مسلمانانوته نجات ورکول یې هدف و، هغوی پخپلو جهادي کارنامو سره داسلام او مسلمانانو دعزت شمله هسکه کړه هرچې بغدادې او دهغه ډله ده، هغوی په مسلمانانو داسې نارواظلمونه او وحشتونه وکړل چې خلکونه یې دامریکایانو ظلمونه او وحشتونه هیر کړل، بغدادې او دهغه ډله دامریکایانو نه هم زیات ظالمان او وحشیان ثابت شول په دې وجه بغدادې په مسلمانانو کې منفور شو، مسلمانانو ترې نفرت او کرکه راغله.

داعش یا بغدادې لخوا په مسلمانانو باندې دشویو ظلمونو او وحشتونو داستانو دراسپړلو لپاره سوريې او عراق ته دتلو حاجت نشته دلته افغانستان کې د داعش وحشیانه او کرغېرن داستان ددې دلیل دی چې دداعشیانو ظلمونه نه ښونکي دي، په خاصه توګه دهیواد په ختیځ (ننگرهار) کې یې په مسلمانانو کوم ناروا ظلمونه وکړل شاید په تاریخ کې ساری ونلري نومیالي علماء کرام او مخور قومي مشران او په سلګونو مجاهدین او طالبان یې شهیدان کړل، لله الحمد چې داسلامي امارت زړور مجاهدین ترې وروسته نشول او دډیرو لویو قربانیو په ورکولو یې داسې ځپل چې ان شاء الله بیا به سرپورته نکړای شي

داعش دچا پروژه وه؟

که څه هم په دې باره کې لا نورو دقیقو څیړنوته ضرورت دی او په اړه یې ښه ثقه قراین او شواهدمندل

پکاردې، البته دامعلومه اوبښکاره ده چې دداعشیانو اعمال او دهغوی کړه وړه دمسلمانانو اعمال او کړه وړه نه دي، دوی چې کوم ظلم او وحشت دمسلمانانو سره کوي، یا کومه دښمنې او عقده ورسره لري، دا دمسلمان کارنشي- کیدای په دې وجه داباور په سلو کې اتیا سلنه کیدای شي چې داعش دامریکایانو یوه خدماتي پروژه وه چې ورباندې په عراق، سوريه او افغانستان کې یې مسلمانان وځپل، اوغوښتل یې چې نورهم ورته رشد ورکړي خو په افغانستان کې یې هغسې چې د دوی (امریکایانو) تمه وه رشد او رښې ونشوای غځولی په مقابل کې یې اسلامي امارت کلک مقاومت وکړ، او په هیواد کې دریښو غځیدومخنیوی وکړ، په دې لړ کې ددینه لوی او کره ثبوت بل څه کیدای شي چې پخپله دامریکا لخوا په افغانستان باندې تپل شوی پخوانی ولسمشر حامد کرزی اعتراف کوي چې داعشیان امریکایانو پخپلو طیارو کې افغانستان ته راوستې او هم یې پخپلو بې بیرغه الوتکو کې دیوې سیمې نه بلې سیمې ته انتقالوي دنوموړي په وینا داعشیان امریکایانو دافغانانو دوژلو اوځورولو لپاره ګومارلي دي

مختصر دا چې داعش نه اسلامي تحریک دی او نه دمسلمانانودنجات لپاره پورته شوی، داغورځنگ دمسلمانانو سره فکرأ اوسیاستاً دښمنې لري، دمسلمانانو وینې تویول راوا اوثواب بولي، له نیکه مرغه چې دهیواد په ختیځ کې ددې بدمرغه او خبیث بوټي رښې په ختودي او داسلامي امارت باتور مجاهدین یې دوروستیو کوډلو او ځالو په ډنگولو لګیادي، داسلامي امارت دمجاهدینو او مشرانو همت ته سلام دی چې دهیواد مظلومو خلکوته په خاصه توګه یې دننگرهار او کونړ پتمنو قومونو اوقبایلوته یې ددې بې پته او وحشیانو څخه نجات ورکړ.

داعش

د داعش تېښته

ليکنه : ويس افغان

او د چارواکو د دروغجنو لاپو اصلي هدف...!!

داعش پرضد د دوی عسکرو عمليات ترسره کړل اوس دا دی هغوی ورته تسليمیږي.

او نن د صدیقي په نامه د اشرف غني یو ویاند هم داعش ته د شکست ورکولو دعوه وکړه او زیاته یې کړه چې غني خپلو عسکرو ته د داعش د ماتولو مبارکي ورکړي.

حالانکه دا داسي سوچ او ښکاره دروغ دي، چې حتی ماشوم یې هم په ویلو د شرم احساس کوي، ځکه د داعشیانو په وړاندې د کابل ادارې یوه عسکر هم د داعش له پیدایښت نه، تراوسه پورې د هغوی پرضد حتی یو ټک هم نه دی کړی، بلکې برعکس هرکله چې مجاهدينو داعشیان تربريد لاندې نیولي، د کابل حکومتي او بهرنیو الوتکو په سلهاوو ځله د داعش د ژغورنې په خاطر پرمجاهدينو بمباری کړې دي.

خو د کابل گوداگي چارواکي ښایي مجبور وي چې د خپلو امریکایی بادارانو په امر هر ډول بې شرمانه حرکات ترسره کړي، هر ډول دروغ د هغوی پخاطر ووايي، د داعش د ژغورنې چارې په رڼا ورځ ترسره کوي، ټول ولس یې د سر په سترگو ویني چې دوی داعشیان د مجاهدينو له کلابندی خلاصوي، جلال آباد او مرکز کابل ته یې رسوي، ترڅو یې بیا سره منظم کړي او د هیواد په یو بل

په دوه زره شپاړسم کال کې د افغانستان په ختیځ خصوصاً ننگرهار کې راپیدا شوي داعشیان بالاخره د روان دوه زره نولسم کال د نومبر په منځنۍ لسیزه کې د طالب مجاهدينو له لوري د دوه میاشتنيو پراخو او شدیدو عملیاتو په ترڅ کې، له داسي شکست سره مخ شول چې په دغه سیمه کې یې له یوه مخه نظامي شتون محوه شو.

سمڅي یې مجاهدينو مکملې ورڅخه تخلیه کړې، وسلې، مهمات، بمونه او نور ټول ورکول شوي وسایل ورڅخه پاتې شول، دوی د ډېرو درنو ځاني تلفاتو له زغملو وروسته په نیم ژوانده حالت کې د کابل د گوداگي حکومت غیږي ته پناه ور وړه.

پرځای د دې چې مجاهدينو ته ځانونه تسلیم کړي؛ په ډلو ډلو روان دي د کابل عسکرو ته ځانونه تسلیموي، هغوی یې په الوتکو او موټرو کې خپلو پوځي او استخباراتي مراکزو ته رسوي.

او ورسره اعلانونه کوي چې گویا د داعش پرضد عمليات همدوی پیل کړي وو، اوس یې داعشیانو ته شکست ورکړ او هغوی ورته تسلیم شول، څو ورځي وړاندې له کابل نه ننگرهار ته د مسعود اندرابي په نوم یو وزیر راغلی وو، هلته یې د خبریالانو په مخ کې په سپینه ورځ په سپینو سترگو رد بډ دروغ وویل چې گویا د

گوټ کې يې چيري ځای پرځای کړي او د مجاهدينو پرضد يې د مليشه يی ځواک په توگه وکاروي.

په هرصورت واقعيت دا دی چې د افغانستان په ختيځ خصوصاً ننگرهار کې د داعش په وړاندي له دوو مياشتو راهيسې پيل شوي د مجاهدينو عمليات اوس اوس د داعش په مکملې ماتي سره پای ته نژدې شوي. او په دې توگه د امريکا او گوداگي حکومت هغه قيمتي پروژې له شکست سره مخ شوي چې دوی په خورا عميق پلان او لوړو مصارفو د دې پروژې په بريالي کيدلو کې هڅي پيل کړي وي.

د ذبيح الله مجاهد د وينا له مخې، د داعش پرخلاف د مجاهدينو دا عمليات د روان ۲۰۱۹ ميلادي کال د ۹مې مياشتې پر ۲۰ مه نيټه پيل شوي وو چې نژدې دوې مياشتې يې وخت ونيو او بالاخره د ننگرهار هغه ۷ ولسوالۍ چې داعشيان پکښې موجود وو، تصفيه شوي.

په داسې حال کې چې داعشيان د کابل ادارې د پوځي، لوژستيکي او هوايي ملاتړ څخه په پټه او ښکاره ډول ښه برخمن وو؛ بيا هم له ماتي سره مخ شول، په وينا يې نژدې ۱۹۳ داعشي-مليشي ووژل شوي، ترسلو زيات ټپيان، او ۸۵۹ تنو ته د کورنيو او بهرنيو ځواکونو لخوا د طالبانو له محاصرې نجات ورکول شوی او محفوظو دولتي اماکنو ته انتقال شوي دي.

له داعش نه د امريکا نسبتاً پټ او د کابل ادارې څرگند ملاتړ اوس داسې يوه موضوع ده چې نژدې ټوله نړۍ ورباندې اگاهي لري، په کراتو مراتو ثابته شوې چې دوی د داعش پالني، سمبالوني، تمويلوني، او بيا ژغورني پرلپسې گړندی هڅي کړي، دوی غوښتل چې داعش پياوړی شي او په پايله کې يې د اسلامي امارت د جهادي صف د ماتولو لپاره داسې وکاروي لکه څنگه چې يې په شام او عراق کې د هغې سيمې د ريښتينو مجاهدينو د خپلو لپاره ورنه کار واخيست او بالاخره يې پر دوی هم مخ را وړاوه. او مشر-بغداد يې ورته وواژه.

خو د بهرنيو يرغلگرو په دغه خطرناک پلان باندې مجاهدين له لومړي سره پوهيدل او متوجه وو، همدا وجه ده چې په زابل،

فراه، جوزجان درزاب، کونړ او بيا ننگرهار کې مجاهدينو هغوی وځپل او د دښمن دا ستراتيژيکه دسيسه يې له ستراتيژيکي ماتي سره مخ کړه.

څرنگه چې امريکايان په لومړي سر کې ډېر جدي وو، په څرگنده يې د داعش د سپوټ هڅي پيل کړي وي په ځلونو يې په الوتکو کې د ننگرهار په غرونو کې مخ پټي وسلوال ديسانټ کړل، سيمه ايزو خلکو يې آزادو رسنيو ته د سترگو ليدلي حالات وويل، پارلماني او نورو جگړو پوړو دولتي چارواکو هم اعترافات وکړل، همدارنگه تېرکال د روژې په مياشت کې چې د کابل په ميرويس ميدان او شاوخوا سيمه کې څو کانټينرې بې نمبره وسلې ونيول شوي؛ د کابل امنيه قومندانۍ څه موده وروسته وويل: چې د نيول شوې وسلې مالک چې د يوې بهرنۍ کمپنۍ مشر-و؛ د امريکا د سفارت له لارې دوی ته مراجعه کړې ترڅو دا نيول شوې څو کانټينرې وسله بيرته ورته وسپارله شي.

دا ډول رسوا کار په نړيواله کچه د امريکا د بدننامۍ سبب شو او د دوی نړيوال رقيب يې ورته متوجه کړل، په عين حال کې د اسلامي امارت سياسي او مطبوعاتي هڅو هم دنياوال د امريکا په دې خطرناکه لوبه خبر کړل، نو ځکه امريکا يوه اندازه ځان غلی کړ او د داعش سپوټ ته يې د کابل اداره تنها موظفه کړه، چې د ملي امنيت له لوري يې پوره پالنه کيدله.

دا چې داعشيان ونه توانيدل چې د مجاهدينو په وړاندي مقاومت وکړي، له ناکامۍ سره مخ شول؛ نو د کابل گوداگيو چارواکو د دې ترڅنگ چې په دروغو د دې لاپي پيل کړي، چې گویا د داعش په وړاندي دوی عمليات وکړل او مات يې کړل؛ په عين حال کې يې د تسليمۍ په نامه د پاتي داعشيانو د ژغورني او خپلو دولتي مراکزو ته د هغوی د انتقال لړۍ پيل کړې، ترڅو يې بيا له امريکايي بادارانو سره په گډه له سره تنظيم کړي، خو دا امکانات يې نور تقريباً له لاسه وتلي دي. بيا به هيڅکله ونه توانيږي چې د افغان ولس د ځورولو او د مجاهدينو په وړاندي د خنډ جوړولو لپاره دا خونسا شوې فتنه بيا را ژوندي کړای شي. ان شاءالله
پای.....!

د طالبانو له لوري داعش ته ماتې

د امريکا بله فارموله هم ناکامه کړه!!

د اشغال په لومړيو کلونو کې چې امريکا سيمې او افغانستان ته د يو سوپرځواک په ډول راغله، په سلگونو ډول-ډول رسنۍ يې په دې موخه استخدام کړې چې وښيي، جگړه ورسره ناشونې ده. او دغه راز يې په لومړيو کې ټوله توجه د اشغال تغذيه شويو عسکرو اکمال ته وه.

له تقريبا يوه لسيزې وروسته هم امريکا له اجيرو عسکرو هغه اهداف ترلاسه نه کړل، چې دوی يې اراده لرله، بلکې ورځ تربلې يې پر خلاف خوځښت او پاڅون زياتېده، نو امريکا له نظامه بهر د يو بل رامنځ ته کولو ته مخه کړه او د ولسي پاڅون والو (اربيکانو) په نوم ملېشې يې جوړې کړې.

که څه هم په لومړيو کې يادو ملېشو د خپل ځان مؤثر بنودلو لپاره ډول-ډول جنايات ترسره کړل؛ خو د اسلامي امارت پر وړاندې يې ډير دوام ونه کړای شو، اسلامي امارت په خورا ځبرکتيا او تدريج ډېرو ولايتونو کې دا فتنه له منځه يووړه او ملت يې د دې سترې غميزې څخه خلاص کړ.

د امريکايي شنونکو په باور د يادو تکتیکونو د ناکامۍ اصل عامل داوه چې مذهبي رنگ يې نه لاره؛ نو امريکا داخل د خپلو اهدافو د تحقق لپاره د يوې داسې ډلې جوړولو تاييا وکړه، چې مذهبي رنگ ولري. د دوی په گمان دا ځل به دا ډله د ملت له مرستې برخمنه شي او د دوی لپاره به د اسلامي امارت په وړاندې مؤثره ثابته شي.

دې نوې جوړې کړې ډلې ته يې ډېر امکانات برابر کړل، د هيواد په لويو ښارونو او د عامو خلکو د اجتماع په ځايونو کې يې خونړي بريدونه وکړل.

خو اسلامي امارت، امارت چې د ملت د گټو او ارزښتونو رښتينی مدافع دی، د مکار دښمن د هرې دسيسې خنثی کول او د خپل جهاد، مجاهدينو او مسلمان اولس دفاع او ساتنه خپل مسؤليت گڼي، له پيله په ډېره ميرانه او تدبير د دې فتنې په وړاندې ودرید د دغې فتنه گرې ډلې د مخنيوي او مهارولو هڅې يې پيل کړې.

په هلمند، پکتیکا، زابل، جوزجان، کونړ، لوگر او دا دی اوس يې ننگرهار ولايت کې د دې ډلې په وړاندې رغنده او پرېکنده عمليات وکړل. ننگرهار کې يې د روان ۲۰۱۹ ميلادي کال د ۹ مياشتې په ۲۰ مه نيټه د داعشي مليشو په ضد پرېکنده او پراخ عمليات پيل کړل.

د اسلامي امارت وياند ذبيح الله مجاهد په خپريانه کړې کې رسماً ننگرهار کې داعش ته د ماتې خبر ورکړ، د ده په خبره ياد ولايت په ټوليزه توگه له داعشي فتنې څخه نجات پيدا کړ او د دوی وروستی ځالې هم ويجاړې شوې، د داعش د مهمو قومندانانو په گډون (۱۹۳) تنه ووژل شول، (۱۳۰) تنه تپيان شول.

په دې توگه مجاهدين وتوانېدل د امريکا په لاس جوړه شوې درېيمه فرموله هم ناکامه کړي او ملت، سيمه او نړۍ يې له شره خوندي کړي.

داعشیان

چا د "ماتي" او سلگيو حال ته ورسول؟

نسیم فاتح

ټينگې کړې. د تورو بيرغونو له پورته کېدو سره سم يې په دې دوو ولايتونو کې د جنگياليو او د واک د سيمو سلنه زياته پورته شوه، چې د طالبانو په گډون حکومت، امريکا او گاونډيو هېوادونو ته يې اندېښنې ورولاړې کړې.

د حکومت او امريکا په پرتله طالبان يوازینی هغه ځواک و (او دی) چې د دې ډلې پر ضد يې جدي او قاطع گامونه واخيستل - او برياوې يې هم ترلاسه کړې. په هلمند، زابل، کندز او څو نورو ولايتونو کې يې داعش ډله په نطفه کې خنثا کړه، او په لغمان او جوزجان کې يې هم تر لږ مودې تېرېدو وروسته له منځه يووړه.

پر دې سترگې نشي پټېدای چې د داعش څو لوړپوړي مشران او گڼ شمېر جنگيالي (لکه حافظ سعيد، حسيب لوگري، قاري حکمت او نور) د بهرنيو او ځواکونو په هوايي بريدونو کې وژل شوي، خو له دې پرته گډو ځواکونو په تېرو پنځو کلونو کې د داعش پر وړاندې، د طالبانو په څېر، کومه د پاموړ بريا نه ده ترلاسه کړې - برعکس د دې ډلې پر وړاندې د طالبانو نږدې هره ستره بريا يې ځان ته منسوبه کړې ده.

د ساري په ډول، د ۲۰۱۸ز کال په جولای مياشت کې طالبانو د هېواد په شمال جوزجان ولايت کې د داعش پر ضد عمليات پيل کړل، چې د داعش په تس نس کېدو پای ته ورسېدل. هغه مهال حکومت او امريکايي ځواکونو دواړو دا بريا ځان ته منسوبه کړه.

کابل حکومت يو ځل بيا هڅه کوي چې د داعش ډلې پر وړاندې د طالبانو يوه بله بريا ځان ته منسوبه کړي.

د کابل حکومت د دفاع وزارت لومړي مرستيال، ډگر جنرال ياسين ضياء، په دې وروستيو کې ويلي چې دولتي ځواکونو د هېواد په ختيځ کې "ځينې برياوې" ترلاسه کړې او دلته داعش ډله "د ماتېدو او له منځه تللو" په حال کې ده. نوموړي زياته کړې چې د عملياتو پر مهال "زيات شمېر" نور داعشيان ورته تسليم شوي دي.

له تېر څه باندې نيم کال راهيسې، د هېواد په ختيځو کونډو او ننگرهار ولايتونو کې طالبانو د داعش ډلې پر ضد پراخ عمليات پيل کړي دي. دا عمليات، چې د طالبانو ځانگړې قطعې يې پر مخ وړي، اوس پرېکنده مرحلې ته داخل شوي دي. داعش په دواړو ولايتونو کې پراخې سيمې له لاسه ورکړې او د حاکميت ساحه يې څو صعب العبور غرونو ته ورټوله شوې، چې هغه هم د محاصرې په حال کې دي.

د عملياتو پر مهال لسگونه داعشيان قتل او ژوبل شوي، او لسگونه نور يې طالبانو او حکومت ته تسليم شوي دي. د تيرې اکتوبر مياشتې په وروستيو کې څه باندې ۷۰ داعشيان او کورنۍ يې، چې بهرنيان هم پکې وو، حکومت ته تسليم شول. دا رنگه طالبانو ته هم لسگونه بهرني جنگيالي او کورنۍ تسليم شوي دي.

کونډو او ننگرهار يوازيني هغه ولايتونه دي چې داعش په ۲۰۱۵ز کال کې د خپل خلافت تر اعلان وروسته پښې پکې

د عملیاتو پر مهال، په درزاب او قوشتپه ولسوالیو کې د نږدې ۶۰۰ پرتو داعشیانو له ډلې یې تر ۱۵۰ زیات قتل او تر ۱۰۰ زیات ژوبل شول، او لږترلږه ۱۴۰ نور یې طالبانو ژوندي ونیول. کله چې پر داعشیانو د محاصرې کړۍ راتنگه شوه، په وروستیو ساعتونو کې د داعش مشرانو له حکومت سره وغوښته. وروسته د جوزجان لپاره د داعش د مشر او د هغه د مرستیال په ګډون نږدې ۲۴۰ داعشیان حکومت په چورلکو کې یووړل.

کله چې طالبانو د داعش تس-نس کېدل اعلان کړل، کابل حکومت ژغورل شوي ۲۵۰ داعشیان تسلیم شوي اعلان کړل، او ویې ویل چې د امنیتي او دفاعي ځواکونو د پراخو توپچي او ځمکنیو عملیاتو پر مهال یې وسلې پر ځمکه کېښودې. (په خواله رسنیو کې په خپرو شویو انځورونو کې ښکارېده چې تر تسلیمېدو وروسته لا هم د داعش جنګیالیو په اوږو کې کلاشینکوفونه راځوړند وو.)

هغه مهال په افغانستان کې د مېشتو بهرنیو ځواکونو عمومي قومندان جنرال جان نیکولسن هم دا د کابل حکومت د ځواکونو "بریا" وبلله. د افغانستان د بیارغونې لپاره د امریکا د څار څانګې ادارې (سیګار) هم د ربعي په راپور کې د جنرال نیکولسن د وینا په نقل سره دا "د داعش پر ضد یوه بریا" بللې وه.

د کابل حکومت دفاع وزارت لکه څنګه چې د هېواد د شمال د داعش په له منځه وړلو کې کومه د پاموړ لاسته راوړنه نه درلوده، دارنګه ختیځو ولایتونو کې یې هم کوم پرېکنده عملیات نه دي کړي. خو د ننگرهار د عملیاتو پر مهال داسې لا شوي چې د داعش پر ضد پر جنګېدونکو طالبانو باندې هوایي بریدونه او چاپې وهل شوې دي.

د داعش په له منځه وړلو، یا کمزوري کولو، کې د حکومت او امریکایي ځواکونو ناکامي یوه، او د دې ډلې پر وړاندې د طالبانو بریاوې ځان ته منسوبول یې بله رسوايي ده - خو محاله ده چې لمر دې په دوو ګوتو پټ شي.

د عربو له بهاره

د داعش تر خزانده

حسن مومند

سم له چورلکې نه په ودانۍ توغندی وتوغول شو؛ تر نیم ساعت د دواړو لورو ترمنځ ډزې تبادله شوې خو نیم ساعت پس چورلکه په کیناستو بریالۍ شوه اوفوخ ځمکنی عملیات پیل کړل؛ د ودانۍ په غټه دروازه کې ماینونه وو نوڅکه دېوالونو کې سوري وکړای شول او فوځیان دننه شول؛ ودانۍ کې دننه تونلونه وو؛ امریکایي فوځیان دخپلو جاسوسو سپیو په مرسته تونلونه ته ورننوتل؛ د امریکایي فوځیانو نه د ځان ساتنې لپاره البغدادی یوداسې تونل ته ننوت چې بل سر یې بند و بیا یې تونل کې دننه انفجاري موادو ته انفجار ورکړ چې له امله یې دی اودده درې کوچنیانو ژوند له لاسه ورکړ او د تونل کیناستو له امله دهغه جسد له پېژندگلۍ ووت؛ د پېژندگلۍ لپاره یې ډي این ای معاینه ترسره شوه او بیا یې مړینه تائید او پخپله ترمپ اعلان کړه امریکایان وایي پدې عملیاتو کې د البغدادی دوه مېرمنې هم وژل شويدي او ۱۱ کوچنیان ژوندي راويستل شويدي؛ امریکا دا دعوی هم کوي چې پدې عملیاتو کې کوم امریکایي فوځي ندی وژل شوی.

ویل کېږي چې دترکې فوځ دالبغدادی یونیرډي ملگری نیولی او په عراق کې مېشتو امریکایي فوځیانو ته یې سپارلی و چې دهمده نه امریکایانو دالبغدادی په اړه معلومات ترلاسه کړي وو.

امریکا وایي چې دروان کال په منځ کې ورته معلومه شوی وه چې البغدادی د شام په ادلب کې دي چې دتېرو ۵ میاشتو راهیسې یې دستلایټ سپورمکی په مرسته دهغه څارنه کوله؛ کله چې هغه دي ودانۍ ته راغلو نو پرضد یې دفوځي عملیاتو حکم وشو.

امریکا دیونه زیات ځل دمنځني ختیځ او لویديځې آسیا نه دتللو اعلانونه کړيدي؛ د امریکا له لوري یو شمېر داسې اقدامات هم رامخې ته شويدي چې ترې دوتلو نښې ښکارېدې خو څو ورځې دمخه د امریکا دنظامي عملیاتو په نتیجه کې دداعش ډلې مشر-ابوبکر البغدادی هلاکت چې پخپله ترمپ اعلان کړ اوس دډېرو په اند داپښه د امریکا دوتلو په خبره دمهر ثبتولو معنی لري.

دیادولو وړده چې دروان میلادي کال دپیل دورځو نه دداعش د ختمېدو دعوی کېدلې او په زړه پورې خبره پکې داده چې اول روسې، ایران او د شام دولت دداعش له منځه وړل خپله توره گټله او بیا امریکا په عراق کې ددې ډلې دجرړو ویستلو دعوی پیل کړې؛ خو دابوبکر البغدادی په هلاکولو رښتیا هم چې امریکا خپله تله درنده کړه؛ دنړۍ نه یې پرې کړیدلېت واخست او دډېرو خلکو په فکرونو کې یې دا خبره کېنوله چې په رښتیا هم نړۍ ددې ډلې دشرونو نه په امن کې شوه.

دالبغدادی پر ضد ترسره شوي عملیات ترمپ، عسکري قیادت او دبانډنیو چارو یو ټیم په امریکا کې دیوځانگړ اطاق نه څارل.

امریکا وایي چې دپلان له مخې داکتوبر په ۲۶ مې نېټې د امریکا په وخت ماښام ۵ بجې دیو نامعلوم ځای نه د امریکا دسپیشل فورس چورلکې راپورته او ۷۰ دقیقې پس تر خپل منزل ورسېدې؛ ددې چورلکو هدف د شام په ادلب ولایت کې دباریسا په نوم دترکې دپولي نه ۵ کیلومتره لرې کلي کې یوه ودانۍ وه؛ امریکا وایي دې ودانۍ ته په ور رسېدو له دې ودانۍ نه په یوې چورلکې ډزې وشوې چې ورسره

امريکا وايې چې ددې بريد لپاره تلونکې چورلکې دترکې دهوايې کړېښو او دروسې ترواک لاندې سيمو له فضانه تېرې شوی وې؛ ترمپ وايې چې سره له دې چې روسان په رابطه کې نه وو اچول شوي خو د مزاحمت پر ځای روسانو معاونت وکړ.

گڼ شنونکي پدې اند دي چې دالبغدادې وژل تصادفي پېښه نه وه بلکې دا د امريکا دځانگړې فوځي کړنلارې له مخې رامنځته شوې چې ددې پېښې نه تر ډېره حده د امريکا ارادې هم روښانه کېږي.

د چارو دپوهانو په اند امريکا اوس نړۍ ته داپېغام ورکول غواړي چې په منځني ختيځ کې يې نور کار پوره شو نو که ترې کپې باروي د چا پرې داعتراض حق نشته.

که همدا فکر سم وگڼو نو پوښتنه دا پيدا کېږي چې پر عراق د يرغل پرمهال چې امريکا دکومو اهدافو خبره کوله په هغو اهدافو کې يې کوم هدف ترلاسه کړ چې اوس دتللو خبرې کوي؟

يمن کې جنگ روان دی؛ په لبنان کې ټول خلک ددولت پر ضد راپورته شويدي او سعد الحريري استعفا ورکولو ته اړ شوی؛ په عراق کې ولس د امريکا دلاسيوځي دولت پر ضد پاڅون کړی؛ په خليج کې دايران سره ترينگلتيا او دابنای

هرمز په هکله اختلافات خپلو وروستو پولوته رسېدلي دي

په عراق، شام، يمن او لبنان کې د ايران مداخلې، نفوذ؛ ښه په سپين سترگې د شيعه وسلوالو ډلو تمويل اونظامي مرستې بلکې ورسره اوږه په اوږه دمخالفيو پر ضد جنگېدل لا روان دي چې له امله يې د امريکا متحدین عرب هېوادونه ډېرې زياتې اندېښنې ښکاره کوي او دې حالت دراتلونکي په اړه سخت اندېښمن کېږي.

او ددې ترڅنگ ترمپ دشام له هغې سيمې نه خپل فوځونه راويستي دي کومه چې د امريکايي فوځونو او کردي ملېشوترواک لاندې وه.

دلته د ديموکراسۍ د راوړلو او تقويه کولو سترې دعويې چې کېدلې هغه دعويې څه شوې؟

که امريکا رښتيا هم له منځني ختيځ نه وځي نو کومه پلمه به دوتو لپاره جوړوي؟ دلته دراتلو اوخپل اشغال ته د دوام ورکولوکوم اهداف به يې چې يادول کوم هدف يې ترلاسه کېږي؟

دامريکايانو دخپلو اعترافونوله مخې دامريکا په لاس دراپيداشوي داعش دمشر البغدادې په وژل کېدو خو دامريکا په وينا دداعش قصه پای ته ورسېده خو نړۍ خبره ده چې دداعش دخپلو په پلمه ۵ سوه زره شاميانو خپل ژوند له لاسه ورکړ ۱۲ مليونه شاميان بې کوره شول؛ شام په کنډوالو بدل شو او داعش په لاس چې څومره انسانان وژل شوي حساب يې هيچاته هم ندی معلوم؛ آيا همدا قتل عام او ستر تخريب دامريکا هدف و؟

په عربي نړۍ کې د دولتونو پرضد دعربو د بهار په نوم د ولسونو پاڅونونه ځواکمن او ددولتونولپاره ډېر وېرونکي وو؛ لويديځوالو دفرانسې او روسې د انقلابونو سره ددې لاريونونو موازنه کوله او عربو ولسونوته يې د ديکتاتورانونه دآزادۍ او په عربي هېوادونوکې دديموکراسۍ دراتلو زېري ورکول.

خونړۍ شاهد ده چې عربانو نه ديموکرات نظام وليد او نه يې هم د ديکتاتورانو نه نجات په برخه شو بلکې داپاڅونونه ډېې حده زيات تاوانونو لامل شول؛ په تېرو ۸ کلونو کې نظامونه ړنگ شول؛ په هېوادونو کې خطرناک کورني جنگونه رامنځته شول؛ په مليونونو انسانان قتل شول؛ په لسگونو مليونه انسانان دخپلو کورونونه بې خايه شول؛ آباد ښارونه لوتي لوتي شول؛ هېوادونه دتجزيو دلوپوځي خطر ونوسره مخامخ شول فقر او بې کاري او بې سوادې عامه شوه.

بس همدا دغرب ديموکراسي وه؛ دهمدې ديموکراسۍ زيري يې ورکول اوهمداسې ديموکراسي يې پدې هېوادونوکې غوښتله ځکه چې خپل ناولي اهداف اوشوم پلاټونه يې په همداسې ديموکراسۍ کې پوره کېدل.

امريکا ناټواوامنيت شورۍ دڅومره ستر منافقت ښکار ده په ليبياکې چې يوشمېر خلکو دمعمرقذافي ددولت پر ضد لاريون کړی و

او ددولت له لوري دغبرگون ښکاره کولو په نتيجه کې ځوتنان مړه او ټپيان شوي وو نو د نړۍ د ټولو مظلومو خلکو غمخواره امريکا راپورته شوه ناټويي دځان سره يو ځای کړه ، دامنيت شوري نه يې منظوري واخسته او پر لیبيا يې هوايي بریدونه پيل کړل چې په نتيجه کې يې ښه زيات خلک قتل شول ؛ دولت پنگ شو او هغه خوشحاله او واحده لیبيا چې په کومه بدحاله او ټوټه شوې لیبيا بدله شوه بيان ته يې اړتيا نشته .

اوس چې په عراق کې داداري فساد ؛ بې کارۍ ؛ د اجناسو د قيمتونو د لوړوالي ، فقر او د برباد اقتصاد پر ضد ولس پاڅون کړی ، بې ساري سترلابيونونه روان دي ؛ عراق هر ښار ته فوځ ورغوښتل شوی ؛ دبغداد په شمول د هېواد په ټولو ښارونو کې د شپې له مخې گرځ بنديز وي او تر اوسه د دولتي امنيتي ځواکونو له لوري له ۲۵۰ نه زيات تنان وژل شوي او ۵۵۰ زره نه زيات ټپيان دي .

امريکا ، ناټو يا دامنيت شوري ته د دولت له لوري په لاريون کونکو د اظلم او وحشت نه ښکاري او د لیبيا پر ضد د شوي اقدام نه کوم کوچنی اقدام يې پر ضد هم اړين نه بولي .

عراق يواځنی هغه هېواد دی چې امريکا يې اداره پنگه ، حاکم يې قتل او دلته يې دخپل حريف ايران په حمايت يې پکې خپله لاسپوڅې اداره جوړه کړه او په تېرو ۱۷ کلونو کې د مالکي ، عابدي او مهدي ادارې د امريکا او ايران دواړو د حمايت نه برخمنې وې چې دا هم د امريکا د پړ لوی منافقت دی .

که رښتيا هم دمنځني ختيځ نه د امريکا کلې بارېري نو داسې ښکاري چې د امريکا د تلونه پس به داتشه روسان او ورسره په ملگرتيا کې چين ډکه کړي خو دا نده معلومه چې کړنلاره به يې د امريکا نه بدله وي او که د امريکا په څېر ؟ دابه وخت وښايي .

د پړ خلک فکر کوي چې دالبغداد په مرگ داعش له منځه ولاړ ؛ ماته دافکر سم نه ښکاري ؛ داعش چا راپيدا کړی و او دغه لپاره يې راپيدا کړی ؟ پدې هرڅوک پوه دي خو مسلمان ځوانان چې ورسره په کوم احساس ملگري کېږي هغوی پدې نه پوهېږي نوځکه اوس دا يوسخت دريځه فکر گرځېدلی دی چې دخپل باني په وژل کېدو به کمزوری اوشايد په څو برخو ووېشل شي خو بيخي له منځه تلل يې گران ښکاري .

پدې هم موږ ټول پوهېږو چې په ټول منځني ختيځ کې دداسې سخت دريځې ډلې شتون دلويديځ ډېره ستره اړتيا ده نو له منځه تلل يې لويديځ په هيڅ صورت کې نه غواړي .

امريکا دايران سره په ښکاره څومره لويه دښمني کوي او ايران په ښکاره د امريکا پر ضد څومره خطرناکې څرگندونې کوي خو هرڅوک دې دا خبره ياده ساتي چې که ايران د امريکا پر ضد له دې هم تېزې او خطرناکې څرگندونې وکړي امريکا به دايران سره هيڅکله هم هغه څه ونکړي لکه دمعمّر قذافي د لیبيا اودصدام حسين د عراق سره يې چې وکړل ځکه چې امريکا پر ټولو عربو دايران مصنوعي وېره دانه ساتل غواړي ترڅو له همدې وېرې د سعودي په څېر بډای هېوادونه د امريکا او نور لويديځ نه د جنگي طيارو ، وسلو او نظامي وسايلو اخستلو ته دوام ورکړي او ددوی د وسلو فابريکې روانې وي .

امريکا چې د بهر نه دايران د مصنوعي وېرې دوام غواړي همداسې په عربو هېوادونو کې دننه د داعش د وېرې دوام هم غواړي ترڅو له دې لارې هم هماغه اهداف ترلاسه کړي او هم ددوی د شتون له لارې هغه مسلمانان تل د عتاب لاندې وساتي کوم چې د غربي اشغال پر ضد جنگېدلي دي .

پرافغانستان او بيا عراق باندې د يرغل نه پس چې مسلمان ملت د صليبي اتحاد پر ضد ډېر ستر جهاد وکړ ، په افغانستان يا عراق کې شيعه گانو پر صليبي يرغلگرو يوه لوټه هم ور ونه وېشتله بلکې تر ننه دمجاهدينو پر ضد ددې صليبي اشغالگرو سره اوږه په اوږه ولاړ دي او دمجاهدينو پر ضد ښه په اخلاص جنگېږي ؛ دمرگ برامريکا نارې که دوی هر څومره پورته کړي امريکا او نور لويديځ يې ښه پېژني چې له دوی پرته ورته بل هيڅوک داسې وفادار لاسپوڅي نه شي ثابتهای .

نو امريکا به دداعش د شتون هڅه کوي تر څوددې ډلې په شتون کې ټول احساساتي ځوانان دې ډلې سره يوځای کېږي او په ټول منځني ختيځ کې ددې ژمنو مسلمانانو دهرې سيمې نه غزه جوړه وي ؛ تل د عتاب لاندې او محروم وي چې په افغانستان کې د داعش په اړه موږ د امريکا د همدې کړنلارې عيني شاهدان يو .

محترمو ټولو لوستوالو ته معلومه ده چې له جوزجانه تر کنړ اوننگرهاره چې کله داسلامي امارت مجاهدينو داعشيان محاصره کړيدي د امريکا په حکم ورپسې د لاسپوڅې ادارې چورلکې رارسېدلې دي او دمحاصرې نه يې روغ رمټ ويستلي دي .

لنډه داچې دابوبکر البغدادی په مړينه پر داعش خزان راغلی خوله منځه تللی ندی ؛ دالله تعالی پرېکړه به څه وي ؟ پدې الله تعالی ښه خبر دی خو اسبابو ته چې وکتل شي نو ترهغي به له منځه نه ځي ترڅو چې يې په شتون کې دنړۍ د زبرځواکونو گټې وي .

د افغانانو خټين کورونه ولې وړانيزي؟

م مبصر

نوم د عراق او افغانستان په جگړو کې د امريکايي او ناتو ځواکونو د تلفاتو شمېرونکې رسنۍ د ارقامو له مخې، په ۲۰۱۰ز کې ۷۱۰ بهرني سرتېري وژل شوي وو. (دا په تېرو اتلسو کلونو کې تر ټولو لوړ شمېر دی).

د اوس په خبر، په ۲۰۱۰ز کال کې هم د امريکا په مشرۍ اېتلاف خپل ټول زور کاراوه څو، د دوی په گومان، طالبان مذاکراتو ته مجبوره کړي.

د ۲۰۱۰ز کال د اکتوبر په ۶مه، د امريکايي ځواکونو ۱-۳۲۰ Combined Joint Task Force ځواک د ارغنداب ولسوالۍ تاروک کلاچه کلی له الوتکو او ځمکنيو توپونو په راويشتل شويو ۴۹۲۰۰ پاونډه بمونو او راکټونو له خاورو سره برابر کړ. پر خسرو سفلی او لوړ بابړ کلیو باندې هم همدا سې بمونه وورېدل. د ۱-۳۲۰ خاص ځواک قومندان، ډگرمن ډيويډ فلاين، وويل، دا کلي يې له دې امله هوار کړل چې طالبانو په ماینونو پوښلی و او له تخريبولو پرته يې بله لار نه درلوده.

د فلاين په خبره په هرو ۶۰ مترو کې يو ماین و. امريکايي ځواکونو نږدې ۱۰۰ ورځې پرلپسې هڅه کوله چې کلي ته ورننځي خو ناکام شول. فلاين وايي، له همدې امله يې په کلي کې پاتې خلک راوغوښتل او غوښتنه يې ترې وکړه چې يا دې ماینونه وروښيي او يا به يې هم کورونه والوزول شي. د اکتوبر په

له تېرو دوو کلونو راهيسې بهرنيو او د هغوی تر لاس لاندې کورنيو عسکرو خپلو ځمکنيو او هوايي عملياتو ته زور ورکړی، چې له امله يې جگړه خپل اوج ته رسېدلې ده. د گډو ځواکونو په دې عملياتو کې هره ورځ د ولسي وگړو لسگونه کورونه، باغونه او هستوگن ځايونه وړانيزي.

گډ ځواکونه د ولسي وگړو کورونه زياتره په بمبارونو، چاپو او تعرضي عملياتو کې قصداً تخريب او له منځه وړي. خو د ولسي هستوگن ځايونو يې له جگړې سره څه؟ په دې لاندې کرښو کې به په دې اړه وغږېږو چې بهرني او کورني ځواکونه د کورونو له تخريبولو څه موخې لري او ولې يې وړانوي.

وسله وال پوځونه ولسي مېشت ځايونه زياتره وخت هغه مهال وړانوي کله چې ترې د خطر احساس کوي او په ورننوتلو، هلته د دښمن په ختمولو او په نيولو کې يې پاتې راشي.

د دې ډول ويجاړۍ يوه نمونه د ۲۰۱۰ز کال د اکتوبر په ۶مه د کندهار په ارغنداب ولسوالۍ کې د تاروک کلاچه په نوم د يوه کلي بشپړ ويجاړېدل او د څو نورو شاوخوا پرتو کلیو تخريبېدل دي.

۲۰۱۰ په افغانستان کې د مېشتو بهرنيو ځواکونو لپاره تر ټولو خونړی کال و. په دې کال په افغانستان کې د اوباما د ستراتيژۍ له مخې نږدې يو لک امريکايي عسکر مېشت وو. د icasualties په

تقدس ته له پام کولو پرته په خلاص لاس وړانوي شو په دې ډول، د دوی په گومان، طالبان له مرکزونو محروم کړي .

د یوځای په لاندې کولو یا هغه کې د موجود گواښ په ختمولو کې د ناکامۍ ترڅنګ، انتقامي حس هم کله ناکله وسله وال پوځونه د ولسي وګړو کورونو تخریبولو ته هڅوي. موږ داسې ګڼ شمېر پېښې لیدلې او په اړه مو یې اورېدلي چې ګډو ځواکونو د بېرته تللو پر مهال د کلیو او کورونو داسې ځایونه وړان کړي چې د کوم خاص مقصد لپاره د استعمال احتمال یې هم نه وي .

خو د ولسي مېشتځایونو وړانول د وړانوکو لپاره بالعکس نتایج درلودای شي ځکه په ډول ولس ترې متنفر کیږي او دښمن یې هم ترې تبلیغاتي استفاده کوي. امریکایانو د ارغنداب تاروک کلاچه کلي هم یوازې د همدې لپاره بېرته ودانول پیل کړل چې د خلکو له زړونو خپل نفرت وباسي. د دې ډول وړانیو ځینې مخالفین د ولسي هستوګنځایونو قصدا وړانول د جنيوا د څلورم کنوانسیون له ۳۳مې مادې، چې د دسته جمعي سزا د ممنوعیت په اړه ده، سرغړونه بولي .

نتیجتا ویلاى شو چې ګډ ځواکونه ولسي- هستوګنځایونه او نور اماکن له دې امله وړانوي چې له هغوی بالفعل یا بالقوه د تهدید احساس کوي، د هغې سیمې په نیولو او هلته د تهدید په له منځه وړلو کې پاتې راغلي - او یا هم د انتقام اخیستلو او زړه یخولو لپاره.

۶مه، دا کلی د هوا او ځمکې له لارې په بمونو او توپونو وویشتل شو او د نقشي له مخې ورک شو. فلاین وایي د کورونو له تخریبولو پرته یې بله لار نه درلوده .

امریکايي ځواکونو وروسته بېرته د خلکو د زړونو او ذهنونو د گټلو په موخه د دې کلي جوړول پیل کړل. د نیویارک تایمز د یوه راپور له مخې، امریکايي ځواکونو د ۲۰۱۰ز له سپټمبر بیا تر نومبر میاشتې پورې، یوازې په کندهار کې ۱۷۴ کورونه په بمبارونو او ټانکونو ویجاړ کړل.

د ارغنداب د کلیو په څېر، یوازې دوه یا درې کاله وړاندې په عراق او سوريه کې هم بسته ښارونه ویجاړ کړل شول. د عراق حلب، رقه او موصل ښارونه نړیوال اېتلاف له داعشه د نیولو لپاره له خاورو سره برابر کړل. د شمېرو له مخې، یوازې په موصل کې تر ۴۰ زره زیات کورونه ویجاړ شول. د عراقي حکومت په څېر، د سوريې د واکمن بشارالاسد ځواکونو هم ستر ښارونه کنډواله کړل او په همدې ډول یې مخالفین پکې وځپل .

اوسمهال کورني ځواکونه د میدان ودګ د سیدآباد ملي خپلو کلي کورونه په دې بهانه وړانوي چې گویا طالبان له همدې ځایه بریدونه پرې کوي .

همدارنګه، ګډ ځواکونه د طالبانو تر لاس لاندې سیمو کې جوماتونه د طالبانو مرکزونه بولي، له همدې امله یې په چاپو کې

يو تصوير چې، له ډېرو رازونو يې پرده پورته کړه!

د افغانستان ولس، بېچاره او محکوم ولس دی خپلې بې وسي او غريبي حقيقتونو او واقعيتونو له درک نه ډېر وروسته کړی، پردوی دمسلمو حاکمانو او مشرانو له حاله ترډېره ناخبره وي، ځکه نو دډېرو په جذباتي ويناوو، ديني شعارونو اود هيواد دمينې په قسمونو غولېږي، چې بيا د دې خطا اوسهوي ډېر دروند قيمت هم اداکوي .

همدا لامل دی چې انقلابونه او تراژيدی دلته تمامون نه لري او ديوې پای دبلې دزيږون لامل وي، اهل اونا اهل واک ته رسېږي او پردي لاسونه تل ورته راغځيدلي وي، دهيواد په دغسې حالاتو کې ډېرې ناتراشې ليدل کيږي چې له ډېر جالبيت سره ډېرې دحسرت وړ هم وي .

په دې وروستيو کې رسنيو يوه ويډيو خپره کړه چې له دغې ويډيو يې صحنې يې ډېر تصويرونه هم خپاره کړه، دويډيو ټول جريان او تصوير همدې يوه عکس ټکي په ټکي بيان کړ او ټول حقيقتونه يې روښانه کړل، دا تصوير دکابل حکومت د ټولو لوړ پوړو وزيرانو او مشرانو يو تاريخي اويادگاري تصوير و چې ددغه حکومت مشر اشرف غني يې په منځ کې ولاړ و.

په رسنيو کې د دوو امريکايي استادانو په بدل کې د دريو تنو طالب بنديانو دتبادلې خبرونه او گنگوسي خپاره شوو چې دکابل حکومت يې ډېر ژر اوپه وخت ځواب ووايه اولکه مخکې يې چې ويلي وو د دغو مهموبنديانو تبادلې يې سره کرښه وبلله اوله سرې کرښې تېرېده ورته محال و.

خو يوه ورځ وروسته پردغه تبادلې داقرار او اعتراف لپاره دغه مشران کتار ولاړ واوشرف غنی يې په منلو غږېده.

هغه څه چې دغې ويډيو په تېره دغه تصوير ماته او زما هر هيوادوال ته راکړل : دافغاني ويني له پښته مې پرې ډېر ترحم راغی او دنهايت محکوميت اوبې وسي له کبله پرې خاوبدی شوم، ځکه هغه شور، غاږې، حرکات او اداگانې به چې اشرف غنی په وينا کې کولې ترپايه نه وې، اوپه ټوله معنى په ټولو دجبر او استبداد گوت څنډنو تور رانگ راوړی و چې له ټولو يې حتی هغه مصنوعي خدا هم اخيستې وه .

د دغې تبادلې سرنوشت لا نن شپږمه ورځ هم نه دی معلوم چې لاهم نه ده ترسره شوې، خو د دغې سناریو! دلوبغاړو عجز او بې وسي ټول ولس له حیرانتیا سره مخ کړ، چې دا څومره لوی بدلون، مهمه پېښه او کوم جبر و چې ټول یې په یوه کتار درولي وئ؟ او دټولو رنگونه الوتي وو؟ د دې لپاره خودیوه ویاند، یوه وزیر او یا دسولې دشورا اعلامیه هم بس وه!

معلومه ده چې له سرې کرښې اوښتې او خپلې توکلي لارې مو بېرته تېرولې! ځکه سپری دبل په ملامتیا دومره نه ملامتیري لکه خپل ضمیر، وجدان او خپله کړې خبر چې سپری څومره ملامتوي. دلته همدا حال و، له خپلو ټولو هغو خبرو تېرېدئ چې زړه مو هیڅکله نه غوښتل.

ولسمشره! تاخو له دې ولس سره ډېرې وعدې کړې! ته خو د ډېر قوت او زور خبره کوې، ته خو وایي چې زه مستقل خود مختاره او منتخب ولسمشر یم!! ته چې دیوه بندي په اړه خپله پرېکړه نه شې ساتلې! تاته به دا خلک څه امید وکړي او ستا په کړو وعدو به څه ډول باور وکړي؟ ستا په تېره دوره کې چې په هیواد کوم ناوړین تېر شو ایا ته پرې په دې خبره برائت ترلاسه کولای شې چې دادې دبلې دورې لپاره منلي وو چې بیا به یې جبران وکړې!!

نن درته دایوڅوسپینې خبرې ځکه کوم چې تر دې دمه مې ستا په کړو وړو کې تاویلونه کول، خو نن چې څه په ډاگه شول او ولس ته دې کوم محکومیت ښکاره شو، یو بې سواده او له سیاسي شعور ډېر لرې هیوادوال دې هم په حال خبر شو چې ته تر ببرک کارمل هم ډېر محکوم او لاسپوخی یې! چې دومره بې وسه او بې واکه یې، نو بیا دې بلې دورې ته دا دلیونتوب تر حده لیوالتیا په څه ده؟

په رښتیا چې تصویر له رازونو پرده پورته کړه او د هغوی ټولې خبرې رښتیا شوې، چې اشرف غني دامریکایانو لاسپوخی اودهغوی غلام دی، دهیڅ مهمې پرېکړې اختیار نه لري، بلکې مهمې پرېکړې دامریکا له سفارت څخه صادرېږي، په ولس د وحشتونو او ظلم مخه نه شي نیولی، هیواد اشغال دی، په افغانستان کې چې څه کیږي ټول یې امریکایان کوي.

د اسلامي امارت د سياسي دفتر غړۍ شيخ القرآن والحديث حضرت

مولانا سيد رسول "حليم" (مدظله العالی) سره مرکه

د عصري علومو حقيقت دادی چې د ديني علومو په ترقۍ او پراختيا کې ډير
تاثير لري لکه: رياضي، عربي ژبه، انگلېسي، کمپيوټر، سائنس او طب...

د علم د تشويق او رغبت ذريعه شي او هم به يو ډول نصيحت
وگرځي.

زما پيدايښ د ننگرهار ولايت د خوگياڼو ولسوالي د وزيرو په
منطقه کې تقريبا په (۱۳۳۳ هـ ش) کال کې شوی دی.

ابتدائي زده کړې: ابتدائي زده کړې مو چې په هغې کې د
قرآن کریم ترجمه او د علم ميراث کتاب (سراجي) هم شامل وو، د
خپل والد محترم خطيب الحاج محمد رسول (رحمه الله رحمة
واسعة) او مولوي صاحب احمد غيور څخه په خپله منطقه کې تر
شپاړس (۱۶) کلنۍ پورې سرته رسولی دي.

بيا د خپل تره خوي مولوي اشرف الله مرحوم سره د
افغانستان د شمالي د کوه دامن باغ عالم مولوي صاحب ته ورغلم
او هم مې دکابل په هوډخيلو کې صرف مير زده کړ. بيا دوه کاله
مسلسل پېښور ته لاړم او دتهکال پاڼان مدرسې کې مې د اوليې او
ثانيې درجې کتابونه ولوستل.

منځنۍ زده کړې: په اتلس (۱۸) کلنۍ کې مې دثمرخيلو له
شيخ القرآن والحديث محمد جان صاحب مدظله العالی سره په

۱- پوښتنه: جناب شيخ صاحب څرک مجله دخپلو
نومياليو شيوخو او استادانو سره دمړکو او پيژندلو په لړ کې داخل
تاسې انتخاب کړي يې، ترڅو مو درانه لوستونکي او مينه وال
دقيمتي ژوند له لوړو ژورو، علمي تجاربو او نصائحو څخه
مستفيد وگرځي، نو که مو خوښه وي پيل به يې ستاسي له ځاني
تعارف څخه وکړو چې دې فاني دنيا ته مو چيرته اوڅه وخت
سترگي پرانيستي، ابتدائي، منځنۍ زده کړې مو چيرته ترلاسه او
بالاخره فراغت مو چيرته وشو؟

جواب:

بسم الله الرحمن الرحيم

الحمد لله رب العالمين والعاقبة للمتقين و الصلوة والسلام
على اشرف الانبياء والمرسلين محمد وعلى آله واصحابه
اجمعين.

اما بعد: ستاسو فرهنگي مشرانو او ملگرو څخه ډيره مننه کوم
چې ماته مو د سوال او ځواب فرصت راکړ چې دا به لوستونکو ته

بتي ڪوٽ ولسوالۍ ڪي ڊريمي او
خلورمي درجي درسونه ولوسٽل.

په (۱۳۵۲هـ ش) ڪال
ڪي داؤد خان ڪودتا وڪڙه او د
ظاهر شاه حڪومت يي نسڪور
ڪر ، نو له دي وروسته د علم د
زده ڪري لپاره پاڪستان ته مهاجر

شوم او په دارالعلوم سرحد پشاور ڪي مي

داخله وڪڙه، د پنڄمي درجي ڪتابونه مي ولوسٽل او په (۱۳۵۳ هـ ش) ڪال ڪي مي بيا پاڪستان ته سفر وڪڙ او د پنجاب دگوجرانواله بنار په اشرف العلوم مدرسه ڪي مي داخله وڪڙه، د وري دورې ڪتابونه مي د علامه شيخ القرآن والحديث مولوي صاحب جلال الخالق (رحمه الله رحمة واسعة) سره چي د (فيض الباري شرح صحيح البخاري مرتب) اود بدرعالم (رحمه الله) شاگرد وو، ولوسٽل او مبيدي، صدری، سلم، قاضي، حمدالله، عبدالغفور او خيالي مي له مولوي صاحب علامه قاضي حميدالله جان سره د گوجرانواله د شيرانواله باغ مدرسه ڪي ولوسٽل او بيا مي په رخصتي ڪي دمردان په بخشالي ڪي د ميراثي بابا سره د ميراثو دوره (ضابطه ميراث سراجي او شريفيه) وڪڙه.

لوري زده ڪري: په ڪال (۱۳۵۶ هـ ش) ڪي مي لويه دوره په دارالعلوم سرحد پشاور ڪي شروع ڪڙه چي شيوخ الحديث په ڪي هريو مرحوم مولانا محمود ايوب جان بنوري صاحب، صدر عبداللطيف صاحب، ڪابل بابا جي صاحب او سول ڪواتر بابا جي صاحب فضل الرحمن و، دوی- ٽول د دارالعلوم ديوبند فارغين او د حسين احمد مدني شاگردان ول. (رحمهم الله رحمة واسعة)

په (۱۳۵۷ هـ ش) ڪال ڪي د ٻاري مارڪيٽ مدرسه اشاعت الاسلام ڪي زما دستار بندي او ختم بخاري شريف د عظيم الشانه تاريخي جلسي په ترڅ ڪي د شيخ القرآن والحديث مفتي اعظم پاڪستان پير طريقت د دارالعلوم حقانيه استاذ الحديث محمد فريد رحمه الله رحمة واسعة په لاس وشو او په عين حال ڪي په همدې

مدرسه ڪي د وري دورې په ځيني ڪتابونو
او لويو فنونو ڪي مدرس هم ووم.

۲- پويستنه: عزتمنده:

تشويق او باعث مو څه اوڅوڪ
وو چي ديني علومو ترلاسه ڪولو
ته مو مخه ڪڙه ايا دطالبي په دوره
ڪي مو دا فڪر او اميد وو چي يو وخت
به داسي يو جيد او نوميالي عالم او مدرس درنه

الله پاڪ جو ڀرو؟

جواب: تشويق ڪونڪي او باعث زما والد محترم وو چي عالم وو او زما بابا هم عالم وو او په عين حال ڪي زه د پلار په دغه وخت ڪي يواڻي ځوي وم چي د فقهې او فارسي ڪتابونه لکه گلستان او بوستان يي خپله ماته لولول او د فارسي سرنامي خطونه او رياضي هندسي زده ڪري لپاره يي يو عصري معلم صاحب ته هم ليرلم او دغه د فارسي سرنامي به والد محترم پرما په يادو يادولي او بله نادره خبره د تشويق ڪولو لپاره دا وه چي زمونږ په ځاي ڪي يو غر دي هغه ته به يي اشاره وڪڙه ويل به يي ڪه ماته دغه غر د سرو زرو (طلاء) ڪري نو زه به خوشحاله او راضي نه شم چي ترڅو ته عالم نه شي. (الله تعاليٰ دي ترينه رضا شي)

د طالبۍ په وخت ڪي مي په الله تعاليٰ يقين وو چي علم به راڪوي او بيا به مدرس عالم جوږيرم، دغه حسن ظن الله تعاليٰ په ما ڪي پيدا ڪري وو، الحمد لله نښه يي دا وه چي د هر ڪتاب په حاشيه، يا د ڪرنبو په منڇ ڪي يا په مستقل ڪاغذ ما ليڪل ڪول، د لغوي، اصطلاحي معنا يا د ضمير د مرجع يا د استاذ د خولي خصوصي نڪتي، ددي لپاره چي زه به مدرس ڪيرم چي دا شيان راته ياد وي، د ميزان الصرف، زرادي، نحو مير او ايساغوجي نه تر شرح جامي، شافيه، نورالانوار او سلم العلوم پوري، بيا هغه ڪتابونه ٽول د شورويانو د وڙي له امله زما اوڻي زمونږ د هجرت نه وروسته په زمکه ڪي خڻن ڪري وو چي څه وخت وروسته يي راوپستلي وو په زمکه ڪي خراب او له منڇه تللي وو.

۳ - پوښتنه: ستاسې د طالبی په دور او وختونو کې عمده سختیاني او مشکلات سه وو او په مخ کې موکله داسې موانع پېښ سوي چې درسونه مو له ځنډ او خنډ سره مخ شوي؟

جواب: په شمالي کې دباغ عالم مولوي صاحب په درس کې وو، د جدي میاشت کې به واوره وریده، ما به وظیفه راغونډه وله او په عین حال کې مونږ په ډوډۍ نه مړېدو. داؤد خان چې قدرت طلب انسان وو قدرت ته د کمونستانو په سبب رسیدلې وو. د ظاهر شاه په وخت کې زمونږ استادان شیخ الحدیث محمدجان صاحب او مولوي میرباش خان صاحب د شیرزادو، او نور مشران او ما په مظاهرو کې فعال گډون کړی وو نو په دغه وجهو داؤدخان زمونږ د نیولو اراده لرله، نو زه د ملگرو سره د درېنډ د غره د شمشاد پر شا یوه شپه په لاره یې د (خارویو وځو په شپول) کې تیره کړه او بیا پاکستان ته واوښتو دا ټول مزل مو په خپلو پښو پیادل کړی دی، دا د (۱۳۵۲ هـ ش) قوس میاشت وه.

په (۱۳۵۳ هـ ش) کال دمیزان میاشت کې بیا پاکستان ته په خپلو پښو د کامې ولسوالۍ څخه روان شو داخل راسره شیخ الحدیث محمدجان صاحب هم وو، شپه مو په تکلیف سره د افغانستان سرحد گرو ته ورسوله، صبا بیا په خپلو پښو روان شو په مهمندو کې ماسپښین ناوخته گنداو ته ورسیدو، ځکه چې په دغه زمانه کې په دغو لارو کې موټر او گاډي نه وو او په همدغه کال د پنجاب گوجرانوالې ته لاړو. زما د ژوند نور علمي، اقتصادي، سیاسي او تدریسي حالات د عجایبو او مشکلاتو څخه ډک دي، الله تعالی دې رضا شي او په دې ټولو مراحلو کې الله تعالی ماته صبر، استقامت او کامیابي راپه برخه گرځولې ده، الحمدلله.

موانع: زه د مور او پلار یوازنی ځوی ووم چې فقر او د داؤدخان له لاسه خطر، او د طالبی په زمانه کې واده کول راته د علم دزده کړې لوی موانع و، خو الله تعالی دغه موانع زما لپاره اسانه کړل.

۴ - پوښتنه: قدرمنه که ممکنه وي او مناسبه یې بولی دطالبی په دوره کې په خپل تقسیم الاوقات لگ رڼا واچوی چې

کله مو کتابونه لوړ او سخت شول، مطالعه مو څو ساعته کوله، خوب مو څومره وه او له ملگرو سره تفریح او مجلس ته مو څومره وخت ورکړی وو؟

جواب: الحمدلله زما شوق د مطالعې سره طبعاً ډیر زیات و او هم مې ذکاوة ډیر زیات و، د ماسپښین لږ شان قیلوله اود مازیگر لمانځه نه وروسته تر ماښام لمانځه پوری تفریح، او پاتې وخت مې مطالعه کوله، داسې وخت به راغی چې کله به مامطالعه دشیپې تر یوې بجې پورې یا زیاته کوله، داسې مطالعه به ما کړې وه لکه یو مدرس یې چې د تدریس لپاره کوي.

۵ - پوښتنه: جناب! که دخپلو څو تنو هغو استادانو نومونه راته واخلی چې پوهیږی علمي فیض او برکت مو زیات ورڅخه اخیستی دی او دهغو خلوص او لوریني مو اوس هم په زړه او ذهن کې نقش دي؟

جواب: الحمدلله زما ټول استادان ډیر مشفق و، زما سره یې ډیر اخلاص او زیات احسانات کړي دي، الله تعالی دې ترینه رضا او فردوس جنت دې ور په برخه کړي، خصوصاً د هزارې مولوي صاحب جلال الخالق او زما مرشد مفتي او شیخ الحدیث محمدفرید صاحب او شیخ الحدیث محمدجان صاحب ډیر تأدیب او اصلاح زما کړې ده او په تعلیم کې یې خاص قسم تاثیر او رڼا موجوده وه. شیخ صاحب محمدجان د دریمې او څلورمې درجې کتابونو تر څنگ اخلاقي تربیه هم راکړې ده. ترجمه او د اسلافو تاریخي کارنامې، د مولانا اشرف علي رحمه الله کتاب "تعلیم الدین" چې خالص اخلاق معاشرتي احادیث په کې و او "جنتي کالی" کتابونه یې راته راوړي و، او د تلاوت، نوافلو او تهجدو توصیه به یې کوله.

۶ - پوښتنه: که ممکنه وي او په یاد مو پاته وي، دهغو یوشمیر ذهینو ملگرو نومونه ذکر کړی چې په وړي او لویي دوري کې سره همدروسي پاتې شوي او ستاسي له نظره پکې له ورايه دښو او جیدونو مدرسونو ښې ښاني څرگندیدلې؟

جواب: قدرمنو زما د وړې دورې او لوی دورې تقریباً خلوبښت کاله وشو، نومونه خو د هغې ملگرو نه راځي پاکستانی وو، زموږ افغانان په هغې زمانه کې د پاکستان په مدرسو کې د نښت برابر و، مگر په وړه دوره کې د جلال الخالق مولوي صاحب ځوی او بل د هغوی د علاقې و چې بالفعل ملایان و، او د مولوي صاحب جلال الخالق ځوی فی الحال پخپله مدرسه کې شیخ الحدیث دی او په لویه دوره کې مې یو ملگری دښو اوسیدونکی او په دارالعلوم سرحد کې ؤ، اوس فی الحال په همدې مدرسه کې شیخ الحدیث دی.

۷-پوښتنه: دقدر وړ شیخ صاحب: تدریس مو له کوم ځایه او کتابه پیل کړ او که داراته ووايي چې ددومره کامیاب تدریس راز مو په څه کې وو (مطالعه، داستادانو دعاګاني که بل څه؟)

جواب: الحمدلله زما د تدریس دوه برخې وې، یوه د طالبۍ په زمانه کې هغه داسې چې د هدایة النحوی او مراح الارواح د زده کړې په وخت کې ما د صرف میر، میزان الصریف، نحو میر، نورالایضاح او زراډي تدریس کاوه او د کافیه د درجې د زده کړې سره مې د هدایة النحو، مراح الارواح او صرف میر تدریس کاوه، او د شرح جامي د درجې د زده کړې سره مې، کافیه، اصول الشاشي، مراح او صرف میر تدریس کاوه.

دویمه برخه د فراغت نه وروسته مې کافیه، شرح جامي، شرح تهذیب، نورالانوار، شرح وقایه، نفحة العرب او جلالین شریف د باره مارکیټ اشاعت الاسلام مدرسه کې په کال (۱۳۵۷ هـ ش) کې تدریس کول.

د کامیاب تدریس راز د الله تعالی قضاء او قدر، رحمت او فضل، د مور پلار اخلاص او دعا، زما محبت او عشق د علم سره، د استاذانو ادب احترام خدمت کول او دعاګانې، او ډیره مطالعه کول، د مثال په ډول ما په شرح جامي باسول، کابلی، عبدالغفور، مصدرالسرور مطالعه کول او یوه قلمي نسخه مې په دارالعلوم سراج الاسلام کاهي هنګو کې پیدا کړی وه چې په هغې کې یواځې

د عصام د اعتراضونو او نکتو حل و، او د طالبانو سره مې خاص اخلاص و چې دا ټول علم په یوځل دوی ته نقل کړم، زما نه یادېږي چې د طالبۍ په دور کې به ما د ملگرو سره جنگ، بده خبره، کبر او حسد کړی وي، الله تعالی دې ټولو څخه رضا شي.

۸-پوښتنه: جناب شیخ صاحب وفاق المدارس دفنونو ډیری کتابونه له نصابه ویستلي دي، قاضي، حمدالله، صدرا، امور عامه خو خیر اوس مطول هم طالبان نه پیژني وفاق المدارس لگیا ده شرح جامی او مختصرالمعاني هم له درسي نصابه یاباسي او یایې لنډ او بوچ کوي په دې باب ستاسي تاثر او لرلید څه دی ایا دغه ګامونه دطالبانو له استعدادونو سره مرسته کوي که زیان وراړوي؟

جواب: هغه کتابونه چې خارج کړي یې دي په دوه قسمه دي:

- اول قسم: د فلسفې کتابونه او د منطقو لوی کتابونه دي.
- دویم قسم: د صرف، نحو او علم بلاغت لوی کتابونه دي.

داول قسم په باره کې د وفاق المدارس د علماؤ شوری چې په هغې کې د علم التفسیر، علم الحدیث، علم الفقه، تصوف او د علم سیاست داسې لوی ماهرین د علم د سمندر په شان علماء موجود دي چې د اعتماد وړ خلک دي.

دویم زما د پنځوسو کلنو تجربه او د سترگو لیدلی حال چې وو په افغانستان او پاکستان کې ددې فن ماهرین فقط څو کسان ؤ، خو په همدې فن کې ماهرین و، نه په قرآن، حدیث او فقه کې. البته ددې فن سطحي لولونکي او زده کونکي ډیر ؤ. نو فائده یې څه شوه بې د وخت له ضیاع نه؟

دریم د نن زمانې سائنس چې په مشاهدې او براهینو ثابت دی د سابقه فلسفې اکثره مسائل یې باطل کړي، او اکثره خبرې یې د قرآن کریم او د احادیثو د نصوصو سره مخالفې دي.

څلورم حکم ددې فن:

ويلخص ابن أبي العز شارح الطحاوية مذهب الفلاسفة في خمسة أصول عندهم فيما يلي:

أن الله سبحانه وتعالى موجود لا حقيقة له ولا ماهية ، ولا يعلم الجزئيات بأعيانها ولكنه يعلمها إجمالاً ، وبالتالي أنكروا خلق أفعال عباده . كما ولا يؤمنون بكتبه حيث إن الله عندهم لا يتكلم ولا يكلم ، وأن القرآن فيض فاض من العقل الفعال على قلب بشر . زكي النفس طاهر ، تعالى الله عن وصفهم علواً كبيراً ، والملائكة عندهم ليست ذوات منفصلة تصعد وتنزل وتذهب ؛ إنما هي عندهم أمور ذهنية لا وجود لها في الأعيان . والفلاسفة أشد الناس إنكاراً لليوم الآخر وأحداثه ، وما الجنة والنار عندهم إلا أمثال مضروبة لتفهم العوام ولا حقيقة لها في الخارج .

صرح جهور الفقهاء بتحريم تعلم الفلسفة ، ومن كلامهم في ذلك:

قال ابن نجيم (حنفي) في "الأشباه والنظائر": "تعلم العلم يكون فرض عين ، وهو بقدر ما يحتاج إليه لدينه . وفرض كفاية ، وهو ما زاد عليه لنفع غيره . ومندوباً ، وهو التبحر في الفقه وعلم القلب . وحراماً ، وهو علم الفلسفة والشعبذة والتنجيم والرمال وعلم الطبيعيين والسحر " انتهى من "الأشباه والنظائر مع شرحها: غمز عيون البصائر للحموي."

- دويم قسم : خارج شوي کتابونه لکه شافیه او د شرح جامي حاصل محصول او مطول او اصولو کې تلویح توضیح داسې مغلق کتابونه دي چې صرف اعتراضونه په متن یا په بل شارح یا د متن د انتهایي اختصار په وجه اغلاق او سختي وه د هغې په حل کې وخت ضائع کول دي نو د فن مسئله چې مقصودي ده هغه په کې ورکه شي دا علوم آلیه څخه دي نه د علومو مقصودي څخه لکه د علم عربیت ، د علم تفسیر ، د علم حدیث او د علم فقه لپاره نو باید د علومو آلیه مسائل زده کړل شي چې علومو مقصودي ته فائده وکړي ، نه چې اصلي او مقصود وگرځول شي.

او واره کتابونه د منطق لکه ایساغوجي ، میر ، قال اقول ، شرح التهذيب او تيسير المنطق دد زده کړه ضروري ده ، ځکه چې په دې کې له دليل او له شرطونو څخه بحث کيږي .

۹- پوښتنه - هرکال زرگونه علمای کرام له مدارسو فارغیږي خودتدریس میدان ته دگوتو په شمیر علمای کرام مخه کوي او دتدریس مسند ته ورگزوي تاسې دغه علمي انحطاط ته په کومه سترگه گوري او دنقص ځای یې چیرته وینی؟

جواب: د افسوس او خفگان مقام دی او د انحطاط سببونه یې ډیر کیدی شي:

اول: د آخرې زمانې نښه کیدی شي، لکه چې حدیث شریف کې راځي: (عن عبدالله بن عمرو رضی الله عنهما قال قال رسول الله صلى الله عليه وسلم: إن الله لا يقبض العلم انتزاعاً ينتزعه من العباد ولكن يقبض العلم بقبض العلماء حتى إذا لم يبق عالماً اتخذ الناس رؤوساً جهالاً فسئلوا فأفتوا بغير علم فضلوا وأضلوا) البخاري ومسلم.

چې د لویو علماء په وفات کولو سره به کم علم نا اهل به د هغوی ځای ونیسي اومشران به شي، خلک به له دوی د مسئلو پوښتنه کوي دوی به فتوی ورکوي بغير د علم نو خپله به هم بې لاری وي او نور خلک به هم بې لاری کړي.

دویم: د محیط اثر ، لکه مال ډیریدل ، د اوسنۍ زمانې طالبۍ او د سابقه زمانې طالبۍ د اسمان او زمکې فرق لري، او د مبایلونو شغل ، سیاسي نظریات ، او فنونو سره بې غوري او پوره نه ویل ، دوره حدیث او نورو کتابونو تدریس کې د استاذانو افراط کول لکه په اولو شپږو میاشتو کې یو څو صفحې ویل او تفریط کول لکه په باقي دوه میاشتو کې بیا ټول کتاب پای ته رسول ، او بل صحیح نیت نه درلودل چې صحیح نیت اول ځان پوره پوهول ، دویم په هغې عمل کول ، دریم د هغې خلکو ته د رسولو په تدریس یا دعوت سره نیت ، څلورم صرف د الله رضاء حاصلول ، نه شهرت او نه مال حاصلول او نه ریاء.

اول د تدریس، دویم دعوت، دریم د تصنیف لاره ده.

شرعي علم چې په دغه (۱۴۴۱ هـ ق) کال کې مونږ ته رارسیدلی په دغو دریو لارو رارسیدلی دی، خو سلفو تدریس او دعوت مستقیم

مخامخ مونږ ته نه دی کړی نو یواځنۍ

لاره چې مونږ ته پرې دا دین رارسیدلی هغه د سلفو تصنیفونه دي، نو علماء کرام په تصنیف کولو کې څو شیان ضرور په نظر کې ونیسي، صرف د الله تعالی رضاء نه شهرت او ریاء، تصنیف فریضه وگڼل شي د دین د امانت اداء کولو، وسائل لکه ډیر کتب او شروح پیدا کول، ژوره مطالعه کول، موضوع تعین کول د هغې مستند دلائل د حوالې سره، عدالت څخه کار اخستل، تنگ نظري نه کول حقایقو ته کتل، کومه موضوع چې سخته وي له جیدو او ماهرو علماؤ سره مشوره کول، د ترتیب او ربط خیال ساتل، چې څومره لیکل وشي صفحه دوه صفحې مثلاً د هغې ضرور بیا د نظر نه ویتل چې د مفهوم په لحاظ یا د املاء په لحاظ خو به غلطې په کې نه وي راغلې، باید بار بار یې تصحیح وشي بیا بله تصحیح ضرور د بل چا لخوا وشي ځکه چې سړی خپلې غلطۍ ته اکثره نه متوجه کیږي، بیا د کتاب له بشپړولو څخه وروسته او له چاپ کولو څخه مخکې یو جید عالم او دفن ماهر ته وړاندې کړی شي په طریقه د نقد سره نه په طریقي د تائید بیا د هغه د تنقید کولو اختیار دی نو هغه ځای باید اصلاح شي یا د هغه اختیار دی چې تائیدوي، خلاصه دا د الله تعالی او د امت په نزد ډیر لوی مسئولیت دی.

۱۲- پوښتنه: جناب شیخ صاحب که دخپلو چاپ او

ناچاپ اثارو په اړه لوستونکو ته معلومات ورکړی خوښ به شو؟

جواب: زما چاپ شوي کتابونه محض د الله فضل دی، زما

مقصد صرف د الله تعالی رضاء ده، او دا ژور فکر راسره دی چې د

دریم: د استاذانو بې ادبي کول، خدمت نه کول،

مینه نه کول او د هغوی دعاء نه اخستل.

۱۰- پوښتنه: دخپلو

تجربو او لوړو ژورو په رڼا

کې داوس دور طالبانو ته مو

نصائح څه دي چې څنگه له

وخت څخه کماحقه استفاده وکړي؟

جواب: طلباء کرامو او د دین شمعو ته زما فقیر دا خواست

دی چې د دین حفاظت په علم کیږي نو تاسو مبارکان د دین

محافظان یاست. قرآن کریم کې الله تعالی فرمایي: (انا نحن نزلنا

الذکر وانا له لحافظون) معنوی محافظین یې علماء او طلبه دي نو

تاسو د الله د دین حفاظتي گارد یاست، د گارد وظیفه په دوام داره

توگه اطاعت، امانت او د قوانینو پابندي کول وي، نو تاسو هم

کامله توجه د علم زده کړې، کامل عمل او د غفلت نه ځان ساتلو

ته وي، او دا یقین ساتل په کار دي چې د امت لپاره به ښه داعي او

ښه مدرس جوړیږم او دا باید خپله فریضه وگڼي.

همدارنگه د استاذانو احترام، خدمت کول اوهم ورسره

محبت کول، دعاء ترینه اخستل، د کتابونو ښه مطالعه کول او

درس ښه په توجه اوریدل. او په فارغ اوقاتو کې د سلفو سیرت او

تاریخ لوستل دا د انسان په ژوند کې ډیره تبدیلی راولي.

۱۱- پوښتنه: عزتمند شیخ صاحب ستاسي په اند علماء

کرام دتالیف او ترجمي برخي ته بائید څومره وخت ورکړي

خواری وکړي، او ترشا مستند او معتمد تالیفات او تصانیف

پریږدي؟

جواب: د علماء کرامو سره اول دا ذهنیت ضرور دی چې دا

علم له دوی سره امانت دی د الله عزوجل لخوا د پاره د امت او دا

په نصوصو سره ثابت دی او ددې رسول ضرور دي پر دوی دا هم

په نصوصو ثابت دي.

ددی د رسولو امت ته درې لارې دي:

الله دين خلکو ته ورسېږي د خپل وس توان موافق، ډيره ژوره او ډيره وسيعه مطالعه مې کړې د الله تعالى په توفيق ددې لپاره چې ډير مهم مسائل او احاديث چې د خلکو د نظر لري پاتې و خلکو ته ورسېږي نو زما بنده تاليف شوي کتابونه دادي:

۱ - جواهرالحسان من السنة والقرآن:

په دې کتاب کې د هغو ټولو آيتونو د قرآن کریم تفسير شوی چې د اخلاقو سره تعلق لري.

۲ - اللؤلؤ المنثور :

لکه څنگه چې د نوم څخه معلومېږي دې کې ډير مختلف النوع عجيب او مهم مسائل ذکر دي.

۳ - الصفات العلی لنبیه المصطفى صلى الله عليه وسلم:

دې کتاب د نبی کریم صلى الله عليه وسلم ډير مهم او لوړ صفات ذکر دي چې د معاشري د جوړښت محبت او کرامت او شفقت سره تعلق لري.

۴ - الحکمة والموعظة الحسنة:

۵ - الحقوق والآداب :

دې کتاب کې د الله تعالى د حقوقو څخه واخله دحشراتو طیورو حقوقو پورې د احاديثو په رڼا کې ذکر دی، ددې څخه معلومېږي چې اسلام جامع دين دی چې د هر چا او هر شي حق په کې خوندي دی.

۶ -العصبة في الشريعة:

۷ - فضل العلم والعلماء في ضوء القرآن

والسنة و اقوال السلف.

ان شاء الله د علماء کرامو او طالبانو د دين محافظانو تنده په کې ماتېږي، والله اعلم.

۱۳ - پوښتنه: دپای پوښتنه مو داده چې

عصري علوم ، د ديني علومو په پراختيا ، تشهير کې څومره رول لري او ديوه ديني طالب او ديني عالم لپاره چې دعصري پوهي کمال هم له ځان

سره ولري څومره پرځای خبره درته برېښي؟

جواب: دعصري علومو حقيقت دادی چې د ديني علومو په

ترقي او پراختيا کې ډير تاثير لري لکه حساب رياضي، انگلېسي، کمپيوټر ، عربي ژبه او سائنس او طب او اداري سمبالښت (منجمنت) دی، زما په نظر بايد عصري علوم په نصاب د ديني مدارسو کې ځای پرځای شي، د ديني مدارسو فراغت او نصاب د اتو کالو څخه لوړ شي دولسو کلونو ته، امارت اسلامي بايد بل چا ته محتاج نه وي، او بله داده چې علوم ، اداره، تجارت او کارونه اوس ټول کمپيوټري شوي دارنگه د دنيا ټول نظام کمپيوټري شوی دا عصري علوم اوس د وخت ضرورت دی، اسلحي ټولې کمپيوټري شوي دي نو ډيره توجه ورته په کار ده.

والله اعلم بالصواب ، ربنا لاتؤاخذنا ان نسينا او اخطأنا.

ډيره مننه

له ځوان نسل سره ستر خیانت!

ليکنه حماد

د اسلامي وينښتابه او بيدارۍ په نوم دعوتي جماعتونه جوړول، ځوانان پکې جذبول او بالاخره يې له داسې سياسي بهيرونو سره وطلول چې نن عملاً د صليبي تاراکگرو چوپړ وهي، له ځوان نسل سره ستر خیانت دی.

داسې خیانتگر دعوتي جماعتونه د اسلام او اسلامي ارزښتونو څخه په استفادې سره غواړي د ځوان نسل له سپېڅلو احساساتو څخه غلطه استفاده وکا او په خپلو لومو کې يې ښکېل کا، نو ځوان نسل ته لازم بويه چې په شهدو کې د زهرو سوداگر وپېژني تر څو د دوی په دامونو کې ونه نښلي.

سید آباد ونړی چې نیویارک په امن شي!

لپاره پر افغان اولس د قسما قسم مظلومو سرچپه میچنې چلوي.

اریانا تیلویزیون او گڼې نورې رسنۍ راپور ورکوي چې د اشرف غني تر مشرۍ لاندې ګوډاګیانو د میدان وردګ ولایت په سید اباد ولسوالۍ کې د عمومي سرک له غاړې سره د افغان اولس ۸۰ کورونه نړولي دي. د دې کورونو خلک وايي چې له هیڅ ولسوالۍ ډلې سره تړاو نه لري، عام افغانان دي او د کورونو یوازینۍ ګناه یې دا وه چې عمومي سرک ته نږدې ول. دوی وايي همدا کورونه یې د ټول ژوند سرمایه وه، د مني په دې سارې موسم کې چې په میدان وردګ او نورو مرکزي سیمو کې هوا ډیره سړه ده، د دومره ډیرو خلکو بې کوري یوه بله بشري فاجعه ده. ځکه دا خلک نه دومره وس لري چې ځان ته نور کورونه جوړي او نه یې هم څوک په غم او کیسه کي دي. ځکه د دوی کورونه د کابل د حکومت لخوا د طالبانو د پلوی په جرم په نړول شوي دي.

په سید اباد او نورو سیمو کې د بېچاره افغانانو کورونه او ملکیتونه د هغو ځانګړو ځواکونو لخوا نړول کېږي چې

زموږ تاریخ لکه څنګه چې اسمانڅکي اتلان لري همداسې د سرتېرو ګوډاګیانو او مرتتانو څو بیلګې هم لري. د ګوډاګیانو یوه پیژندل شوې څیره شاشجاع دی، شاشجاع چې افغانستان ته د انګریزانو په راوستلو ملامت او د تاریخ مجرم پیژندل شوی، ګناه یې دا وه چې په ۱۸۳۹ م کال کې د انګریزي لښکر په بدرګه پر افغانستان راغی او د کابل تخت یې قبضه کړ.

شاشجاع به ګوډاګی و، د کفارو ملګری به و او بل هر الزام پرې لګولای شو، اما دومره بې غیرته، بې نسبه او بې اصالت نه و چې د لندن د انګریزي ماڼیو د خوندیتوب لپاره د خپلو بې چاره هیوادوالو خټینې کوډلې له خاورو سره خاورې او د ودانو کلیو د قصدي تخریب قومنده صادره کړي.

دې وطن بېرک کارمل هم درلود، خو کله یې هم دا نه و ویلي چې افغانستان وران کړئ تر څو ماسکو او لنین ګراد په امن شي. اما راشئ د نن زمانې امریکایي ګوډاګي اشرف غني ته چې د خپلو صلیبي بادارانو د کفري عقدي د سپړلو

ولمبوی، لوگر په اور وسوځی، شلگر او دهیک له خاورو سره برابر کړی، تر څو نیویارک په امن شي او په لاس انجلس کې چاودنه ونه شي.

تاریخ به ډیر سرتیټي او ګوډاګیان لیدلي وي خو په دې کچه د خپل اولس غدار او د ملت جفاکار یې ښایي په تصور کې هم نه وي راغلی.

د ډیرې لویه ول

د ډیرې پرېښودلو او لویه ولو په اړه پڅه نوي امرونه راغلي دي او دا په مختلفو حدیثونو کې راغلي دي. چې هغه حدیثونه هم د صحیح البخاري او صحیح مسلم دي، د دې ټولو نوي امرونه عمومي او ټولیز مطلب ډیره اوږدول، پرېښودل او لویه ول دي. دا امرونه په لاندې توګه امام النووي رحمه الله د مسلم په شرحه کې راخیستي دي:

① أعفوا

② وأرخوا

③ وأوفوا

④ وأرجوا

⑤ ووفروا

شرح النووي علی صحیح مسلم (۱/۱۵۱). عمر بن عبد العزیز رحمه الله وایي: ډیره خرپل مثله ده او موږ له مثله کولو منع شوي یو. مثله د تعذیب په وخت د انسان پوزه، غوږونه او نور اندامونه پرې کولو ته وایي چې دا شرعاً حرام کار دی. ډیره خرپل هم یو ډول مثله ده.

د حدیثو دا تشریح ډې ډیرې خلکو ته د دعوت په توګه په ډېره مینه او درنښت وړاندې کوم، الله دې موږ ټولو ته هدايت وکړي، لطفاً تاسو هم په ورته اراده دا کرښې شیر کړئ، نه چا ته د پېغور او طعنو په نیت...

شپني عملیات ترسره کوي. اشرف غني چې کله ددې قاتلو ځواکونو په قرارگاه کې د خطابي میز ته پورته شي نو تر خبرې وړاندې او وروسته همدا ټکی تکراروي چې (ستاسو قرباني او عملیات د دې لپاره دي چې نیویارک امن شي. دا ستاسو د عملیاتو برکت دی چې په واشنگټن او لاس انجلس کې چاودنې نه کیږي)

که د تروریستانو تر عنوان لاندې د بې گناه افغانانو قتل عام د نیو یارک د امن لپاره وي نو پوښتنه دا ده چې د سید اباد خټینو کورونو څه گناه کړې وه؟؟ دغه غریبانه جونګرې خو د ځمکې د کُرې په بل اړخ پرتې دي، له نیویارک څخه لسګونه زره کیلومتره لرې دي، نه پوهیږو د دغو جونګرو د نیویارک له ماڼیو سره څه مناسبت و چې دغسې د اشرفي قاتلانو لخوا په بمونو تخریب او لوټه لوټه شوې؟؟

خو دا یوازې د وردگو سید اباد نه دی چې خټینې کوډلې یې د اشرف غني په امر د نیویارک او لاس انجلس له ماڼیو څارېږي. په پکتیا، لوگر، غزني، بغلان او ډیرو نورو ولایاتو کې کټ مټ همدا عملیه روانه ده. د اشرف غني قاتلان هره شپه په ولسي سیمو چاپې اچوي. د خلکو کورونه نړوي، د ځوانانو تر بارود رسی ورتړي او د داعش په شان یې سر له تنې بیلوي، سپین ږيري قتلوي، ښځې او ماشومان د خوب په بستر کې وژني او... مګر د څه لپاره؟؟؟ ځواب معلوم دی... د دې لپاره چې د ټامي بابا د خرمنستيو وطن او د ده د نازولو اولادونو د هوسبازۍ ټاټوبی (نیویارک او لاس انجلس) په امن شي.

هوکې، همدا د اشرف غني د تفکر او ستراتیژۍ ټوله خلاصه ده. نوموړي چې ځان یې د نړۍ دوهم متفکر باله، دې ولس ته یې له بې کارۍ، قتلونو، غلا، لوټمارۍ، بدنایۍ او فحاشۍ وروسته آخرین ارمان همدا و چې (سید اباد ونړی تر څو نیویارک امن شي)

د افغانستان لپاره د اشرف غني د لرلید خلاصه همدا ده چې سید اباد ونړی، زرمتم بمبار کړی، شیرزاد په وینو

طالبان ولې جگړه کوي؟

ليکنه: أبو إحسان عامر

افغانان يو تاريخي مؤمن ټبر او له پېر پر پېريو ازاد قوم دی ، د ازادۍ په قدر دومره ښه پوهيږي چې خپلې ځوانۍ او هستۍ له لاسه ورکوي خو ازادۍ ته ناولي لاسونه نه پرېږدي.

دلته څه کم شل کاله وړاندې د دې هيواد د واقعي وارثو بچيو (طالبانو) له لوري د هيواد په ۹۵ فيصده خاوره باندې د يوه بې ساري امن څادر وپر شو، هيواد له هر رنگه بد بختيو او ناخوالو نه په امن وو.

خلکو ښه د ارام سا اخيسته، نه يې عزت او ناموس ته د چا لاس رسېد او نه يې د مال لوټل د چا د وس کار وو.

کافر چې د مؤمنانو تاريخي دښمن دی، د مؤمنانو ازادي او خوشحالي ورته هيڅ د منلو نه ده نو ځکه يې زرگونه ميله لري زموږ د ارام ژوندون پر خلاف حشر- تيار کړ او زموږ د پاکې خاورې پر لور له درنو بمونو، شوبلو او رنگارنگ مرگونې اصلحو سره را و کوچېدل.

له کله نه چې دې بې رحمه اشغال دلته لومړۍ ناولۍ قدم ايښی له هغه تر اوسه افغانان او ارم ژوند سره پر دوې لارې دي.

دا چې د افغانستان سمه او غر ځمکه او فضا دينی چارې او کلتور د غرب د يوه بې رحمه فرعونۍ ځواک له لوري اشغال او يرغمال شوي، په داسې وخت کې د الهي ارشاداتو او نبوي احاديثو له حکم سره سم ، همدارنگه د دنيا د هر قانون په رڼا او د هر يوه وينښ ضمير په محکمه کې طالبان مجبور دي او دا يې مسلم حق جوړيږي چې د دې راغلو تقريباً درې درجنه اشغالگرو هيوادونو (چې په سر کې يې د وخت جابره او کافره امريکا قرار لري) پر خلاف خپله روا او سپېڅلې جگړه په هره ممکنه لاره چې وي پر مخ يوسي.

د نړۍ د هر هيواد او قوم بلکې د ځمکې پر مخ د هر يوه ژوندي دا دستور دی چې له استقلال او له خپل کور نه دفاع د ځان حق او مسؤليت گڼي.

استقلال د ژوندانه يو هغه اهم رکن دی چې د ژونديو ټولې خوښۍ او سکون له استقلال او ازادۍ نه سرچينه اخلي. همدا لامل دی چې افغانان د استقلال مينه په وينه اوبوي.

اوس که د هیواد د ترقی، امن، اولس واکي او بیارغونې په اړه موږ د امریکا باتې او عمل په خپله ژبه وغندو، نړۍ به یې له دې کبله راسره ونه مني چې گواکي موږ خو له امریکا سره په جنگ بوخت یو او د خصم خبره د اثبات میدان کې نه منل کېږي. موږ د دوی د لته راوړې فتنې د دوی په خوله د دوی په مقابل کې د سپېڅلې غزا او د روا جگړې او دنړیوالو د قناعت لپاره دلیل گرځوو.

اشغالگرو او گوډاګیانو یې د لته د دې دلائلو له کبله خپل ناروا اشغال ته جواز ورکاوو:

۱- اولس واکي

۲- ترهګري ختمول

۳- د نشيې توکو مخنوی

۴- هیواد پر خپلو پنبو درول

د اشغالگرو د خپلو رسنیو له لارې که لومړۍ اولس واکي وارزول شي ښه جوتیږي چې د لته د اولسواکۍ دا حال دی:

چیرت چې د شاوخوا ۳۸ دیرش میلیونه هیوادوالو بر خلیکڅه د پاسه یو میلیون خلک ټاکي کوم چې هغه هم اکثره یې پردي پال یا په نشو روډي او د کابل د اجیرې ادارې اړوند کسان دي شمېر یې هم شفاف نه دی دروغ او جعلی رایې پکې خونښنه ونډه لري.

هغه ترهګري چې اشغالګر یې تعریفوي او گواکې دوی یې په ورکه پسې دي. د دې ترهګرۍ غټ مرتکبین خو تر هر چا وړاندې دوی دي.

دوی چې په توره د تیاره د خلکو کورونو ته د مرګ له فیغام او رنگ رنگ حشتونو سره ننوزي. دوی دي چې قومي غونډې، ودونه او جنازې بمباروي. ښه مثال یې تېره میاشت د هلمند د موسی کلا پېښه ده چې د واده مراسم یې بمبار کړل او څه د پاسه ۹۰ تنه بې گناه افغانان ښځې او ماشومان یې په

شهادت ورسول. دوی دي چې واړه بچي د مندو په مخ کې په لوی ظلم په مرمیو غلبیلوي.

د اشغالگرو له راتګ سره جوخت د دې پر ځای چې نشيې توکي ورک شي برعکس بازارونه یې ګرام شول آن چې د چرسو دودونه د اداري دفترونو ترچوکیو او د ارګي چارواکو تر ګاډیو بهر راووتل، دا وخت افغانستان کې د دوی په خبره تر یو میلیون زیات خلک په نشو روډي شوي دي.

د هیواد حیثیت او اقتصاد تر دغه حده رسېدلی چې تېره پنج شنبه د ۱۳۹۸ کال د لړم د میاشتې پر ۱۶ نېټه د ګالوپ په نوم څېړنیزې ادارې چې مرکز یې په امریکا کې دی ویلي: افغانستان د نړۍ د ۱۴۲ هیوادونو په قطار کې له وینزوویلا وروسته تر ټولو نا امنه هیواد دی.

څېړنه وایي چې په دغه هیواد کې یواځې ۲۲ سلنه ولسونه پر پولیسو باور لري او یواځې ۱۳ سلنه وګړي یې د شپې له خوا ځان امن احساسوي.

څېړنیزه اداره وایي چې شاوخوا، ۵۰ سلنه افغانانو د غلو له لوتلو شکایت ورته کړی او ۲۹ سلنه نورو یې ورته ویلي چې د بریدونو ښکار شوي دي.

په اخلاقي او اداري فساد کې خو بېپخوا لا لومړی مقام خپل کړی، آن چې جنسي روابطو خپله لمنه د ارګ تر لمنې وغزوله او پارلمان ته ورته د جنسي اړیکو په قیمت تر لاسه کېږي.

غله رسا د ارګ له زړه تشکیلیږي، څوک د هیواد زر، څوک یې سرحدونه، څوک د هیوادوالو د وینو او اوبنکو څاڅکې پلوري او په نړیوالو مارکیټونو کې ورباندې دنگې مانی جوړوي.

د وړاندې یادونو پر بنسټ طالبان او افغانان شرعا او عرفا حق لري او دا ورباندې فرض ده چې له دې ناروا اشغال او فاسدې ادارې سره تر هغه خپله مبارکه غزا وغزوي تر څو چې هیواد مو د اشغالگرو له ناوړو قدمونو پاک او د یوه واقعي افغان شموله اسلامي نظام کور به شي.

زندگی و خدمات شهید الحاج ملا عبدالسلام سعادت - تقبله الله -

مرتب: حبیبی سمگانی

صاحب در سال ۱۳۶۲ شمسی به ولسوالی فرینگ ولایت بغلان رفت و آن جا نزد مرحوم مولوی عبدالاحد به روند آموزشی خود دوام داد. سپس در سال ۱۳۶۳ شمسی به ولسوالی برکه ولایت مذکور سفر کرد و در مدرسه سای هزاره از مولوی صاحب عبدالودود اکتساب علم نمود.

شهید ملا عبدالسلام سعادت در سال ۱۳۶۶ شمسی برای تحصیلات بیشتر علوم قرآنی و نبوی به عزم کشور پاکستان کمر همت و رخت سفر بست. آن زمان چون جهاد و مقاومت افغان ها در برابر تهاجم شوروی ها و نظام کمونیستی در سراسر کشور به اوج رسیده بود و عبور و مرور از راه های عمومی برای مردم جهاد و مجاهد پرور کشور مساعد نبود، او همانند بسیاری از هموطنان خود چندین روز پیاده سفر نمود و از راه ولسوالی ورسج (تخار) به کران و منجان (بدخشان) و سپس از مسیر شاه سلیم به منطقه چترال، پاکستان داخل شد.

سعادت صاحب سلسله درسخوانی را در دیار هجرت در منطقه سوات، که آن زمان مرکز علمی طلبای شمال کشور بود، نزد شیخ صاحب قاری حبیب الله سمگانی و شیخ صاحب عبدالخالق مزاری آغاز نمود و مدت چهار سال دران جا درس خواند. سپس به دارالعلوم سراج الاسلام کاهی، هنگو

شهید الحاج ملا عبدالسلام سعادت - تقبله الله - فرزند مرحوم عبدالرؤف، نواسه مرحوم حاجی محمد سرور و نوه مرحوم ملا قل محمد در سال ۱۳۴۷ هجری شمسی در قریه جراب ولسوالی گذرگاه نور (خوست و فرینگ) ولایت بغلان در دودمان مجاهد و شهید پرور چشم به گیتی فانی گشود. خانواده او در جهاد بر ضد شوروی ها و کمونیست ها نیز سهم بارز داشت و از هیچگونه قربانی دریغ نورزید. شهید عبدالخالق، برادر شهید سعادت صاحب - تقبلهما الله - دران دوره جهاد و مقاومت تحت قیادت الحاج مولوی محمد قل شریعتی در سال ۱۳۶۷ هجری شمسی به سرمایه جاودانی شهادت سرفراز شد.

دوره تعلیم:

شهید ملا عبدالسلام سعادت درس های ابتدایی را در مسجد قریه آبایی خود نزد مرحوم ملا صوفی محمد و مرحوم ملا بابہ آخند آغاز نمود. سپس در سال ۱۳۵۹ شمسی برای فراگیری علوم دینی به ولایت قندوز سفر کرد و در مدرسه کوبای بالا شامل شد. او دران جا نزد داملا صاحب نصرالله و شیخ صاحب محمد عظیم اندرابی زانوی تلمذ نهاد. سعادت

رفت و به فراگیری علوم دینی دوام داد. شهید سعادت صاحب بعضی کتاب ها را نزد برادر بزرگ خود مولوی صاحب عبدالغیاث قانع نیز خوانده بود.

پیوستن به تحریک اسلامی طالبان:

هرگاه چند تن از مجاهدین مخلص جهاد ضد شوروی به سرکردگی (مرحوم امیرالمؤمنین) ملا محمد عمر مجاهد به هدف پایان بخشیدن دوره هرج و مرج و شورش های خانمان سوز دهه نود میلادی، قیام نمودند و در مدت کوتاهی قندهار را از پنجه های خون آشام جنایتکاران نجات بخشیدند و زیر چتر لوای سفید در کنترل خود درآوردند. عده یی از طلبای مدارس دینی از مدرسه ضیاء المدارس (مشهور به مدرسه پنجشیری ها در بورد، پشاور) به سرپرستی ملا عبدالسلام سعادت برای یکجا شدن با تحریک اسلامی طالبان کمر همت بستند و از راه کویت، بلوچستان داخل سپین بولدک، قندهار شدند. سعادت صاحب از قندهار به هلمند رفت و مبارزه طولانی و خستگی ناپذیر خود را ازان جا آغاز نمود. مبارزه که ۲۵ سال یعنی تا واپسین رمق زندگی او دوام کرد و پای استقامت این فرزند دلیر اسلام درین مدت مدید لحظه ای هم نلغزید. او با عزم آهنین در مسیر مقدس خود استوار ماند و راستی و وفاداری خود را ثابت نمود.

جا دارد که چند سطری از مقاله شهید سعادت صاحب را که سال گذشته به فرمایش بنده (حبیبی سمنگانی) به مناسبت سالروز وفات مرحوم امیرالمؤمنین ملا محمد عمر مجاهد به عنوان «امیر المؤمنین ملا محمد عمر مجاهد از نگاه من» نوشته بود، در مورد یکجا شدن او با تحریک اسلامی طالبان نقل بکنم. شهید سعادت - تقبله الله - می نویسد:

«ما ده ها تن طلبای مدرسه به شکل گروهی برای پیوستن به تحریک اسلامی طالبان به فرقه قشله جدید، قندهار رفتیم و فردای آن روز به فرقه گرشک، هلمند تشکیل شدیم. در همان جا نخستین بار (امیر المؤمنین) ملا محمد عمر مجاهد - رحمه الله - را دیدم. مرحوم امیرالمؤمنین با شهید ملا محمد آخند، فرمانده عمومی نظامی طالبان بیشتر مشوره های شان را در اوطاق ما انجام می

دادند، ما واقعا در همان روز های آغازین از برخورد شایسته مرحوم امیرالمؤمنین بسیار متأثر شدیم»

خدمات و مسئولیت ها در تحریک و امارت اسلامی:

شهید ملا عبدالسلام سعادت از خط های مقدم نبرد در هلمند تا فتح هرات و سپس فتح کابل به خدمات نظامی خود در کاروان نجات بخش طالبان صمیمانه دوام داد. در ابتدا، نظم و تشکیلات جداگانه ای برای مجاهدین هر ولایت وجود نداشت. اما هرگاه طالبان به چهار آسیاب رسیدند حافظ صاحب سراج الدین از سوی طلبا و مجاهدین ولایت بغلان به حیث مسئول دلگی و ملا عبدالسلام سعادت به حیث معاون او معرفی شدند. اما پس از مدتی، مسئولیت دلگی بنا بر شایستگی در امور محاروبی و جهادی به سعادت صاحب سپرده شد.

مجاهدین خط چهار آسیاب و میدان شهر پیش از فتح کابل به فرمان رهبری طالبان به ویژه شهید ملا بورجان آخند - تقبله الله - به دو دسته تقسیم شدند. دسته ای در چهار آسیاب باقی ماند و دسته دیگری به سرکردگی شهید ملا بورجان آخند و مرحوم ملا محمد ربانی آخند از راه ولسوالی ازره (لوگر) داخل ولسوالی حصارک و سپس شهر جلال آباد شدند و پس از تصرف جلال آباد و لغمان به کابل نیز داخل شدند (ملا بورجان آخند پیش از رسیدن به کابل در منطقه تنگی ابریشم به شهادت رسیده بود). شهید سعادت صاحب تا منطقه ازره شامل آن کاروان بود. اما پس از فتح ازره، شهید ملا بورجان آخند شماری از دلگی مشر ها را برای نگه داری خط جنگ دوباره به چهار آسیاب روان نمود. مجاهدین که در چهار آسیاب مانده بودند به قیادت ملا عبدالرزاق آخند و به شمول ملا عبدالسلام سعادت از طریق جنوب از راه تپه خیرآباد و ریشخور داخل کابل شدند. سعادت صاحب با رفقای خود داخل وزارت داخله شدند و نماز فجر را به امامت شهید سعادت صاحب در داخل وزارت داخله ادا نمودند.

مولوی سمیع الحق حقنواز، مسئول پیشین جهادی ولایت بغلان و رفیق ۲۵ ساله شهید سعادت صاحب می گوید: مردم محلی به وزارت داخله آمدند و به سعادت صاحب گفتند که در فرقه پنج پیاده که در نزدیکی موقعیت دارد، بعضی ها دست به چور و چپاول زده اند. ملا عبدالسلام با

رفقای خود به فرقه ۵ پیاده رفتند و همچنان ساختمان ریاست عمومی پاسپورت را که متصل فرقه پنج بود، در کنترل خود درآوردند.

ملا عبدالسلام سعادت پس از فتح کابل و تاسیس امارت اسلامی به حیث مسئول فرقه ۵ پیاده تعیین شد. او بیش از دو سال این وظیفه را به پیش برد. شهید سعادت صاحب درین مورد برای بنده گفته بود: «بنده تنها با بست نفر وارد کابل شده بودم، اما به فرمان مرحوم امیرالمؤمنین که در حقیقت اهمیت دادن به اقوام غیر پشتون بود، به حیث قومندان فرقه ۵ جهادی کابل مؤظف شدم.»

مولوی سمیع الحق حقنواز می گوید: هرگاه تفتیش شد که فرقه ۵ در تشکیلات سردار داود خان وجود نداشت و نیز ساختمان این فرقه خانه شخصی پیر سید احمد گیلانی بود، مرحوم امیر المؤمنین این فرقه را لغو نمود و سعادت صاحب را قومندان لوای ۱۱ مدافع هوایی مقرر نمود. سعادت صاحب تا تهاجم امریکایی ها یعنی کمتر از ۳ سال به این حیث خدمت نمود.

آشنایی با مرحوم امیر المؤمنین:

زمانی که طالبان هنوز در سمت های جنوب و غرب کشور مشغول مبارزه بودند، مرحوم امیر المؤمنین به مشر- ملا صاحب و یا لوی ملا صاحب یاد می شد. مرحوم امیر المؤمنین از همان زمان با سعادت صاحب بسیار محبت داشت و هرگاه از قندهار به خط ها و محاذهای مجاهدین می رفت، اوراق سعادت صاحب را برای بود و باش انتخاب می نمود. حتی ملا صاحب ثقیل شانه خود را نیز به سعادت صاحب تحفه داده بود.

پس از تهاجم امریکایی ها و ناتو:

شهید سعادت صاحب در صحبت با بنده (مرتب سوانح) گفته بود: ما پس از سقوط کابل، در آن شب و روزهای که امریکا و ناتو به شدت بمباردمان می کردند، از طریق مخابره نصرت (که وابسته به خود مرحوم ملا صاحب بود) رابطه

کردیم، برای ما هدایت داده شد که نزد مولوی جلال الدین حقانی صاحب در شرق کشور باشید.

مولوی محمد محسن هاشمی، مسئول جهادی ولایت تخار و رفیق صمیمی شهید سعادت صاحب، می گوید: هرگاه بزرگان امارت اسلامی پس از بمباردمان های پیهم امریکایی ها فیصله به تخلیه شهر کابل نمودند، چون موتر من خراب بود، نزد الحاج سعادت صاحب به لوای یازده مدافع هوایی رفتم، سعادت صاحب دران اوضاع سردرگمی و سرگردانی، بسیار مطمئن بود و مجاهدین را با متانت کامل، رهبری می کرد.

مولوی سمیع الحق حقنواز در مورد آن شب و روزهای دشوار چنین می گوید: «هرگاه ما از کابل برآمدیم، در خوست منتظر (مرحوم) مولوی جلال الدین حقانی بودیم. زیرا مشوره ما با حقانی صاحب چنین شده بود که در مراکز سابقه او مستقر می شویم و از همان جا به مبارزه و مقاومت جهادی خود دوام می دهیم. هرگاه حقانی صاحب آمد، بزرگان، والیان و مسئولان نظامی ولایات شمال به شمول سعادت صاحب با حقانی صاحب ملاقات و در مورد امور نظامی مشوره نمودند. اما در عین حال جای ملاقات و مشوره حقانی صاحب و محل استقرار سه صد تن رفقا در مرکز حقانی صاحب در مته چینه (که بنده نیز شامل آن ها بودم) از سوی دشمن کشف شد. همان بود که امریکایی ها حقانی صاحب و رفقای او را آماج میزایل کروز قرار دادند و مرکز ما را نیز بمبارد کردند. در نتیجه ۲۷ تن مجاهدین شمال کشور شهید شدند و حقانی صاحب نیز دران حمله زخمی شد.»

شهید قاری عبدالله، برادر سعادت صاحب و شهید مولوی سیف الرحمن، خواهر زاده سعادت صاحب و شهید ملا رستم و ملا محمد حسن (از اقارب سعادت صاحب) نیز شامل آن شهدا بودند. خانواده شهید سعادت صاحب از خانواده های جهادپروری است که در هر دو دوره جهاد جان های شیرین شان را نثار آزادی خواهی کشور نمودند.

جهاد و مقاومت بر ضد امریکایی ها:

شهید سعادت صاحب در ۲۵ رمضان همان سال به فرمان مرحوم امیرالمؤمنین و به سرکردگی حقانی صاحب از

گردیز، پکتیا مبارزه و مقاومت خود را بر ضد صلیبی ها از سر گرفت.

مولوی سمیع الحق حقنواز می گوید: «شهید ملا عبد السلام در ابتدا برای چند مدتی به عربستان سعودی رفت. آن زمان بنده مدت چهار سال و چند ماه مسئول نظامی ولایت بغلان بودم. اما سعادت صاحب دلاوری خود را ثابت کرد و دو بار در دوره مسئولیت بنده برای سازماندهی امور جهادی به بغلان رفت. آن زمانی بود که نیروهای اشغالگر و مزدور با تمام اطمینان خانه به خانه می گشتند و تا هنوز همانند او کدام چهره مشهور طالبان به شمال کشور نرفته بود.»

پس ازان شهید سعادت صاحب مدت یکسال به حیث مسئول جهادی ولایت بغلان برای داغ ساختن سنگرهای جهاد در ولایت مذکور ایفای وظیفه نمود. سپس یکبار در سال ۲۰۰۹ میلادی و بار دوم در سال ۲۰۱۳ میلادی مدت یک یک سال به حیث مسئول جهادی ولایت سمنگان خدمت نمود. به ویژه تشکیل نظامی که شهید سعادت صاحب در دوره دوم مسئولیت خود در سطح ولسوالی های سمنگان تعیین و روی کار نمود، توانست وضعیت جهادی این ولایت را کاملاً به نفع مجاهدین تغییر دهد و امروز از برکت مساعی آن تشکیل، تقریباً تمام ولسوالی دره صوف و بیشتر ساحات ولسوالی حضرت سلطان در سیطره مجاهدین قرار دارد.

شهید سعادت صاحب چند مدت عضو کمیسیون مرکزی نظامی بود و پس ازان مدت چهار سال در حلقه مشرقی کمیسیون نظامی عضو بود و چهار سال پیهم در راس هیئت کمیسیون نظامی به ولایت های کنر، نورستان، جلال آباد و پکتیا سفر نمود و در مبارزه بر ضد فتنه داعشی در شرق کشور نقش عمده ای ایفا نمود.

سعادت صاحب در سال ۲۰۱۸ میلادی از سوی مقام امارت اسلامی به حیث مسئول فواید عامه در حوزه شرقی کشور تعیین شد. او امسال برای پیشبرد وظیفه خود دو بار به ولایت های جلال آباد، خوست و پکتیا سفر نمود. سعادت صاحب در حالی که شب عید قربان به خانه خود برگشته بود، پس از سپری نمودن روزهای عید دوباره به پکتیا سفر نمود و در جریان این سفر به شهادت رسید .

سعادت صاحب شخص دلیر و غیور بود. او چهار بار از کام مرگ نجات یافت. بار اول در زمان حاکمیت امارت اسلامی موترش در بامیان با ماین تصادم کرد، چند تن رفقای او شهید و زخمی شدند، اما خود او نجات یافت. بار دوم در بمبارد مته چینه ۲۷ نفر مجاهدین شهید شدند، اما او محفوظ ماند. بار سوم در چاپه دندغوری، بغلان خداوند حفاظت نمود و بار اخیر موتر او درین اواخر در شرق کشور با ماینی که از سوی خوارج جا بجا شده بود تصادم کرد، و لکن اجل هنوز نرسیده بود. اما بالاخره این بزرگ مرد راه عزیمت به آرمان بزرگ زندگی خود مشرف شد و سعادت واقعا به سعادت نائل گردید. نخسبه کذالک ولله حسیه.

شخصیت:

الحاج مولوی مخدوم عبدالسلام سعادت، وزیر پیشین کار و امور اجتماعی امارت اسلامی و از رفقای دیرین شهید سعادت صاحب، تاثرات خود را در مورد شهید ملا عبدالسلام چنین ابراز می دارد: شهیدالحاج ملا عبدالسلام سعادت سنگردار برازنده جهاد بود. او هر دو دوره مبارزه، مبارزه علیه شر و فساد و مبارزه علیه امریکایی ها را با استقامت تام سپری نمود. بنده چون او را از نزدیک می شناختم، او شخص ملنگ سار، مخلص و پاک طینت بود و در امور بیت المال بسیار امانت دار بود. سعادت صاحب را از دوره تعلم تا هنگام شهادت به مسیر مقدس و هدف والای خود مخلص یافتم. ما با نبود او خلای بزرگی را در صف امارت اسلامی می بینیم. پروردگار شهادت او را به بارگاه خود قبول نماید .

مولوی سمیع الحق حقنواز می گوید: سعادت صاحب شخصیت بسیار مخلص بود، از امر اطاعت می نمود، پایبند نماز با جماعت بود و اگر برای رفتن به مسجد زمینه مساعد نمی شد نماز را با همراه و همسفر خود با جماعت ادا می نمود. بر اذکار صبح و مساء، تهجد و اشراق و تلاوت قرآن مداومت داشت. مرحوم امیرالمؤمنین در زمان حاکمیت امارت اسلامی برای خانواده او اعاشه مقرر کرده بود، اما سعادت صاحب بخشی از آن را هم به مجاهدین می داد و همچنان گاهی که به او پول فوق العاده داده می شد آن را هم میان مجاهدین توزیع می کرد. بنده بر این ویژگی او شاهد

باش. من به پول محمود خان آمدم، می بینم که در راه لوگر بسیار ازدحام است و طالبان از کابل بیرون می شدند. من پس به لوا آمدم و برای برآمدن از کابل آمادگی گرفتم.

برای سعادت صاحب گفتم: چقدر پول داری؟

گفت: ۶۰ لک افغانی. سعادت صاحب پرسید، تو چقدر پول داری؟ گفتم ۸۰ لک. من گفتم: نظام هم از بین رفت، پس ازین اعاشه و اکمال مجاهدین از کدام راه می شود؟ سعادت صاحب جواب داد: آن ذاتی که برای ما و مجاهدین در کابل رزق می داد، در جای دیگری هم رزق می دهد، به یاد داشته باش که خداوند مجاهدین را هرگز بی روزی نمی گذارد. همان بود که یک عالم بزرگ ولایت ما که قوم برایش پول جمع کرده بود آمد و ۴۰ هزار کلدار را به سعادت صاحب داد. سعادت صاحب ده هزار آن را پس به آن مولوی صاحب داد و گفت تو هم مسافر و مجاهد هستی.

سپس روزهای که در انتظار حقانی صاحب در خوست بودیم، ماه رمضان رسید. روزه اول را با شکم گرسنه گرفتیم. سعادت صاحب برای من گفت که مولوی صاحب در موتر شخصی به بازار برو، برای افطاری و سحری چیزی آماده کن. گفتم: سعادت صاحب اینجا تقریباً سه صد نفر هستیم، تنها برای رفقای خود و یا تمام رفقا؟ سعادت صاحب گفت: امشب افطاری و سحری تمام مجاهدین را آماده کن، از فردا هر کسی برای رفقای خود انتظام می کند. وقت نماز عصر بود که عالم و تاجر دیگری آمد و هشتاد هزار کلدار را به رفقا داد.

شهید سعادت صاحب از تعصبات قومی، لسانی و سمتی پاک بود، به کرامت انسانی هر شخص ارج می گذاشت و به ویژه امرا، علما و محاسن سفیدان را بسیار احترام می نمود. از همین بود که سائر اقوام بغلان در زمان حاکمیت امارت اسلامی گرد او جمع بودند و نسبت به تاجک ها، برادران پشتون، ازبک و گجر بیش تر در پهلوی او ایستاده بودند.

هستم، زیرا بیش تر اوقات پول را به دست بنده توزیع می نمود.

الحاج مولوی شمس الدین پهلوان، والی ولایت میدان وردک و پکتیا در زمان حاکمیت امارت اسلامی و مسئول کنونی کمیسیون جلوگیری از تلفات ملکی و

سمع شکایات در حوزه شرقی کشور، از شهامت و دلاوری شهید سعادت صاحب چنین یاد می کند: آنگاه که بنده در تحریک اسلامی طالبان (پیش از فتح کابل و تاسیس امارت اسلامی) ولسوال چهار آسیاب بودم، یکی از شب ها در منطقه سنگ نوشته به سنگر رفتم، ناگهان از طرف دشمن تعرض صورت گرفت، بنده در پهلوی سنگی قرار گرفتم و با راکت آر پی جی که در دست داشتم پنج فیر به سوی دشمن انداخت کردم، آن شبی بسیار تاریک بود، در فاصله تقریباً ده دوازده متری من شخصی دیگری در عین زمان با راکت آر پی جی خود هفت فیر نمود. بنده احساس کمتری کردم و صبح فردا در جستجوی آن شخص بودم. هرگاه چشمم به سعادت صاحب خورد، او با خنده زیبا و بلند دست به سینه خود زد و گفت آنکسی که راکتش پیش از راکت تو داغ می شد من بودم. از همان جا رفاقت، برادری و همسنگری ما آغاز شد.

مولوی دادخدا خادم، عضو حلقه شمالی کمیسیون نظامی نیز حکایت می کند که در زمان حاکمیت امارت اسلامی یکبار در دره کیان ولایت بغلان تعرض کردیم و بسیار پیش رفتیم، اما سپس محاصره شدیم، دران اثنا شهید ملا عبدالسلام سعادت با دلاوری و مهارت نظامی خود مجاهدین را از محاصره نجات داد.

مولوی سمیع الحق حقنواز توکل و للهیت شهید سعادت را چنین توصیف می کند: هرگاه اشغالگران بر حریم افغانستان تجاوز کردند، چهل روز از آغاز تهاجم گذشته بود و در اخیر خط شمالی هم شکست، خانه سعادت صاحب از همه پس از منطقه وزیر اکبر خان بیرون شد. سعادت صاحب به لوای ۱۱ آمد و برایم گفت وضعیت خوب نیست، هشیار

شهید سعادت صاحب دارای عزم آهنین بود و در برابر باطل از مدهانت کار نمی گرفت. او پس از اشغال کشور، مدتی با فامیل خود در میرانشاه، وزیرستان در شرایط بسیار دشوار زندگی می نمود، آن زمان برهان الدین ربانی، رهبر ائتلاف شمال دو نفر مهم خود را نزد سعادت صاحب روان کرد و پیشنهاد کرد که اگر نزد ما بیایی، هر گونه منصب و دالر برایت مهیا می کنیم، اما سعادت صاحب در جواب گفت: قبلا با شما به نام شر و فساد می جنگیدیم، اما اکنون جنگ ما در برابر شما جنگ بر کفر و اعانت علی الکفر است. جنگ کنونی بر ما فرض است.

الحاج مولوی عبدالغیاث قانع، برادر بزرگ شهید سعادت صاحب و وزیر پیشین کار و امور اجتماعی امارت اسلامی در مورد سیرت و اخلاق سعادت صاحب چنین می گوید: زمانی که در دوران حاکمیت امارت اسلامی تصمیم برای عروسی سعادت صاحب گرفتیم، من چیزی پول از مقامات امارت گرفتم، اما او همان پول را هم به مجاهدین توزیع نمود. ما پنبه های سوخته و کهنه را که در یک کنار فرقه افتیده بود گرفتیم، صاف کردیم و ازان توشک و بالشت ساختیم، اسباب بسیار اندکی برای خانه اش گرفته بودیم و حتی فرش ارزان بهای که در اوطاق های خانه اش فرش شده بود، آن در زمان قومندانی فرقه هم در خانه اش بود، در زمانی قومندانی لوا هم در خانه اش بود و حتی هنوز هم در خانه اش فرش است. من اگر او را هر قدر حرف زشت و تند می گفتم جواب نمی گفت، او از من چنان اطاعت می کرد که هیچ فرزندی از پدر خود نمی کند. شب کوشش می کرد زودتر خواب شود و برای نماز صبح وقت تر بیدار شود، حتی اگر شب یک ساعت هم می خوابید، حتما برای نماز صبح بیدار می شد. وقتی که از نماز فارغ می شد، کفش مرا به دست خود می گرفت و منتظر می بود.

شهادت:

چنانکه پیشتر ذکر شده بود که سعادت صاحب در آخرین سفر زندگی اش به منظور پیشبرد وظیفه جهادی خود به پکتیا رفته بود، شهید سعادت صاحب در مدت کوتاه مسئولیت خود (به حیث مسئول فوائد عامه) مسیرهای

دشوار و کوهستانی عبور و مرور مجاهدین را ترمیم نمود و گشایش داد. نخست راه پیاده مجاهدین از منطقه کندو، سپینه شگه تا تانکی آب گلاب الدین را فراخ نمود. سپس راه منطقه سور خاورین تا تانکی آب گلاب الدین را ساخت. نیز از ولسوالی زرمات تا اودکی بر راه موتر کار نمود، تا قطعات مجاهدین برای جنگ با خوارج ازین راه بگذرند. همان بود که در دو شب و روز ۹۵۰ تن مجاهدین ازان مسیر گذشتند و سرانجام خوارج با شکست و ذلت رو برو شدند. سپس راه دیگری را در ولسوالی زازی اریوب تکمیل نمود، تا برای مریضان سهولت بیاید و توسط موتر به آسانی انتقال داده شوند. سعادت صاحب بالاخره در همین جا از سوی دشمن کشف شد و چاشت روز دوشنبه ۹ محرم الحرام ۱۴۴۱ هجری قمری مصادف با ۱۸ سنبله ۱۳۹۸ خورشیدی در حمله هوایی امریکایی ها به سن ۵۱ سالگی جام شهادت را نوش جان نمود.

جنازه شهید سعادت دو روز پس در ولسوالی گذرگاه نور ولایت بغلان در ادیره پدری اش در محضر صدھا تن خویشاوندان، مجاهدین و مردم منطقه به خاک سپرده شد.

سعادت صاحب چند روز پیش از شهادت، هرگاه خبر شهادت مسئول جهادی پنجشیر مولوی عبدالحی قانت - تقبله الله - را شنید، او در حالیکه در سفر جهادی بود برای خود دعای شهادت نمود. خداوند متعال دعای او را اجابت نمود و از دارالفناء به دارالبقاء طلب نمود.

بازماندگان:

از شهید الحاج ملا عبدالسلام سعادت بر علاوه از صدھا تن همسنگران، چهار برادر، شش پسر و دو دختر نیز به دنیا ماند. این هم بیان گر للهیت و تقوای شهید سعادت صاحب است که دو پسر او حفظ قرآن مجید را تکمیل کرده اند، یک پسرش مشغول حفظ قرآن است و پسر بزرگش که پنج ماه در قید اداره کابل قرار داشت و دو روز پس از شهادت پدرش رهایی یافت امسال درجه سادسه علوم دینی را می خواند. خداوند متعال حامی و مددگار بازماندگان او باد.

روحش شاد و یادش جاودان باد.

سکروټی

♦
/ ایاس فنج

زخم زخم دې ښکلا شوله اریوبه
خړیکه خړیکه هره خوا شوله اریوبه
رنگینۍ د شنو درو لمبه لمبه شوې
د باروت باروت فضا شوله اریوبه
د وطن د مور لمن په وینو سره شوه
هر کاله کې ویر غوغا شوله اریوبه
د کتار کتار شهیدو جنازو ته
په سلگیو شپه سبا شوله اریوبه
د بچیانو، میندو غوښې وینې باد شوې
که شفق شفق دنیا شوله اریوبه
په دې توره تاریکۍ د استبداد کې
مړه د هیلې دې ځلا شوله اریوبه
دغه وینې به د امن سرې غوټۍ شي
رب ته هیله په دعا شوله اریوبه
په ژړا به د زېښاک نړۍ نږېږي
په خندا مو تمنا شوله اریوبه
د فاتح د رگو وینې شوې سکروټي
د ستا غچ د خدای رضا شوله اریوبه

یادونه: د اریوب ځایو ۲۰ ولسي شهیدانو
په یاد، چې په یوه اوونۍ کې د خارجي
یرغلګرو پرلپسې درو هوايي بریدونو کې
په شهادت ورسېدل.

ککړخونه

زخمی سینه

غزل: نساء الله معصوم

تا زخمي کړلې سيني د توتکیو
تا اخیستی ژوند تپوسه دمرغیو
تا ازار وړی خزانسه د دې کلي
د گلونو، د گودر او د منگیو
پوروړی یې خون خواره پور به ورکړې
په دې چم کې ها د گل غونډې سرپو
بیا چاپه وه په دې چم کې په مظلومو
راته غږ ترې ټوله شپه دسلګیو
پرې ټپي شم پرې ټپي شمه طالبه!
چې دې غږ راشي له تپه د زگرويو
میننه ناکه او ښایسته طالبه راشه
چې ساتلې مې گیدۍ د سپیلنیو
د معصوم دنیا خو ته یې که ته نه وې
بیا مې مه غواړه د ژوند په رنگینو

پیمان آزادی

من کیستم شناور بازو شکسته‌ای
در ره‌گذار سیل حوادث نشسته‌ای
غیر از خروش مدهش طوفان سهمگین
نشنیده مژده‌ای، ز لب پی‌خجسته‌ای
دل‌داده‌ای، فریفته‌ای، در هوای دوست
پیوند مهر از همه عالم گسسته‌ای
آزاده‌ای، ز بار تعلق بسان سرو
مجنون طراز سلسله برپای بسته‌ای

آزرده‌ای، ولی نه به آزار مایلی
دل خسته‌ای، ولیک دلی را نخسته‌ای
مستغنی از سیاست حکام بحر و بر
دریانورد پیر ز جان دست شسته‌ای

در احتضار، عمر به آخر رسانده‌ای
طرفی ز جان‌سپاری خود بر نبسته‌ای
از اهل این زمانه، سزاوار دوستی
کمتر سراغ دیده و بسیار جسته‌ای

از بخت در شکایت و از دهر تنگ‌دل
از آشنا ملول و ز بیگانه خسته‌ای
محروم زیست هر که چو «پیمان» در این وطن
یا سیم و زر نداشت یا دار و دسته‌ای

نمونه دیگری از کلام پیمان:

خوشا دلی که تپد در هوای آزادی
خوشا سری که رود در بهای آزادی
خوشا به قطره خونی که می‌چکد به زمین
برای دین خدا و برای آزادی
خوشا به آن که شود چون حسین و یارانش
شهادت دهد معرکه کربلا و آزادی
خوشا به آبله پای که در ستیغ شود
بلند به دستش لایق هوای آزادی

خوشا به تازه عروسی که بسته‌است آذین
به کف ز سرخی رنگ حنای آزادی
خوشا به قافیه سنجان گلشن توحید
که ناورند به لب جز نوای آزادی

غبار ره‌گذاری را ز خاک میهن خود
به سلطنت نفروشد گدای آزادی
به پادشاهی عالم فرو نیارد سر
کسی که زنده بود در فضای آزادی

بنای سد خلل ناپذیر اسکندر
به محکمی نبود چون بنای آزادی
رهی که فاصله آن ز قاف تا قاف است
توان نمود طی اما به به پای آزادی

ز خطه‌ای که اسیر است اعتبار مجوی
که خاک زر شود از کیمیای آزادی
ندای حق نشود در جهان بلند هرگز
اگر بلند نباشد ندای آزادی

نمی‌رسند به ساحل سفینه‌های نجات
اگر مدد نکند ناخدای آزادی
خوشا دمی که در آیند باز در پرواز
کبوتران حرم در فضای آزادی

قفس شکسته و زنجیرها گسسته شوند
به یمن همت فرمان‌روای آزادی
دگر به هیچ دل اندیشه‌ای نیابد راه
ز هر چه هست به عالم، سوای آزادی

دگر به خون ضعیفی زمین نگردد سرخ
به جرم آنکه چرا گفت، (های آزادی)
دگر نوای طرب سر کنند چون پیمان
هزار شاعر دستان سرای آزادی

دغني هوايي دهليزونه!

ليکوال: ابواسامه (نيازی)

په اساسي توگه ديو واقعي سياسي نظام اودولت دندې اومکلفيتونه خوراډېراوددېراهميت وړدي خو په دې اساسي دندوکې يې ترټولو ستراوڅرگندمسئوليتونه درې دي (۱) په هيوادکې په کلي اوسرتاسري توگه ديوپراخ اوډاډمن امنيت ايجادچې هرڅوک په کې دځان، مال او حيثيت دخونديتوب احساس وکړي (۲) په خپل قلمرو (خاوره) کې ديوشفاف (رون) نظام رامنځته کېدل چې دملت ټول اقشاراولوري په کې دتبعيض پرته ځان دخپل اوشامل وگڼي (۳) دهيواددوگړولپاره دکاراوکارموندنې موزون شرايط برابرول دي خو په افغانستان کې داوسنی ټپل شوې ادارې په راتگ اوايجادسره نه ډاډمن اوسرتاسري امنيت تامين شو نه يوشفاف (رون) نظام چې په حساب ورکونې اوحساب اخستنې ولاړوي رامنځته شو اونه دهيواددوگړولپاره لبرترلره په نسبي ډول دکارشرايط برابرشول له شک پرته دافغانستان غيور اومجاهدولس له همغه پيله دامريکا اوناټودنظامي يرغل ترسيوري، اودافغانانو ترعنوان لاندې هغه پردې پالې ډلې ټپلې لکه دقبرص ډله دروم ډله، دپېښورډله اوشمالي ټلواله چې تش په نوم نړۍ والې ټولنې دبن په کانفرانس کې سره راټول کړل په پراخه کچه وغندل اويادې ډلې يې دپاکې خاورې دخارجي اشغال مرستيالان اوسترعاملين وبلل اوددوی اوخارجي يرغلگرو اوترو رستانويه وړاندې يې سپېڅلي مقاومت اوروجاهداته په سترو قربانيو ترجح ورکړه خوا اوشانولس کاله کيږي چې دوی دټولوملي اونړېوالوقوانينو خلاف دملت په اوروباردي اوملت يې له اداري فساد، اخلاقي فساد، غصب، ترور، ظلم، چپاولگري اوهراړخيزې بې عدالتۍ اونورو بې بندوباريو ترپوزې راغلي صليبي تالۍ څټي په مطبوعاتې بيانواوڅرگندونوکې خپل ځانونه ازاد او ټپل شوې اداره مشروع دولت گڼي خو په حقيقت کې نه دوی ازاد او خپلواک دي اونه يې اداره ولسي مشروعيت لري اونه هم حقوقي رواوالی يواځې يوسهامي شرکت دی چې دپورتنیو ډلو ټپلوسهم دچور، غصب، اوبې بندوباريو ونډه دزور اوجنگي افرادوپه نظرکې نيولوسره اخستل کيږي ټپل شوې ادارې ته ديومشروع دولت خطاب په حقيقت کې ديوربنستني مشروع دولت له سپکاوي پرته بل څه نشي کېدای دهمدې تش په نوم ددولت حاکمان دلاسته راوړنودعوې کوي لومړی خوداوسنی ټپل شوی دولتي جوړښت په هيڅ قوانينوکې مشروعيت نه لري کله چې ديونظام رواوالی ترپوښتنې لاندې وي نوبيايې لاسته راوړنې کوم قانون پوه اوحقوق پوه رواومشروع گڼلی شي دامورداسې تعبیرولای

شو چې يوڅوک ديوې لويې گناه په ارتکاب اوسرته رسولوکې دثواب تخيل اوفکر کوي په داسې حال کې چې ددوی لاسته راوړنې په حقيقت کې دملت په ارزښتونواومعنوياتو ديوستراوډېريزان اړونکي گزارپرته بل څه نه دي غني چې افغان الاصله امريکايي دی اودصليب گټوته په ژمنتيا شهرت لري اودخارجي اشغال په دوام کې يې نقش غښتلی اوبارزدی تل په عامومحضرونوکې چغې وهي اووايي ماهيوادله اقتصادي بحران څخه وژغوره اوپه اقتصادي څلورلارې مې بدل کړ څوکه له واقعتونوسترگې پټې نشي همدې غني دنړيوال بانک دريم لاس منشي چې نه دادارې دسم مديریت اهليت لري اونه هم دتعقل اوتعمل منطق اوحوصله لري کالونه دمالیې وزير و قراین اولاسوندونه په ډاگه کوي چې ترټولوستره مالي بې بندوباري اوچورپه گمرکاتوکې ترسره شووی اوهيڅوک به ثابته نکړي چې نوموړي دې کوم لوړرتبه اوتیټ رتبه مامورپه دې نوم زندان ته لېرلی وي چې فلاني په فلاني گمرک کې غبن اومالي خيانت کړی غني نه يواځې دمالیې دوزيرپه حيث دمالیې فساداړوندافرادنه دي مجازات کړي بلکې دبشپړومدارکواوشواهدوپربنسټ دی دهمدې مالي مافيا دسستيماتیکواوتدريجي غلوسترسالاراورهبردی تاسې ته په دقيق ډول ياددي چې دده دوزارت په موده کې په ملياردونو ډالرهيوادته راغلل خويواځې دهمدې جناب اودده اړوندسستيماتیکواومسلکي غلويپه جيونواوبانکي اکاونتونوکې له محاسبې پرته ولوبدل څرنگه چې دی تل هڅه کوي دملت عام زهنيټ په خپله گټه وڅرخوي اودخپلونوروې شمېره جرايموترڅنگ دمالیې فسادپه برخه کې ځانته برات ورکړي دهوايي دهليزونوشعارزمزمه کوي غني هوايي دهليزونه په داسې وخت اوحالت کې دلاسته راوړنې په توگه يادوي چې دملت اکثريت دبېکارۍ اوفقرله لاسه دمرگ اوژوندترمنځ قرارلري تاسې طبعاً خبرياست چې دغني دبې بندوباره غيرې قانوني حاکميت په ترڅ کې ملي سوداگرداړتياوراسانتياوودنشتون له امله په تېښته دي اوخپلې پانگې له افغانستان څخه دباندې باسي اوورځ تربلې دژوندداوليې موادونرخونه په چټکۍ په لوړېدودي اوددېرې حيرانتيااوخنداوپخبره خوداده چې دهوايي دهليزونوڅرک ترنه چاونه ليدیواځې هوايي دهليزونه په هواکې هوايي خبرې ثابتې شوې بې فکره مفکره يواځې خلکوته دکارموندنې هڅه ونکړه بلکې هغه اشخاص چې ددوی دشخصي سليقوسره برابر نه وو په بېلابېلو بهانوله کارونواودندولرې کړل خو يوشی چې خوراوضاحت لري هغه دا چې ملت داسپين سترگي غله دقيق او په سمه توگه پېژني اولرې نه ده چې يوه ورځ به ملت له دوی څخه دنورو جناياتو دمحاسبې ترڅنگ ديوي يوي افغانی حساب واخلې اودوی به دملت په وړاندې ذليل او شرمنده ولاړوي.

مولانا شهباب الدين دلاور صاحب (مدظلہ العالی) علمي مرکز

✽ ځوانانو طالبانو ته مې نصيحت دادې چې له فيسبوک سره دې مقاطعه وکړي، ورنه باوري دې شي چې هيڅ به ترينه جوړ نه شي.

✽ په شپه او ورځ کې دې «اته ساعته» خوب «څلور ساعته» لمونځ، ډوډۍ او تفريح؛ «دولس ساعته» دې سبق ويل او مطالعې ته مختص کړي؛ دا ډول تقسيم الأوقات به يې ان شاء الله د علمي کاميابۍ ضامن وگرځي...

مرکه کوونکی
خيبراحمد مجاهد

د پوځو تبليغاتو ځواب په ډيره مېړانه سره ورکړی او د ټول امت مسلمه اذهان يې عموماً او د خپلو هيواد والو اذهان يې خصوصاً په جهادي جذبه او اسلامي روحيه سره تنويرکړي او د دښمن د شيطاني ميډيا له دسايسو نه يې باخبره ساتلي دي. او يوځل بيا مو مننه کوم چې ماته مو د اختصاصي مرکې وخت راکړ چې ترڅو د شخصي ژوند په هکله درسره د زړه خواله وکړم.

قد رمنو د څرک د مجلې تنظيموونکو او مينوالو! زما نوم شهاب الدين، تخلص مې (دلاور) د مرحوم مولوي صاحب سيد اکبر (دلاور) ځوی، په قوم (مشوانی) د لوگر ولايت په مرکز د بابوس په کلي کې په «۱۳۴۱ هـ شمسي کال» د مرحوم مولوي صاحب سيد اکبر (دلاور) په علمي او جهادي کور کې مې دې فاني دنيا ته سترگي رڼې کړي دي.

(۲) - ابتدائي زده کړې مې له خپل مرحوم پلار او د هغه مرحوم له ځينې مخلصو شاگردانو څخه د لوگر ولايت په مختلفو

پوښتنه : عزتمند شيخ صاحب که څه هم تاسې تعارف ته محتاج نه ياست سياسي او علمي مقام مو له هيچا پټ نده خو د مرکي د معمول مطابق که شفقت وکړی او دخپل ژوند مختصر- معلومات درنو لوستونکو ته ورکړی خوشحاله به شو چې دې فاني دنيا ته مو چيرته او کوم کال سترگي رڼې کړي، ابتدائي، منځي زدکړي مو چيرته ترلاسه او بالاخره فراغت مو چيرته وشو؟

بسم الله الرحمن الرحيم

جواب

له هرڅه مخکې که اجازه راکړئ چې د څرک مجلې له درونو اراکينو څخه خصوصاً او د افغانستان د اسلامي امارت د فرهنگي کميسون له مشرانو، ليکوالانو او منسوبينو نه عموماً مننه وکړم چې د تاريخ په دې حساسو مرحلو کې يې دين او وطن ته نه هيريدونکي خدمتونه کړي او په ډيرو ناچيزو امکاناتو او وسائلو سره په ډيرو سختو شرائطو کې د هيواد او ددين دښمنانو

شخصي درسونو کې تر سره کړي دي او منځنۍ زده کړې مې هم له خپل مرحوم والد صاحب رَحْمَةُ اللَّهِ خُخه ترسره کړې . لوړې زده کړې مې د پاکستان د پښتونخوا صوبې په مختلفو مشهورو مدارسو کې له متبحرو او غښتليو عالمانو څخه وکړې او فراغت مې له مشهورې اسلامي جامعي (دارالعلوم حقانيه اکوړه خټک) څخه په ۱۴۰۵ هـ ق کال کې شوی دی .

پوښتنه - دقدر وړ شيخ صاحب ستاسي والد گرامي مرحوم مولوي صاحب سيد اکبر دلاور رحمه الله تعالى په علمي تبحر سربيره يو نوميالی مبارز او حقپال سياسي او جهادي شخصيت هم وو که يې په سياسي او عمده مهمو علمي اوولسي خدمتونو لنډه رڼاواچوي خوشحاله به شو؟

جواب - ارواښاد والد صاحب رَحْمَةُ اللَّهِ مې د طالبۍ په دور کې د لوړ ذهانت او فطانت په اساس دخپلو استاذانو له خولې په فضلي (نابغه) شهرت موندلی ؤ. دنوموړي د غزني د (نور المدارس الفاروقيه) مدرسې نه چې په خپل وخت کې د هيواد په سطحه فوق العاده د علم مرکز او منبع گڼل کيده، په اتو کالو کې نه يوازې د خپل ټولگي بلکه د ټولې مدرسې عمومي اول نومره و، او آخيري فراغت يې هم په عمومي اول نومره گۍ سره شوی او بيا يې د لوگر ولايت په بابوس ، موسهي (چې په هغه وخت کې د لوگر پورې مربوطه علاقه وه)، گمران او مغل خيلو (دا هغه مهال چې کله د مغل خيلو مير صاحب رَحْمَةُ اللَّهِ بندي شو، نو دی يې دوه نيم کاله مجاناً بلاعوضه جانشين و، او د مير صاحب رَحْمَةُ اللَّهِ ټولو شاگردانو ته يې تدريس کاوه او هم يې د مغل خيلو ملايي سمبالوله)، زقوم خيل (د برکي برک مربوطه لويه علاقه ده)، ميروال، سپينه کلا کې تدريس وکړ او آخيري تدريس يې پنځه کاله مسلسل په الوزيو کې انجام کړ (دالوزيو سيمه د لوگر د مرکز مربوط ده) او هلته يې شانداره تدريسي- خدمات سرته ورسول چې آثار يې اوس هم په هغه غيړتي او بادبانته قوم کې ښکاره او څرگند دي. ارواښاد والد رَحْمَةُ اللَّهِ صاحب مې د تدريس په منځنيو کلونو کې د لوگر د مجاهدو، وينسو او سربښدونکو

علم او په اصرار د ديارلسمي دورې د ولسي جرگې لپاره د پارلمان د غړي په صفت له مرکز نه او له برکي برک ولسوالۍ نه مرحوم مولوي محمد نبي محمدي صاحب مجبور کړل شول چې ځانونه کانديد کړي او بالاخره دواړه نوميالي، جهادي او غيړتي کانديدان د لوگر د باشهامت، با ديانتته او علم پروره خلکو له خوا په ډير لوی او قاطع اکثريت سره د ديارلسمې دورې د پارلمان لپاره په داسې حال کې کامياب شول چې ولسي جرگې ته حفيظ الله امين، ببرک کارمل او داسې نور د اسلام ستر دښمنان هم کامياب شوي وو. مرحوم والد صاحب رَحْمَةُ اللَّهِ په پارلمان کې نه هيريډونکي خدمتونه اسلام او هيوادوالو ته وړاندې کړل او د کمونستانو سره يې پنځه کاله مبارزه وکړه، اوبالاخره يې هغوی له شرمونکې ماتې سره مخامخ کړل، چې د ټولو جرياناتو بيانول يې دا مرکه د خايولو ظرفيت نه لري.

پوښتنه : عزتمنده : څرنگه چې ستاسي والد گرامي بابصيرته عالم او سياسي هستۍ هم وه ستاسي په گډون دخپلو زامنو په باب څه تمنا اوارزو وه چې څنگه زدکړي وکړي او څه ډول شخصيتونه ترينه جوړشي؟

جواب - زموږ والد صاحب رَحْمَةُ اللَّهِ د ټولو زامنو په هکله عموماً او زما په هکله خصوصاً دا توقع اوارزو وه چې موږ دده په خير عالمان شو او د اسلام او هيواد لپاره رښتيني خادمان جوړ شو او هم مو زده کړې بايد ډيرې قوي او دقيقې وي.

پوښتنه : ستاسې دطالبۍ په دور اووختونو کې عمده سختياني او مشکلات سه وو او په مخ کې موکله داسې موانع پيښ سوي چې درسونه مو له ځنډ او خنډ سره مخ شوي ؟

جواب - داچې ما لومړۍ زده کړې له خپل والد رَحْمَةُ اللَّهِ او يا دهغه له مخلصو شاگردانوڅخه تر سره کړي دي، نو د والد صاحب او د استاذانو دشفقت په طفيل، لله الحمد له کوم خاص خنډ او ځنډ سره په تعليمي ساحه کې نه يم مخامخ شوی، البته يواځينی خنډ او ځنډ چې مخي ته راغی هغه د شور کرغيړن

انقلاب ؤ، چې نه تنها زه بلکه ټول هیوادوال یې له ډیر بد حالت سره مخامخ کړل.

پوښتنه : قدرمنه که ممکنه وي او مناسبه یې بولی دطالبی په دوره کې په خپل تقسیم الاوقات لگ رڼا واچوی چې کله مو کتابونه لوړ او سخت شول ، مطالعه مو څو ساعته کوله ، خوب مو څومره وه او له ملگرو سره تفریح او مجلس ته مو څومره وخت ورکړی وو ؟

د طالبی په دوره کې مو خپلو درسونو ته خاصه توجه کوله، په طالبی کې راسره زیات شمیر شاگردان اوسیدل چې مابه ورته مستقل درس وایه. د سهار له لمانځه وروسته به مې شاگردانو ته تدریس کاوه، او د صرفو، نحوې، منطق او اصولو کتابونه مې ورته تدریس کول، حتی د وړې دورې په وخت کې داسې هم پېښه شوه چې د دورې ملگرو مې له یوه استاذ سره په سبق کې خفگان راغی او له هغه مبارک استاذ رَحْمَةُ اللهِ سره مشکوة شریف (ج: ۲) او هدایه (ج: ۳) وه. ټولو ملگرو مې په یوه اتفاق له استاذ محترم څخه دواړه کتابونه پریښودل، او زما په فکر چې ملگري مې ملامت وو، ما مې له ملگرو څخه لار جدا کړه او ورته مې وویل چې: دا استاذ به زه هیڅ کله هم خفه نه کړم او درس به ترینه تر آخره کاله وایم، البته الله ۃ راته هغه کتابونه داسې را زده کړل چې ورته «من حیث لایحتسب» مبارک کلمات استعمالیدی شي، نو سهار به مې په خپل وخت کې له دغه استاذ څخه په داسې حال کې درس وایه چې بل هیڅ شاگرد به هم درسگاه ته نه ورته راته، استاذ محترم راته یوه ورځ وویل: که تا هم کتابونه رانه پریښودل په هغه ورځ به زه له مدرسې نه ځواب یم، ما ورته وویل: استاذ محترم! هیڅ کله به زه ستا په درسونو کې ان شاء الله غیرحاضري هم لا ونکړم، هماغه و چې زما ملگري درې میاشتې وروسته ماته راغلل او له ماڅخه یې وغوښتل چې زموږ څومکمل کال ضایع شو، نو که ته موږ ته مشکوة شریف (ج: ۲) او هدایه (ج: ۳) شروع کړې، ما ورته په ډیر اصرار سره وویل : چې راشئ له همدې مبارک استاذ نه یې

ووايي، خو دوی نه منله، بیا مې له استاذ څخه اجازه واخیستله او دوی ته مې دواړه ذکر شوي کتابونه شروع او تر آخره پورې مې په ډیر ښه انداز کې ورته ولوستل. زما معمول دا ؤ چې په رسمي وخت کې به مې په ډیر دقت سره خپل درسونه ویل، قیلولې ته مې خامخا وخت ورکاوه او له مازدیگره تر ماښامه به مې تفریح کوله، له ماښام نه وروسته مو مطالعه، ډوډۍ او د ماخوستن لمنځ اداکاوه بیا به مې د شپې تر (څو ساعتونو) پورې (ماشاء الله) مطالعه کوله.

پوښتنه : جناب ! که دخپلو څو تنو هغو استادانو نومونه راته واخلی چې پوهېږی علمي فیض او برکت مو زیات ورڅخه اخیستی دی او دهغوي خلوص او لوریني مو اوس هم په زړه او ذهن کې نقش دي

جواب - زما هر استاذ الحمد لله په خپلو مراتبو کې د لویو صفاتو او اخلاقو نمونې او د فیوضاتو منابع وو، خصوصاً حضرت والد رَحْمَةُ اللهِ صاحب، حضرت شیخ القرآن د شاه منصور باباجي (نور الهادي رَحْمَةُ اللهِ، شیخ الحديث مولانا عبد الحق رَحْمَةُ اللهِ، شیخ الحديث مفتي محمد فرید رَحْمَةُ اللهِ، شیخ الحديث محمد نعیم رَحْمَةُ اللهِ ، شیخ الحديث عبدالقدوس جان رَحْمَةُ اللهِ ، شیخ الحديث الحاج محمد صادق رَحْمَةُ اللهِ او حضرت مولانا محمد سید قریش رَحْمَةُ اللهِ بابا (نورالله قبورهم) د نمونې په توگه یادولی شم، البته نشم کولی چې په دغو ذکر شویو او یا نورو استاذانو کې په خپل قلم توپیر بیان کړم، په داسې حال کې چې الحمد لله تر اوسه مې تر خپله وسه هیڅ استاذ په علمي سطحه نه دی خفه کړی .

پوښتنه: که ممکنه وي او په یاد مو پاته وي ، دهغو یوشمیر ذهینو ملگرو نومونه ذکر کړی چې په وړې او لویې دورې کې سره همدري پاتي شوي یاست او ستاسي له نظره پکې له ورايه دښو او جیدونو مدرسونو نښي نښاني څرگندیدلي؟

جواب - په لویه دوره کې راسره داسې ممتاز ملگري وو چې زیاتره یې ددې عصر لوی محدثین، مفتیان او یا په ډیرو

بارزو ديني خدماتوکې مصروف خدمت شول، چې له هغې جملې نه يې دشيخ الحديث شهيد نصيب خان رَحْمَةُ اللهِ، د افغانستان د اسلامي امارت د ستري محکمي رئيس مولوي نورمحمد ثاقب، زما محترم ورور حضرت مولانا فضل عمر دلاور، د سرحد دارالعلوم شيخ الحديث احسان الحق، د پېښور د باريه گيت د تعليم القرآن د مدرسې شيوخ: حضرت شفيع الله، حضرت عطاء الرحمن، حضرت محمد رسول، د پېښور د حيات آباد د شاه ولي الله د مدرسې حضرت سيد بصير شاه صاحب او د لوگر ولايت نوموتی عالم حضرت معين الدين د کنجک او ..... نمونه د خاصې يادونې وړ دي، چې په مجموع کې زموږ د حديثو دوره له ډيرو ممتازو ملگرو تشکيل وه.

پوښتنه : دقدر وړ شيخ صاحب : تدريس مو له کوم ځايه او کتابه پيل کړ او که داراته ووايي چې ددومره کامياب تدريس راز مو په څه کې وو (مطالعه، داستادانو دعاگاني که بل څه ؟)

جواب - لکه څرنگه چې مخکې مې يادونه وکړه په طالبۍ کې مې صرف، نحو، تر تحرير کنديا پورې منطق، هدايه، مشکوٰه شريف چې دا کتابونه مې په کراتو کراتو تدريس کړي و، البته چې کله فارغ شوم نو څو خبرې مې له خان سره فيصله کړې:

(الف) - تدريس به له وړو کتابونو څخه شروع کوم. (باء) - قوي مطالعه به په داسې انداز سره کوم چې گويا دا کتاب بيا په ټول عمر کې راته د تدريس لپاره نه ميسر- کيږي. (جيم) - شاگردانو سره به نهايت اخلاص کوم او ترهغو به يې ورسره دښوونې په مهال تکرار وم چې زده يې شي.

د تدريس په کاميابۍ کې مې مهم رول د والدينو مرحومينو او د استادانو محترمينو د ادب برکت او دهغوی قبول شوې دعاگاني وې.

پوښتنه : جناب شيخ صاحب وفاق المدارس دفنونو ډيرۍ کتابونه له نصابه ويستلي دي، او گڼ علمای کرام هم اوس په دې

خبره همنظري ښيي چې دمنطقو، فلسفي او حکمتو کتابونه دې له تدريسي نصابه حذف شي، دوخت ضائع بولي ستاسي ارزونه اودريخ څه دی؟

جواب - د وفاق المدارس له نصاب سره زه پخپله موافق یم او بهترين ترميم او تزويد پکې شوی دی، د منطق او فلسفې له دغه اندازې څخه زيات ويل په اوسنيو شرائطو کې بالکل د وخت ضياع او عبث دي.

پوښتنه - هرکال زرگونه علمای کرام له مدارسو فارغیږي خودتدريس ميدان ته دگوتو په شمير مخه کوي تاسې دغه علمي انحطاط اوزورپتيا ته په کومه سترگه گوري او دنقص ځای يې چيرته وينی؟

جواب - رښتيا هم هر کال په زرگونو طالبان فارغیږي، خو تدريس ته ډير لږ کسان مخه کوي، زما په اند ددې عمده عوامل دادې (۱) - زموږ افغاني مدرسې تر ډيره حده غير معياري دي. (۲) - د چلونکو يې د «كيف» پر ځای ټوله توجه «کم» ته وي، الا ما شاء الله (۳) - د استاذانو توجه او مسابقه هم د شاگردانو ډير والي ته وي (۴) - او تر ټولو لوی عامل يې دادی چې زموږ نا مساعدده او ترخه شرائط دي، چې په نظر کې نيولو سره يې بيا ډيره گرمه هم شاگردانوته نه راجع کيږي، چې دوی له يوې خوا درس وايي او له بلې خوا د دنيا له لوی طاغوت سره په مبارزه لگيادي. البته که له يوې خوا ددغو ناخوالو په وجه عمومي علمي انحطاط تر سترگو کيږي، خو له بلې خوا الله الحمد په نوي ځوانانو کې بيا ډير بالاستعداده اشخاص هم وينو چې په ډيرو ساحو کې دښه خدمت اميدونه ترې کيډی شي.

پوښتنه - دخپلو تجربو او لوړو ژورو په رڼا کې داوس دور طالبانو ته مو نصايع څه دي چې څنگه له وخت څخه کماحقه استفاده وکړي ؟

جواب - ځوانانو گرانو طالبانو ته مې «الف» نصيحت دادی چې له فيسبوک سره دې مقاطعه وکړي، ورنه باوري دې شي چې

هېڅ به ترینه جوړ نشي- «باء» په شپه او ورځ کې دې «اته ساعته» خوب «څلور ساعته» لمونځ، ډوډۍ او تفریح «دولس ساعته» دي، سبق ویل او مطالعي ته مختص کړي، دا ډول تقسیم الأوقات به یې ان شاء الله د علمي کامیابی ضامن وگرځي. «جیم» په اوس وخت کې هر طالب ته عربي، اردو، انگریزي ژبو اود کمپیوټر زده کول نهایت ضروري دي او د مدارسو چلونکي باید دې ته مختص ساعتونه په نظر کې ونیسي، البته دا په یوه وخت کې نه زده کېږي، بلکې دادي نمبر وار تر فراغت زده کړل شي. «دال» هر طالب العلم باید له تر لږه د قرآن کریم آخيري سپاره له تجوید سره حفظ کړي او هم دې تقرير او تحرير ته خاصه توجه وکړي.

پوښتنه: عزتمند شیخ صاحب خبرشوي یو چې تاسو په خپل یو عالم سیاسي بوختیا سربیره دبخاری شریف یوه ډیره شامله، هراړخیزه اومعتمده شرحه (شهاب الباری) لیکلي او خوجلده یې چاپ شوي هم ده

که شفقت وکړي دنوموړي شهکار تالیف په باب لوستونکو ته معلومات ورکړي چې باعث اوارتیا څه وه اودکومو وجوهاتو له امله مو دغه سترکارت ته اوږه ورکړه که دشرحي په اهمیت اومشخصاتو توضیحات ولوروی

پوښتنه ستاسي په اند علمای کرام دتالیف او ترجمي برخي ته بانیډ څومره وخت ورکړي خواری وکړي، او ترشا مستند او معتمد تالیفات اوتصانیف پریگدي؟

جواب - د بخاري شریف د شرحې (شهاب الباری) دتالیف باعث دا وو، چې د پېښور دگلېهار په دارالعلوم هادیه کې راسره د لویې دورې د اکثرو نورو کتابونو په شمول، درې کاله مسلسل د بخاري شریف تدریس هم را په غاړه و، دغه دری کلونه مو مطالعې ته ډیره زیاته توجه کړې وه، بیا د الله تعالی اراده وه چې په بل دیني خدمت کې مصروف شوم، چې عذر مې هم الوأمرؤ ته منظور نه شو، له بلې خوا مې د حدیثو له درس

سره بي سارې مینه پیدا شوي وه او هم مې ډیر لوی مشائخ ولیدل چې ډیر ښه تدریسي خدمات یې ترسره کړل خو له وفات سره سم یې له شاگردانو نه علاوه نور کوم علمي اثر پرې نښود، چې د هغوی دغه علمي ضائع بیا ډیرو د علم میینانو په ډیر فسوس سره یادوله، زه په خپل بې وسۍ معترف یم خو بیا مې هم په دې قطار کې لکه د حضرت یوسف علیه السلام د هغې ناتوانه خریدارې بودۍ په څیر ځان شاملول وغوښتل که مې الله تعالی په دې زمره کې په خپل بې پایانه عنایت سره وشمیري. [وما ذالک علی الله بعزیز] بل داچې زموږ په خپله ژبه (پښتو) کې ددې أصح الکتب بعد کتاب الله خدمت چا کړی نه ؤ. او په عین حال کې خپله ژبي هم راباندې خاص حق لري چې یوڅه ورته پیش کړو.

د شهاب الباري اهمیت او مشخصات په لاندې ډول دي:

«۱» په دې شرحه کې د حدیث متن په صحیح اعراب سره وړاندې شوی. «۲» حدیث په روانه پښتو ژبه ژباړل شوي دي. «۳» د هر حدیث د راویانو احوال بیان شوي دي. «۴» د حدیث مکمله تشریح شوې ده. «۵» د مقام سره مناسب د حدیث صرفي، نحوي، بلاغي او فني تحقیق شوی دی. «۶» له حدیث نه مأخوذ فقهي مذاهب په تفصیل سره بیان شوي او هم یې د تنقیح المناط وضاحت شوی دی. «۷» له مربوط حدیث سره د فقهي مذاهبو دلائل په تفصیل سره بیان شوي دي. «۸» نورو فقهي مذاهبو ته په اختلافي مباحثو کې د هغوی د دلائلو لپاره داسې لطیف توجیهات بیان شوي دي چې د حنیفي مسلک اقریبیت الی الحدیث په زړه او دماغ کې راسخ کوي او په ټولو مباحثو کې حتی الوسع د روایاتو تطبیق او توافق په نظر کې داسې نیول شوی دی، چې ترڅو (ما أمکن) ټول روایات معمول بها وگرځي او د حنیفي مذهب په ترجیح او تأیید کې هم د بل امام او فقهي مسلک د عظمت او احترام پوره خیال ساتل شوی دی. «۱۰» د امام بخاري رَحْمَهُ اللهُ د معلقاتو مفصل وضاحت شوی دی. «۱۱» د حدیث له خپل باب سره د مطابقت مکمل وضاحت شوی دی.

«۱۲» له حديث نه مستنبط احكام ذكرشوي دي. «۱۳» د هرباب له خپل كتاب او له سابق باب سره مناسبت بيان شوی دی. «۱۴» د هر ترجمه الباب نحوي تشریح شوې ده. «۱۵» د هر ترجمه الباب د اغلاق او ابهام مکمل وضاحت او تشریح شوې ده. «۱۶» د هر ترجمه الباب له عقد نه د امام بخاري رَحْمَةُ اللَّهِ غرض بيان شوی دی. «۱۷» د اول جلد په پيل کې د علم حديث مکمله او مفصله مقدمه ذکر شوې ده. «۱۸» او هم ورسره د صحيح البخاري مکمله او مفصله مقدمه ذکر شوې ده. «۱۹» د متشابهو تراجمو فرق او وضاحت شوی دی. «۲۰» د «باب بلا ترجمه» مفصل وضاحت او د علماؤ توجيهات بيان شوي دي. «۲۱» د هر کتاب په اخر کې د براعت الاختتام وضاحت شوی دی. «۲۲» هر بحث له مستندو حوالو نه برخمن شوی دی.

پوښتنه : دپای پوښتنه مو داده چې عصري علوم ، ددیني علومو په پراختیا ، تشهیر کې څومره رول لري او دیوه دیني طالب او دیني عالم لپاره چې د عصري پوهي کمال هم له ځان سره ولري څومره مرسته ورسره کولای شي

همدا ډول که یو ډاکتر، انجنیر او استاد غواړي په ټولني کې د خدمت ښه مصدر وگرځي کماحقه دیني پوهه ورسره څومره ضروري ده؟

جواب - هغه علماء کرام چې الله تعالی ډورته په علومو کې خاص مهارت ور په برخه کړی وي، په هغه فن کې چې دی ورسره خاصه مینه او پکې خاصه ملکه لري لږ تر لږه باید د ورځې دوه ساعته د هغه فن په یوه مهم کتاب لیکنه وکړي، چې دا به د راتلونکي نسل لپاره یوه ښه خدمت او دده لپاره به تل پاتې جاري صدقه وي او دده تر مرگه به دی ډیر مستند او معتمد تالیفات اسلامي امت ته وړاندې کړي .

«۱۵» «په ننۍ زمانه کې چې د حق او د باطل سنگرونه له نور هر وخت نه په هر میدان او هره شعبه کې په ډیره سخته جگړه باندې گرم دي، نو ډیره لازمه ده چې اوسني علماء کرام مو

ډیر محقق، مدقق، جامع او له دیني علومو سره سره عصري علومو ته هم کافي لاس رسی ولري، خصوصاً څو مهمې ژبي زده کول د نن سبا د علماؤ د مبارزي او خدمت لپاره ډیرې اړینې او ضروري دي او دا به یې د اسلام د خدمت او دده د کامیابۍ لپاره ډیر لوی ممد واقع شي.

«۱۶» «همدا شان مؤمنو او متعهدو د عصري علومو څښتنانو ته هم د دیني علومو تر یوه حده پوهه خو لازمي او اضافه ورته ډیره گټوره ده او په اسلامي او افغاني جامعه کې به ورته په ډیره درنه او ارزښتناکه سترگه کتلی شي.

پوښتنه - جناب - څرک مجلي او په مجموع کې فرهنگي کمیسون ته مو که د فرهنگي او مطبوعاتي امورو دنور پرمختگ په باب څه مشوري اونصائح وي مهرباني وکړی؟

جواب - د څرک مجلي درنو منسوبینو او د فرهنگي کمیسون مشرانو ته خو لومړی ددې ستر خدمت او قلمي جهاد چې دوی یې دا نولس کاله په سختو شرائطو کې پر مخ وړي د کامیابۍ مبارکي ورکوم او ترینه مې د لا زیات خدمت امید او توقع ده، خصوصاً د مبارزو او مجاهدو علماء کرامو د تاریخ خوندي ساتل او همدا شان د علماؤ، حفاظو، طلباؤ او عامو سرښندونکو استشهادي اتلانو لنډه پیژندنه د یوه خلص تاریخ په شکل کې د هر ولایت مستقل او په آخر کې بیا د ټول افغانستان په سطحه یو جامع تاریخ لیکلو ته دې خاصه توجه وکړي؛ ځکه زیاتره وخت تاریخ د اسلام دښمنان مسخ کوي او یا یې داسې تحریف او غلا کوي چې د حقیقینو او حقجوو مسلمانانو اصلي څیرې په ډیره بې غیرتۍ سره آینده نسل ته پیش کړي چې مثالونه یې تاسو ته هم واضح دي .

په آخر کې مو په پاک الله سپارم او له مرکې نه مو بیا هم یو جهان مننه
والسلام علیکم ورحمة الله وبرکاته.

کاذب امیدونه

رازونه، او حقیقتونه پسې رابرسېره کړل چې په هیڅ قانوني او حقوقي لحاظ نور دپاته کېدو او ملاتړ جواز ورته نه پاتې کېږي. داکتوبر په ۳۰ مه نېټه د بشري حقوقو نړیوال سازمان په خپل نوي راپور کې په افغانستان کې د امریکایانو له جنګي جنايتونو څخه پرده پورته کړې او ویلي یې دي چې د امریکا د استخباراتو مرکزي ادارې (CIA) په دغه هیواد کې له بشري حقوقو څخه سرغړونه کړې او په پراخه پیمانه جنګي جنايتونه یې ترسره کړي.

خو دغه سازمان د یادونه په کلکه کړې چې دغه جرمونه ملي امنیت ته منسوب قطعات صفریو، دوه، دری او صفر څلور ترسره کوي، او د کابل ادارې څخه یې جدي غوښتنه هم کړې چې دغه قطعات دې منحل کړي.

هغه امنیتي نهاد چې د کابل اداره یې د اتلسو کلونو لاسته راوړنه بولي او تر ډېره پرې امریکایان او دوی نازېدل هغه ملي اردو! او عسکر دي چې د طالبانو په وړاندې یې مورال بایللی دی، هره ورځ په درځنو درځنو عسکر طالبانو ته تسلیمېږي او سمېې پرېږدي.

سیګار په همدې تړاو درواڼې میاشتې په لمړیو کې یوبل راپور د امریکا کانګرس ته ولېږه او ویلي یې وو چې افغان ځواکونو

وايي چې اوبو اخیستی داوبو ځک ته هم لاس اچوي که څه هم په دې ښه پوه وي چې هیڅ لاسنیوی یې نه شي کوی، خو داچې د غرقېدو یقین یې پوخ وي نو دا یې وروستی هڅې وي، چې له دې وړ هاکو بل څه نه ویني.

همدا ډول هغه خلک او قوتونه هم په دې مثال دی چې دخپلو غلطو کړو وړو په وجه یې دخپلو ټولو امیدونو او هڅو نتیجه په صفر ولاړه وي او په لاس ورتلونکې پایله یې ناهيلي وي، نو په ورته ډول له همدومره قوت او ځواک سره سره بیا هم داسې څه ته لاس اچوي چې ډېر خندوونکي اود حیرانتیا وړ وي.

راځئ که لرې نه ځئ نو په افغانستان کې یې ښه مثال ترسترگو کولی شو، پردغه هیواد تېلی د امریکا د لاسپوڅي حکومت ناکامي، کمزوري، ټکي برګي، فساد، بې کفایتي، نااهلي او ورته نور ټول عیبونه دنیا ته معلوم دي، د بې کفایتۍ او نااهلۍ ډېر شواهد او اعترافات پرې له بېلا بېلو آزادو منابعو او کره ذرایعو له لوري رابرسېره شول او لا راوړاندې کېږي، خو بیا هم یولړ هڅې کېږي چې په کاذبو اوناکامو وعدو یې عیبونه پټ او یوډول قوت ور وبښل شي.

د بشري حقوقو نړیوال سازمان، نړیوالې جنایې محکمې او "سیګار" د څارنې په تېره میاشت کې ټول هغه جنايتونه،

دامینتي سرتېرو زیات شمېر خلگ یې د نشه یي توکو په کښت او قاچاق اخته دي.

د راپور له مخې، په دې هیواد کې له نشه یي توکو سره د مبارزې په برخه کې د افغان حکومت هڅو کومه څرگنده پایله نه ده ورکړې او د کونارو د کښت نسبي کموالی د

حکومت د مبارزې په پایله کې نه؛ بلکې د بارانونو د کښت له امله رامنځته شوی.

له دې ټولو واقعیتونو سره سره دامریکا حکومت له خپل شته حیثیت او دعوو سره چې کوي یې ډېرځله په دې اړه داسې گام پورته کوي چې دسیاست په دنیا کې یې ترسره کول کمزوري، انحطاط او د حیثیت له منځه تلل په گوته کوي، دکابل اداره چې په ټولو سیاسي، حقوقي، اخلاقي، نظامي او اداري لحاظونو نور هیڅ نه دي ورپاته، هر نوع ملاتړ او ننگه یې دځان له بې اعتباره کولو پرته بل څه نه دي، دهمدې حقیقت په درک کولو سره اوس ډېری نړیوال قوتونه حتی دناټو غړي هیوادونه هم اوس له دې بې وسه او کمزوري ادارې څخه په هغه ډول ملاتړ او کومک نه کوي لکه په پیل کې یې چې کوم امیدونه ورته لرل اوکه څه کوي نو هغه هم یواځې داسې څه وي چې غولول او تېرايستل بلل کېږي.

دامریکا دقواوو دلولی درستیز داخبره چې "زموږ عسکر به تر راتلونکو څو کلونو افغانستان کې پاتې وي او له «اې بي سي» تلویزون سره مرکه کې یې ویلي چې امریکایي پوځیان به څو کاله نور هم افغانستان کې وجنګیږي." هم دهمدې تېرايستني او کاډو امیدونو برخه ده چې هغوی ته پرې دپوځو شپو تېرولو روحیه وربښلی شي اوبس.

دفاعي حالت غوره کړی او "۶۰ سلنه تلفات یې د دفاع پرمهال زیات شوي.

د افغانستان د بیارغونې لپاره د امریکا د متحده ایالاتو په مرستو باندې د څار اداره «سیگار» وایي، په وروستیو دریو میاشتو کې افغان امنیتي ځواکونه په دفاعي حالت کې وو او تلفات یې لوړ شوي.

د سیگار ادارې د امریکا کانگرس ته په لېږل شوي وروستي راپور کې لیکلي، چې په دې وروستیو دریو میاشتو افغان امنیتي ځواکونو دفاعي حالت غوره کړی چې له امله یې د تېر کال د همدې وخت په پرتله تلفات ۵ سلنه زیات شوي.

راپور زیاتوي، چې د طالبانو د بریدونو اغېزه پنځه سلنه زیاته شوې او افغان حکومت په دې وروستیو کې هڅه کړې د پولیسو او عسکرو د مرگ ژوبلې کره شمېره پته وساتي.

همدا اوس دنومبر په لسمه نېټه رسنیو دسیگار نوی راپور خپور کړی او ویلي یې دي چې دامینتي سرتېرو زیات شمېر دنده یي توکو په کښت او قاچاق اخته دي د افغانستان په بیا رغونې باندې د امریکا د متحده ایالاتو د څار اداره «سیگار» وایي، امریکا په افغانستان کې له نشه یي موادو سره د مبارزې په برخه کې میلیاردونه ډالر لگولي؛ خو کومه څرگنده پایله یې نه ده ورکړې.

امریکا غږ د سیگار له لوري د تازه خپاره شوي راپور په حواله لیکي، سره له دې، چې د امریکا متحده ایالاتو له ۲۰۰۲ زېږدیز کال راپدېخوا په افغانستان کې له نشه یي توکو سره د مبارزې په برخه کې ۸،۹۴ میلیارد ډالر لگولي؛ خو لا هم دغه هیواد د نشه یي توکو دوهم ستر تولیدوونکی هیواد دی او

د مسخره ټاکنو ناندريزې پايلې!

د روان کال د تلې د شپږم له ټاکنو څخه نږدې يوه نيمه مياشت تيرېږي چې لاهم د هغو پايلې نااعلان شوې پاتې دي. دا دريم ځل دی چې د ټاکنو په اصطلاح خپلواک کميسون د يادو ټاکنو د نتايجو د اعلان نيټه وروسته کوي خو د ټاکلي وخت په رارسيدو سره بيا د پايلو د اعلان په ځای له خلگو بښنه غواړي.

د ټاکنو په اصطلاح خپلواک کميسون د دريم ځل لپاره د ټاکنو پايلې په داسې حال کې تر نامعلومې مودې ځنډوي چې د ډيرو انتخاباتي کانديدانو او د هغوی د منتخبينو ټوله ټاکنيزه پروسه له ياده وتلې ده.

ځکه هغوی له پيله پوهيدل چې دا پروسه د افغان ولس د اغفال پروژه ده چې د اجنبي مصالحو د اعمال لپاره پلان شوې اوډوی يواځې په هغې کې په اشتراک کولو مامور کړل شوي دي؛ نه د هغې د پايلو په نتيجه کې د يوه خپلواک منتخب ولسي-حکومت پر جوړولو.

د يادې ټاکنيزې مسخرې مهم لوبغاړي بناغلی غني او عبدالله دي چې تير ځل هم د جانکيري په زور د يوه گډ حکومت په سر کې پر ولس تحميل او خپله پنځه کلنه واکمني يې د نيويارک او واشنگتن په امنيت ساتلو کې تيره کړه.

دا خپله د اشرف غني د خولې اعتراف دی چې د ده په پنځه کلنې واکمنې کې څلويښت زره امنيتي ځواکونه وژل شوي خو د نا امنې کچه ديتنه رسيدلې چې د کابل په ارگ کې خپله دی هم ځان خوندي نه گڼي.

يعنی گډ حکومت نه پروږن د افغاني مصالحو لپاره جوړ شوی او نه يې نن ټاکنيزه پروسه د ملي منافعو پر اساس تر سره کړې. ځکه خو د دې پروسې نور شرکاء د هغې له نتايجو څخه په مايوسي سره نه د هغو په ژر اعلانيدو کار لري او نه هم په ځنډيدلو.

خو اشرف غني او عبدالله ته چې امريکايانو يې د امنيتي تړون په ترڅ کې وفاداري وليدله، بياهم په ټاکنيزې مسخرې کې د گډون او په هغو کې د محوري مهرو په څير د لوبيدو چانس ورکړ.

اوس به نوره هم دا پروسه او د هغې ناندريزۍ حتما د دغو تجربه شويو کرکټرونو لخوا په داسې ډول پرمخ وړل کېږي چې د افغان ولس درانه اقدار او ملي مصالح ورکې تر پښو لاندې شي.

کوم کسان چې نا خبره په دې مسخره ورگډ کړل شوي وو هغوی به پرته له دې چې څه ترلاسه کړي په ندامت او هزيمت تري خالي لاس وځي او هغه ژمنې چې يې ولس او خلگو ته د ټاکنيزو کمپاينونو په مهال ورکړې وې همداسې پاتې کېږي.

خلاصه دا چې د تلې د شپږمې ټاکنيزه پروسه د افغان لانجې د لاستونزمن کولو لپاره يوه بله امريکايي دسيسه ده چې دا ځل به يې هم وروستی حل د امريکايي سفارت په مداخله تر سره کېږي، نه په ټاکنيزو صندوقونو کې د اچول شويو رأيو په وسيله.

همدا ده د اشغال تر سيوري لاندې د جمهوريت او ديموکراسۍ د پلي کيدو يوه ژوندۍ بيلگه...

پای

د فکر له سنگره

لیکوال: قدرت الله جواد

حقیقت دادی هغه مهال چې زمونږ ملت خپل ځان د امریکایانو مادي او نظامي پرمختګ په مقابل کې ولید د حقارت، مظلومیت او ذلت احساس یې وکړو عقیدوي کشمکشونو سره مخ شو، د هر فکري او فرهنګي لغزش د توجیه لپاره به یې ښه په جرئت سره ویل "مونږ باید د غربي نړۍ تقلید وکړو ترڅو د نورې نړۍ سره سیالان شوو" همدې جملې زمونږ اکثریت ځوانان په فکري لحاظ داسې یرغمل کړل چې د اسلام ټول حدود یې کراس، او امریکا ته به خدمت کې دومره مخلص شول چې د اسلام او مسلمان سره دښمني یې د غرب له ځناورو هم خطرناکه شوه.

په دې باب زمونږ د پوهانو، علماء کرامو او ادیبانو رسالت دادی او دا به مو ستر موفقیت هم وي چې د هېواد د ځوان نسل د کمترې احساس او د غرب په وړاندې خود باختګي یې محوه، د اسلامي نظام له مزایاوو یې خبر، د اسلام د معتدلی او متوازنې پالیسي ټول ابعاد ورته تشریح کړو،

په دې یې هم پوه کړو چې اسلام د ارتجاع او تأخر دین ندی. اسلام دغلامي او باداري فلسفه ختمه او په بدل کې یې انسانیت او بشریت ته د عزت او شرافت ژوند کولو اسلوب ورزده کړل.

اسلام د استقلال او آزادي اهمیت نړیوالو ته ور وپېژنده.

اسلام ملتونه له اسارته خلاص کړل...

د اسلام د تللی ځواک د بیا را گرځیدو، په ټوټو ویشل

شوي امت د بیا را غونډیدو په هیله

د حق د لارویانو او د طاغوت د پیروانو ترمینځ شخړه، او جار جنجال د اوسنۍ پېړۍ زیربنه نه، بلکې دا یو اوږد تاریخ لري، چې د بشریت د تاریخ له پیل څخه سرچینه اخلي، د تاریخ په اوږدو کې د تل لپاره د طاغوت لارویانو هڅه کړې ده چې د حق د مخنیوي په لار کې خپل زور وازمائي، بشر له دې رڼايي څخه بې برخې او د تورتم کندی ته یې ور گزار کړي، ترڅو د نفس د غوښتنو سره لاس او گریوان شي، او طاغوتیان په دې ډول الهي نور په خپل گمان له منځه یوسي.

ددې تاریخي اوږده تاوتریخوالي په لړ کې د کفر یو مهم گذار د اسلام په مقابل فکري جګړه ده، د فکري جګړې اصول دي چې مستعمره هېوادونه له دیني، سیاسي، علمي، فرهنګي، او اقتصادي پلوه هر اړخیز او دائمی تسخیر، ملت یې په مختلفو غولونکو نومونو له خپلو دیني اساساتو او ملي ارزښتونو څخه لرې وساتي، فکري انحراف او تذبذب ته لیار هواره کړي، ځوان نسل په خپلو دیني مقدساتو او اسلامي شعائرو شکمن کړي، د مادرنیزم او عصريټوب په پلمه عیاشي او فحاشي ترویج، د مساوات او برابری په نوم علمي مراکز د نامحرمو د اختلاط مسکن وگرځوي،

د مسلمانو علمي او فکري شخصیتونو د تاریخ محوه کوو په پار د منحرفو، سیکولرانو او کمونستانو بهیوده تاریخ د تعلیمي ادارو نصاب ته ور داخل او د زدکړیالانو ذهنیتونه د یو ډول اضطراب ښکار کړي، ترڅو په دې کړنو سره ظالم استعمارگر خپل سیاسي، او فکري تسلط مستحکم، او د ابد لپاره د مستعمره هېواد ملت د خپل مخلص غلام وگرځوي.

ناټو او امريکايان درې شيانو مات کړل

۱- د الله نصرت او مدد

۲- د سربندونکو مجاهدينو قرباني

۳- او حقپالې فرهنگي او مطبوعاتي مبارزې

شک نشته چې تاسې دروسانو او کمونيستانو په خلاف د تير مقدس جهاد دتوري او قلم چلولو دواړه وياړونه لري که په لنډه راته ووايي چې د جهاد له کاميابي او دکمونيستي رژيم له سقوط ورسته دافغانانو داسلامي نظام دټينگښت هيله ولې نيمه خوا شوه ايا د جهاد ځينو رهبرانو خيانت اوجفا وکړه، خارجي عوامل وو که بل څه؟

جواب: ځينو جهادي گوندونو له کمونستانو سره ايتلاف وکړ او د دوه ميليونه شهيدانو قاتلانو ته يې عامه معافي اعلان کړه. په دې اساس د جهادي مشرانو شاوخوا کمونست خود خوا، خاين او مفسد عناصرو ځای ونيوه نو ځکه د جهاد هيله پوره نه شوه همدا شان د گاونډيانو مداخلې او لاس وهنې هم د جهاد د هيلو د پوره کېدو په مخ کې خنډ شوې. او داسې نور عوامل.

پوښتنه: ستاسي په اند د ملا محمد عمر مجاهد رحمه الله په مشرۍ دطالبانو داسلامي تحريک ظهور اوداسلامي امارت منځته راتلل دوخت څومره اړتيا وه

افغانانو ته يې څه راوړل او داهم که ووايي چې کاشکي داسلامي امارت دتيري واکمني په مهال دا او هاغه کارونه نه وای شوي؟

جواب: د ملا عمر مجاهد رحمه الله په مشرۍ د طالبانو تحريک منځته راتلل افغانانو ته د هوا او غذا حيثيت درلود که لږ نورڅنډ شوی وای نو نن به افغانستان د نړۍ په نقشه کې موجود

پوښتنه: " ښاغلی استاد توريالی همت صاحب الله تعالی مو د جهاد، دين او هيواد دخدمتونو لپاره سرلوړي اوداوږده عمره څښتن ولره

د څرک مجله دخوښي ځای بولي چې دسياسي، جهادي او علمي شخصيتونو سره دمرکو په لړ کې له تاسې سره مرکه لري نو ددې لپاره چې درانه لوستوال مو له مرکي او خبرو څخه ښه استفاده وکړي که په لنډه توگه خپل تعارف ورباندې واوروي؟

جواب: بسم الله الرحمن الرحيم

د څرک د درنې او وياړلې مجلې کارکوونکو ورونو السلام عليکم ورحمة الله وبرکاته

له تاسې څخه ډيره مننه چې ما ته مو د خپلې درنې مجلې په درنو او زرينو پاڼو کې د خپل نظر د اظهار موقع مساعده کړه الله تعالی مو په دنيا او اخرت کې سر لوړي لره. زه توريالی همت د عزيزالله حقاني زوی د لغمان د مرکز د ماشه خپلو کلي اوسېدونکی په قوم علي خېل يم په تېر جهاد کې د لغمان د تورغر او ورېښمين تنگي عمومي قوماندان او د اتحاد اسلامي د عالي شوری او د مشرقي جهادي شوری غړی پاتې شوی يم.

پوښتنه: مننه همت صاحب

نه وای لکه څنگه چې انسان اکسیجن ته ضرورت لري همداشان د افغانستان د هغه وخت حالاتو د طالبانو غوندې تحریک ته ضرورت درلود چې افغانانو ته یې سوله امنیت او اسلامي نظام راوړ او افغانانو دوه نیم میلیونه شهیدان د همداسې نظام په خاطر ورکړي وو. او افغانستان یې له تجزیې او کورنۍ جگړې څخه وژغوره ډېرې نورې گټې یې هم افغانستان او افغانانو ته اړولې چې شمېرل یې دلته ممکن نه دي کاشکې طالبانو ځینې کارونه نه وای کړي لکه په جنرال دوستم او جنرال مالک یې اعتماد نه وای کړی. جهادي قوماندانانو او مجاهدینو کې یې د ښو او بدو تمیز کړی وای کار یې اهل کار ته سپارلی وای زما په نظر که امیرالمومنین د قندهار پرځای کابل کې اوسیدلی او دغه راز د افغانستان ټولو ولایاتو ته یې سفرونه کړي وای او لویې لویې غونډې یې جوړې کړې وای او په خپله یې ورته خطاب کړی وای، ډیر به ښه و.

په دې سره به د اسلامي امارت ځینې کم عمره او بې تجربې ځوانانو ټولې لاسته راوړنې خپل کمال نه ګاڼه، بلکې په خپل ځان د اعتماد او باور پر ځای به یې ټوله توجه عاجزي، خاکساري او د الله هیلې ته اوبښې وای. او دا دی اوس د الهي مدد په فضل یې دا اتلس کاله د وخت سوپر طاقت په صفر بدل او د امریکا په شمول ۴۸ د ناټو نظامي فوځیانو او جنرالانو ته یې د سر په کاسه کې اوبه ورکړې او د تېښتې لار یې ترې ورکه کړې ده په کار ده چې تېرې غلطۍ تکرار نه کړي او ټولې بریاوې د الله مدد او بیا دافغانانو حمایت او قرباني وګڼي

پوښتنه: تیرو جهادي رهبرانو لکه رباني، سیاف، حکمتیار او ځینو نورو ولې ترپایه دطالبانو داسلامي تحریک او اسلامي امارت مخالفت وکړ سره لدې چې د کوم اسلامي نظام دراتګ ناري او شعارونه هغوی ورکول هغه طالبانو په عمل کې پلي او ثابت کړل؟

جواب: د ځینو جهادي مشرانو داسې مشاورین ول چې د طالبانو تحریک یې د ځان دپاره زهر قاتل ګاڼه. په دې اساس یې هغوی ته غلطې او خطرناکې مشورې ورکولې او د طالبانو سره د یوځای کېدو پرځای یې هغوی سره د جنگ لاره خپلوله او د ځینو جهادي مشرانو اسلامي نظام ډیر خوښ وو خو چې د هغوی په لاس نافذ شوی وای نه د بل چا په لاس. همداراز د ځینو ګوندونو حمایت کوونکو هېوادونه د طالبانو د نوم سره هم مخالف ول او په

هیڅ صورت یې د طالبانو صف قوي کېدل نه غوښتل او همداراز د طالبانو په مشرانو کې ډېرهغه کسان ول چې په جهادي تنظیمونو کې واړه مجاهدین او د مشرانو بادي ګارډان پاتې شوي دي په دې اساس جهادي مشرانو کبر او غرور وکړ چې څنگه دهغه چا مشري ومني چې د دوی کشران پاتې شوي وي او داسې نور عوامل ول چې جهادي مشران یې طالبانو سره ملګرتیا ته نه پرېښودل.

پوښتنه: ښاغلی همت صاحب،

دتیر جهاد په دوران کې عربو مجاهدینو سیاف، رباني او دنظار شورا ته په سلگونه میلوته ریا ل او کلداري ورکړي او دهغوی په مرستو دوی دتنظیمونو او ارګاو بارګاو څښتنان شول، دطالبانو دواکمنۍ په مهال داخو څه کوي چې اسامه بن لادن رحمه الله او یا نور عربان دي اسلامي امارت ته څه ورکړي دهمدغو عرب مجاهدینو دکورونو مصرف هم داسلامي امارت له غاړې وو له بل اړخه ددیني مسائیلو دتعبیر په برخه کې هم طالبانو او عربانو دنظر اختلاف درلود

خو چې کله دمیدان او درېښتیني امتحان جای راغی نو همدغو طالبانو په عرب مجاهدینو داسې غیرت وکړ چې ټوله واکمني یې ورڅخه قربان کړه

ولې سیاف، رباني او دنظارهیت شورا بیا یو یو عرب نیوه او ژوندي یې په امریکایانو دډالرو په بیه خرڅول

دغه پرتله او حالت څنگه ارزوی ایا طالبان نه پوهیدل که سیاف رباني او نظار شورا او ښیاران ول، یعنی ددغې تاریخي وفا او جفا په باب ستا کلمات څه دي؟

جواب: ځینې جهادي ګوندونو کې داسې کسانو ځای نیولی و چې هغوی ته اسلام او افغانیت کوم ارزښت نه درلود بلکه هغوی ته ډالر او چوکۍ اهمیت او ارزښت درلود که امریکا ورته د خپلو مشرانو په سردارو او چوکۍ ورکړې وای دوی به خپل مشران هم ورته سپارلي وای نو عربان لېرې خبره ده که امریکا داسې خلکو ته پیسې ورکړي نو خپل ورور او پلار هم ورته سپاري همداسې شوي هم دي پاتې شوه د طالبانو او عربانو خبره داچې طالبانو خپل ځان او حکومت له عربانو قربان کړهمدا شان عربانو هم د طالبانو د حکومت د ټینګښت او راتګ له پاره د سر او مال قرباني ورکړې ده که طالبانو هم د عربانو سره د ځینو جهادی ګوندونو غوندې جفا کړې وای بیا خو به د افغانانو تاریخ راتلونکو

نسلونو ته له پیغور او شرم نه ډک تاریخ پاتې وای اوس خو د انسانیت په تاریخ کې د مېلمنو سره افغانانو د غیرت او شهامت ډک تاریخ په زرینو کرښو ثبت او ترقيامته به نړیوال د مثال په توګه دا کارنامه او غیرت یادوي او بله داچې د طالبانو او عربانو هدف یو دی او ددین په اصولو کې هیڅ اختلاف نه لري په فروعی او اجتهادي مسایلو کې

اختلاف د شاګرد او استاذ، د زوی او پلار ترمینځ هم پېښېدای شي.

پوښتنه: دا امریکا یانو او دهغوئ دمتجاوز ایتلاف په وړاندې داسلامي امارت رواني ۱۸ کلنه معرکي ته په کوم نظر ګوري چې په کومه خوا روانه ده ایا ۱۸ کاله وړاندې ستا تصور څه وه چې امریکا به لدغسې یو حالت سره مخ شي لکه همداسې چې ورسره مخ ده؟

جواب: د امریکایانو خلاف روانه ۱۸ کلنه معرکه حق او رېښتیني جهاد دی ما په ۲۰۰۳ کې یوه رساله (تازه خبر خطرناک سفر) په نوم شایع کړېده هلته ما په ښکاره توګه لیکلي چې امریکایان به انشاءالله د روسانو په څیر له شرمېدلې ماتې سره مخ کیږي ځکه دا د حق او باطل مقابله ده د حق او باطل په مقابله کې تل حق بریا ترلاسه کړي.

پوښتنه: همت صاحب په سیاسي او فرهنګي میدان کې داسلامي امارت ته ستا مشوري اوړاندیزونه سه دي؟

جواب: د اسلامي امارت د سیاسي دفتر فعالیتونه د قدر وړ او ګټور دي خو په کار ده چې په ډېر دقت او احتیاط سره ناستې پاستې وشي او داسې کار ونه کړي چې مخالفینو ته د تېر لاستې شي او د اسلامي امارت د تېر ۲۴ کلن تحریک د اصولو او کړنو سره تضاد ولري. او د سیاسي دفتر مسولین باید ډېر په احتیاط سره قدم پورته کړي خدای مه کړه چې بیا د دشتې لیلې او قلعه جنګي جناياتو غوندې د جنرال مالک او جنرال دوستم له خوا چې په زرګونه تنګي تنګي طالبان شهیدان شول نن د خلیلزاد په شکل کې هغه ډول فاجعه او جنایت تکرار شي. دښمن دې که ګیدې

هم وو تیاری ورته د زمري کوه او د دښمن هرکار ته دښک په سترګه کتل د هوښیارانو کار ده. د قطر دفتر باید خپل ټول فعالیتونه د اسلامي امارت د رهبري شوری سره شریک کړي. دښمنان غواړي چې د دوی په منځ کې اختلافات پیداکړي.

پوښتنه: همت صیب په فرهنګي ډګر کې داسلامي امارت هڅې څنګه ارزوي؟

جواب: فرهنګي څانګه په معمولي امکاناتو سره سره بیا هم داسې فعالیتونه کوي لکه د یو منظم هیواد د نشراتو وزارت چې فعالیت کوي. ناټو او امریکایان درې شیانو له ماتې سره مخ کړل. ۱ - دالله نصرت او مدد ۲-د سربښندونکو مجاهدینو قرباني ۳- نشرات او دعوت هغه که د مجلو په شکل دي او که د مرکو او ترانو په شکل دي دا چې په زرګونو ځوانان قربانی ته تیاریږي دا دالله مدد او د نشراتو برکت دی چې ځوانان هڅوي اوهره پېښه په ډېر ښه انداز سره د نړیوالو مخ ته ږدي. زما نظر دادی چې څومره مصارف اسلامي امارت په نظامي او سیاسي ساحه کې کوي په کار ده چې په فرهنګي ساحه کې له هغه زیات مصارف او توجه ورته وکړي داچې د نشراتو د ادارې کارکوونکي وروڼه د ګوتو په شمیر دی او امکانات هم ورسره ډیر محدود دی خو بیا هم دومره ډیر کار کوی چې د انسان ذهن او عقل یې نه تسلیموي. او چې څومره نشرات زیات شي په هماغه اندازه یې ګټه نظامي او سیاسي ډګرونو ته رسیږي شاپاس او افرین چې د ګوتو په شمېر کسان د ۵۲ مجهزو هیوادونو د سلګونو راډیو ګانو، تلویزیونونو، اخبارونو او مجلو مقابله کوي بلکه له هغو ټولو څخه یې میدان ګټلی دی چې دا ټول د الله مرسته او بیا د نشراتو د کارکوونکو د تقوی، اخلاص او استقامت برکت دی.

د یو هیواد او یو ملت په تاریخ کچ

د اشخاصو د سوانحو ونډه

سعد کتوازی

که هغه د خپلو پرگنو او یا هم پردیو د جگړو او یرغلونو او پکې د مادي او معنوي وړتیاو، ځانگړتیاو، پیاوړتیاو، نوښتونو او نېمگړتیاو، همدارنگه د هر اړخیزو تېریو، تېروتنو، ماتو او را پرزېدو عوامل او لاملونه څېړي.

که هغه پر نړۍ د گڼو قومونو او ملتونو د اسماني دینونو، وضعي قوانینو، د ژوند څرنگوالي، کلتورونو، هنرونو، راج او رواج، بشپړ ژوند کې د توپرونو او تراوسه د وخت پر تېرېدو رامنځته شویو تعبرونو په هکله پوهېدل غواړي.

که هغه د ازادۍ او استقلال ارزښت ته پاملرنه او د هغه پېژندنه غواړي، که هغه د خپلو پرگنو او وړاندېنیو خلکو له ژوند او تجربو گټه اخلي، که هغه د ملت پالنې، ملي غرور او د ملي اتلانو د ویاړونو احساس په ځان کې را ژوندی کول غواړي او پر اتلولیو یې ویاړي، که هغه له خپلو پرگنو ځان خبرول او د هغوی لاره نیول غواړي.

که هغه د پردیو پر وړاندې خپل اصالت پر اثبات رسول غواړي، که هغه نوښتونه رامنځته کول او پر تمدن او ټکنالوجۍ خپل ملت د نورو سیال جوړول غواړي، نو همدا د خپل ژوند کېسه (تاریخ) یې ورښيي او ترې خبروي یې، د دې هرڅه په اړه دي هغه په دې کېسه کې ټول څه ولولي.

خو دا هله چې تېرو انسانانو دا هرڅه د تاریخ حافظه کې ثبت او پر خپل لاس یې په تاریخ کې خوندي کړي هم وي، ځینې چې کومې د پام وړ پېښې او شخص په اړه وایي تاریخ به دا هم ولیکي، تاریخ به یې په سرورزو لیکي، یاد یې تل پاتې او داسې نور، د تاریخ نوم یې اوږدېدلی نور نه پوهېږي چې هغه څه دی، څوک پکې لیکي او څوک پکې یاد تل ساتي، لکه تاریخ چې یو د خدای پاک رالېږلی شخص یا یو داسې په نوې ټکنالوجۍ سمباله ډېجېټل دستگاه وي چې د ده د خوښي او بېخایه تمې سره سم هغه به لیکي، یاد به یې ساتي او... خپله لاس نه خوځوي.

دوی باید سر خلاص وي چې یو د تاریخ شتون دی او بل یې کښل، موږ ښتیا هم تاریخ لرو او تر ډېرو غوره او ځانگړې تاریخ، خو چې پر خپل لاس یې و هم لیکو او ثبت یې کړو همغه هم تاریخ دی، هم به تاریخ لیکلي او یاد به یې ساتلي وي، له دې پرته د نېمگړي تاریخ رول هم همغسې نېمگړي وي، په خواشینۍ سره چې زموږ تاریخ د خورا ارزښتناکو ځانگړنو سر پرېره له همدې جملې او نېمه خوادۍ، دا نېمه یې که ټوله ونه وایو زیاته برخه یې اټکلونه او له یو او بل درک څخه اخیستني دي چې تېروتنې او نېمگړتیاوي هم ورکې په تېرېسي بیا ځل تکرار شوې او پر هیڅ علمي تحلیل ولاړ نه وي.

تاریخ خود تېر/پروني مادي، شعوري او سلېقي توپرونو رامنځته کړیو پېښو کره علمي شننه او بشپړه سپړنه ده او له همدې څخه گټه پېږي، خو تېر د پېړیو او پوړیو هاکو په مانا نه، بلکې په شته ثابته کې وړاندې ثابته هم ناتمام تاریخ بلل شوی.

انساني ژوند د گڼ شمېر علمي فنونو په مرسته پرمخ روان دی او بل خوا انسانانو کې د بېلابېلو مطالعاتي ذوقونو خلک شته چې هر څوک له خپل ځانگړي فن سره مېنه لري، دومره مېنه چې د ژوند بېلابېلي شېبې که له بل هر فن سره تړاو لري خونوموړی یې له خپل فن سره د مېنې له امله د هغه له زاوړې تېروي او گوري.

خو تاریخ د انسان د ژوند د کېسې په توگه یو داسې فن دی چې د نورو ټولو فنونو هغه ورسره د خپل ځانگړي فن په څېر مېنه لري او هم اړ دي چې ویې لولي او ترې څه زده کړي، ځکه دایې د خپل ژوند هغه کېسه ده چې له شتون زرونو کلونه وړاندې یې د بشر د تخلیق څخه را پیل شوې، د خپل راتلونکي پلان ورته ښيي او د دې پلان په رڼا کې ورته د راتلونکي ښه او یا هم بد انځوروي.

د انسان کېسه که د شخص، که یې د کورنۍ او که هم د یوې بشپړې ټولنې وي، انسان یې لوستو ته تړل هرڅه لېواله او په دې کېسه کې د ځان پېژندنې تلوسه لري، تاریخ انسان ته د هغه له پیدا یښته تر پایښته ټولې کېسې کوي.

که یو انسان د فرد په توگه په کورنۍ، کورنۍ یې په قوم، قوم یې په ملت او ملت یې په جنس بشر کې د رامنځته کېدو پوښتنه کوي.

که هغه د ځمکې پرمخ د بشر منځته راتلو او ژوند پیلولو، د ژوند ډول ډول پړاونو څخه یې را تېرېدلو او اوسني اکر (حالت) ته د رسېدلو د څرنگوالي موندلو په لټه کې وي.

که هغه د خپل هویت موندني او ځان پېژندنې په هڅه کې وي، چې د بېلگې پر دود زده یو افغان په توگه څوک یم؟ زما افغان ملت څه ډول منځ ته راغلی او له کومو بریالیو او ناکامو پړاونو را تېر شوی؟ کوم پرمختگونه او شاتگونه یې لرلي؟ له کومې پر کومه خواروان دی؟ او...

که هغه د لومړنیو خلکو د شخصي ژوند، ټولنیز هماهنگ او هم متلاشي او پاشلي ژوند او د ژوند د بېلابېلو سړو تودو د څرنگوالي پر تړاو پوښتي.

که هغه د پخوانیو خلکو د اصولو، فرهنگونو، واکمنیو، انقلابونو، تمدنونو، رامنځته کړو نظریو او نوښتونو، خپلمنځي اړیکو، تړونونو، جگړو او مبارزو او د ژوند د هر اړخیزې کتنې اړتیا احساسوي.

که د هغه خیال ته د سترو بدلونونو روستونکو انقلابونو، د هغو د پېلامو او عواملو، بهېرونو او پایلو د څرنگوالي او څومره والي په اړه پوښتنې ځي او راځي.

که هغه د ټولیز پرمختگ د رامنځته کېدو تیوري، د نړۍ په کچه بېلابېلو لویو امپراطوریو او امپراطورانو په اړه له پوښتنې سره مخ وي.

خوږمور تاريخ لکه د منځنيو پېړيو زمان، مکان شخص او پېښې په څلورو فکتورونو کې لاهماغسي نغښتې پاتې دي، په را وروسته د وېښتيا، اوښتون او بدلون مرحلو کې يې هېڅ تحليل او بيان نه دی شوی، چې ټولنيز، سياسي، نظامي، اقتصادي حالات او د تېرو پېر گوند ژوند د پام وړ اړخونه يې وليکي، پر ټولنيزو پوږنو او طبقاتو لکه عالمانو، روحانيونو، پوهمن کدر، مجاهد پڼو، سياسيونو، نظاميانو او... همدارنگه پر زړو، ځوانانو او نوي کول باندې وغږېږي، د لږ کيو خپلمنځي اړېکو، گډ ژوند او ټوليز وجدان ته تر ښې انعکاس ورکړي، پر لرغونو ابداتو چې له نورو سره د فرهنگي اړېکو، د تاريخ د کره سند او د سېمود هويت او وضعت، د ټولنې پر طبقاتو او ټولنيز ژوند پوهېدلو يو مهم ارزښتمن رکن دی رڼا واچوي او... اوس موږ دې ټولو پر اړه له هر اړخيزو تاريخي ستونزو سره مخ اوله يوداسي درک کېږي يو چې دغه هر څه ښه کره ترې راپيدا کړو.

د نومياليو او ملي اتلانو پېژندنه (اتل پوهنه) هم چې محوري يې په ټولنپوهنه کې محراق گڼل کېدونکې شخص دی د تاريخ يوه مهمه څانگه ده، که څه هم تيوري او نظريه يې لا بشپړه نه ده خو په معاصر تاريخ کې ارته پر کتبکي او عملي ساحه لري، يوه د پام وړ برخه يې جوړوي او د يو ملت په وياړونو، وېښتابه او ملي غرور کې کم ساري وي.

زموږ هېواد چې بشپړ اسلامي دی اسلامي تاريخ يې نږدې څه باندې ۱۳ نيمې پېړۍ مخکې لري اوله هغه مهاله را پېلېږي چې احنف بن قيس رضی الله عنه پر ۳۹۶زېږديز کال د فارس پاچا يزد گرد پسي خراسان ته راغی او هرات يې ونيوه، دلته اوږد جهادي پير يوه ښه اوله بې ساري سترو وياړونو او اتلوليو مالاماله موضوع ده چې په تاريخ کې يې د غوره ثبوت په پار اړينه څوره وڅېړله شي، ټولنيز پوږونه يې فرد فرد واخېستل شي او د پېښو کره نېټې ورکي په نښه شي.

د لومړي اسلامي تمدن له نوښتونو را نېولې د افغانانو تر اوسنيو سربښدنو اسلامي تاريخ د پېړۍ پېښې را نغاړلې دي، که له نورو راتېر او يواځې زموږ د يوې شتمنې پېړۍ نږدې او په کور دننه بېلگه يې را واخلو، نو په دې وروستيو کې مرحوم ملا محمد عمر مجاهد، د هغه په مشرۍ راپورته شوي طالبان، په غورځنگي خوارويو يې را زرغون شوي اسلامي امارت او د هغه دوه نيمې لسيزې له اتلوليو او قربانيو ډک شاليد يادولای شو.

دا يوه خورا ستره پېښه وه چې له نن څخه دوه نيمې لسيزې مخکې په ۱۴۱۵هجري کال رامنځته شوه او ورسره پخواني اسلامي تمدن او خلافتونو ته د افغان ولس او يو بشپړ داسي ملت ور گرځېدلو هيلي را و ټوکېدې چې د شوروي اوله هغه را وروسته بيا د واک د وړيو له لوري يې يو نيم ميليون ارواي له لاسه ورکړې وې.

د ياد غورځنگ پېښه هم (چې د گڼو نورو جزوي هغو ټولگه ده) نه له اتلوليو او سربښدنو پرته رامنځته شوې وه او نه يې پنځولي هيلي پر مفته پوره کېدای شوې، دا د هغه لپاره يو ستر آزمون و، چې پر يو بېلگه اېز اسلامي حکومت او نظام اوښتو وروسته د امريکا پر مشري د نا ټو غړو پر گډون ۴۸ هېوادونو، د هغو کورنيو لاسپوڅو او د اړو اړيال نغدونکو جهاديانو پر صليبې اثر بېرته ونړول شو، د اسلام ضد د هغه په تاريخ کې د دغې خورا ستري دوهمې اتحاديې پر وړاندې اوږده او خونړۍ جگړه کې يې ۸۰ سلنه غړي له منځه لاړل، شهيدان، معيوب، اسيران او ياهم منفک شول.

د مشر ملا صاحب په اړه د يوه امريکايي هغه خبره ډېره مشهوره او د طالبانو له مشره ترکشره او د غورځنگ ټول بهير يې يوه لنډه، ساده خو غوره بېلگه ده چې وايي ((موږ به په خپل تاريخ کې پر دې وياړو چې ملا عمر مو داسي سيال درلودلی چې عسکري يې له ځانه بېرته نه و، که زه افغان وای له هغه څخه د دين او ملت بېل والي سر بېرته به مې پيروي کړې وه))، گڼې نورې دا ډول پېښې او د هغو د لالتونه چې تر ټولو سرسخته دښمن يې لاهم د خپل تاريخ وياړ گڼي زموږ په تاريخ کې خو ډېر لږ ځای لري او پر سروزرو د ثبتولو وړ دي.

خبره پر دې را لنډوم چې د طالبانو د غورځنگ بهير زموږ د تاريخ يوه نوې صېغه او رنگ دی. دغه بهير چې بشپړ پير يوه حياتي ديني موضوع (جهاد) ولاړ دی تاريخ يې له کره نېټو سره بايد ثبت شي، له ليل لوري چې مو د تاريخ د مهمې برخې په توگه د اتل پوهنې يادونه وکړه، محوري يې د طالبانو په غورځنگ او د هغه بهير کې چې د ټولپوهنې پر محراق اشخاصو را څرخي په پراخه کچه موندل کېږي، او بيا څرنگه چې تاريخ د انسان د ژوند کېسه ده، که ورکې د طالبانو د غورځنگ د بهير پېښو په نوي هر اړخيز مېتود او اسلوب ثبتولو سر بېرته ياد بهير ښکېلو اشخاصو او نورو د ژوند سوانح او اړوندې بېلابېلې کېسې رامنځته کړل شي د تاريخ ټولي تشي موپوره او پر ښه توگه ډکولای شي، ځکه سوانح او کېسې پر فرد فرد تطبيق او تر ډېره پر کره نېټو ولاړوي.

د سوانحو او ژوند ليکونو ښکاره موخه که يواځې د اړوند شخص ياد ژوندي ساتل وي، خو اشخاصو، اوضاعو، پير او زمان او د هغوی اړوند پېښو او واقعيتونو ته پر کتو د تاريخ د يو مهم اړخ په توگه ډېرې نورې گټې هم لري، هغو ته پر پام که زموږ علمي کدر، پوهمن پور او قلموال ځوانان همت وکړي، نو خپل تاريخ ته بې ساري کار کولای شي چې د اشغال او د هغوی د مزدورو او کرايي قاتلانو د تېريو او وحشتونو ښکار شويو وگړو که لوی دي که وړه ژوند يې په پيپلو او ناپيپلو کېسو کې وڅېږي.

د اشغال پر وړاندې د دوی پر رول وغږېږي، له تېر کړي مظلوميت، پرې ترسره شويو وحشتونو، ور اوښتو زيانونو، ور ته رسېدلو ځورونو څخه يې پرده پورته کړي، ترې لولل شوي پت او عزت، چور شوي توکو او مالونو، اخېستل شويو اولادونو، د کور غړو، خپلوانو، وېجاړ او پر اور لولپه شويو کليو، کورونو، مسجدونو، مدرسو، مکتبونو، کليښکونو، بازارونو، بسته ښارگوټو او ورته د دوی د ناولۍ کېسه يې وکړي...

خو له دې سره هم مهال يې بيا هم د يو افغان وگړي په توگه ځواکمن هوډ، د غره استقامت، اسلاميت او افغانيت ته ټينگه ژمنتيا، وروستو پاتې غريانه، له کړاوه ډک اوله رنگېنو تش ژوند تر څې شېبې په رښتونې ښه داسي انځور کړي چې د ځوانانو احساس را پاروي، ضمېرونه وپښوي، وجدانونه لېزوي او تر زړونو پوري ووري وزي.

له دوی پرته د اشغال پر وړاندې عملاً جگړه کونکو مجاهد پڼو سوانح پر ځانگړي ډول وکاږي چې له پيدا ايښته اخېستې لومړنۍ، منځنۍ او لوړې ډېنې او عصري زدکړې، علمي او اصلاحي مستوی، د تدريس او علمي بوختيا بهير، د جهاد پيل او بېلابېلې مرحلې، د وسلوالي، تبليغاتي، سياسي او... مبارزو مخېنه او ورکړلې، جگړه اېزه او

زما هم عصر ملگری په کومه روان دی؟

ډېری ځوانان مو یوازې د سیاسي فاحشو د دسیسو او څو روپۍ معاش او موقتي دولتي پوستونو او طفلانه اکتونو ښکار شوي .

دوی خوشاله وي چې یو دفتر کې کېږي، مگ/غټه پیاله کې کافي/چای وڅښي، له خپل کمپیوټر او مېز سره عکس واخلي، یو نیم بهرنیو هېوادونو ته سفر وکړي، کافي شاپ کې ماښام تېر کړي، برنډ پتلون/کمیس/دریشي-واغوندي او ښوی ښوی وگرځي. نور یې بلا ورپسې چې حکومت هر څه کوي ښه کوي. که بمبار کیږي، که عام وژنې کیږي، که خلک غولول کیږي، که تقلب کاري او فساد کیږي او که سلې نورې ناخوالې راتوکيږي دوی ته پس دغه خپلې طفلانه ورځنۍ چارې مهمې دي.

دا نو فکري بلوغ ندی. که رښتیا ووايم یو وخت زه هم ورته خوشالېدم خو نور دا هر څه ستړي کوونکي او بې خونده دي. دا ادعا هم نه کوم چې فکري بلوغ ته ورسېدم یا کوم نابغه یم. نه، خو دا خبره باید په ذهن کې وساتو چې:

اگر در حلقه مردان نمی آیی ز نامردی

چو حلقه بر در مردان برون می باش و در می زن

-مولانا

بهر نان بر در ارباب نعیم دنیا

مرو ای مرد که این طایفه نامرداند..

-شهریار

ای چرخ بسی لیل و نهار آوردی

که فصل خزان و گه بهار آوردی

مردان جهان را همه بردی به زمین

نامردان را بروی کار آوردی

-ابوسعید ابوالخیر

قانع از دنیا به رنگ و بو شدن

سخت نامردانه می دانیم ما...

-صائب تبریزی

سیاسي وړتيا، تجربې او ځانگړتيا، سياسي بصيرت او محاربوي ذکاوت، د هېواد او سیمې په سطحه جهادي حماسې او د پام وړ عملیاتو کې گډون، خدمتونه او ترسره کړې دندې، د جهادي مشرانو، مجاهدینو او مخالفینو له نظره رول یې.

همدارنگه شخصي او ذاتي ځانگړنې، اېشار، فداکاری، شهامت، مېړانه، اخلاص، توکل، صبر، استقامت، زغم او... ځمونه، تکلیفونه، ستړې ستومانۍ، هجرتونه او جلا وطنۍ، ساده ژوند، اسارتونه، ځاني او مالي قربانۍ، شخصیت، د ژوند خوږې ترڅې، د خپلوانو او ملگرو خاطرې، د شهادت لنډه کېسه، کرامتونه، پر شهادت یې رامنځه شوې خلا، شاته پرېښودې کورنۍ او تروسي د دې ټولو نېټې او د نه شتون په صورت کې مهمې نېټې یې را ونغاړي، رښتونو عالمانو، مشرانو او روحانیونو، د پخواني جهاد مشرانو، لیکوالانو، پوهانو، سیاستوالو او داسې نورو چې اشغال او د هغه اغېز یې نه وي منلی هم د ټولني د طبقاتو په توگه ډېر څه ولیکي او په هغې کې یې رول ثابت کړي.

ځینې وخت یو لیکوال له چا د شهید او نورو مرحومینو د ژوند اړوند مالوماتونه را ټولوي، خو هغوی ته په دې اړه ځینې اندېښنې او پوښتنې را ولاړېږي چې اوضاع او چاپېریال ته پر کتو څه یې پر ځای او ډېرې یې بېځایه هم وي، نو لیکوال د سوانحو راټولولو پر مهال لومړی باید د چاپېریال او شرائطو په پام کې نیولو سره د هغوی پوښتنې او اندېښنې ځواب او ډاډ ورکړي او بیا په سوانحو کې داسې څه را نه وړي چې ترې چاته ستونزه جوړېدای شي، یا یې پر کنایاتو او د لنډون پر ټکوياد کړي.

که پر دې ډول د دوی له ژونده را پرېخېزه رښتونې کېسه وشي او پر واقعي بڼه انځور شي، د اشغال او د هغه د وحشتونو توجه کونکو گډاگیانو د هغو ادعاو سپیناوی به هم شوی وي چې دوی پرې پر ولسي خلکو ترسره کړي بریدونه او وحشتونه توجه کوي، د مجاهدینو پر وړاندې د تبلیغاتي هڅو په شکل یې کوي، د ولسونو پر سترگو کې پرې ځان ته برأت ورکوي، یا هم یې غلام د بادار د رضایت او باور راخپلولو په موخه ترسره کوي او... او یقیناً چې زموږ د وخت او نږدې مازي د افغانانو د ژوند کېسه به پرې رښتونې، کره او زړه راښکونکې، تاریخ به یې بشپړې، د وخت پر غوښتنو پوره او په فن کې معیاري شوی وي ان شاء الله.

په تېر کې زموږ د تاریخ د ښمگړتیا یو لامل د وخت توپیر او د مهالنیو غوښتنو تغیر هم ښايي، خو له ښې مرغې د طالبانو فرهنګي برخې په څلورو ژبو د شپږو میاشتنيو مجلو تر څنګ چې له کلونو راسي د بېلابېلو اوضاعو اړوند مطالب خپروي په دې وروستیو کې ځینې ټولګې هم چاپ کړې چې زموږ د تاریخ یونوي مېتود او اسلوب رامنځته کولو ته لاره هوارولای شي.

داسې مېتود چې پېښې او واقعیتونه پکې پوره څېړلي له کره نېټو سره په رښتونې بڼه انځور کړي، د هغوی او تشو افواهاو تبلیغاتو ترمنځ تفکیک پکې شوی وي. له پېښو او واقعیتونو د هېواد او وګړو شته وضعیت په تناظر کې کېسه کوي چې د وګړو او اشخاصو پر هویتونو او هم د هېواد پر ګڼو وضعیتونو دلالت وکړي، مالوماتونه د څېړنو له پلوه داسې کره وړاندې کړي چې له لویو پېښو سره د هغو جزوي اړخونه هم یو له بله پر خپلو ځانګړنو جلا او ځانته وېشي او په ټوله کې د وخت پر غوښتنو بشپړ پوره وي.

شهید ملا غلام نبي جهاديار

شرفند تر کتنه

عبدالستار سعيد

پيژندنه

ملا غلام نبي جهاديار د کاکړ اکا زوی د زابل ولايت د ارغنداب ولسوالۍ د فقيرزو د سيمې د مارمولک د کلي اوسيدونکی په ۱۳۵۳ هـ ش کال کې په يوه دينداره کورنۍ کې دنيا ته راغلی و.

نوموړي په خپل کلي او مسجد کې له ابتدائي درس ويلو وروسته په همدې سيمه کې د پرو کلي په درس کې سبقان شروع کړل. له څه وخت درس ويلو وروسته څرنګه چې هغه وخت لومړی د کمونيستانو پر خلاف جهاد روان و او وروسته بيا د داخلي ټوپکيانو له امله په هيواد کې دننه د تعليم زمينه برابره نه وه، نوموړی د ديني علومو د حصول په تلاش پاکستان ته لاړ او د بلوچستان ايالت په لورلايي سيمه کې يې د ديني علومو زده کړې ته دوام ورکړ.

په بلوچستان کې له څه مودې درس ويلو وروسته نوموړی بيرته خپل اصلي ټاټوبي ته را وګرځيد او د زابل ولايت د مرکز کلات مربوط د ملخانو د کلي په مدرسه کې يې زده کړې کولې چې په افغانستان کې د شر او فساد پر خلاف د طالبانو اسلامي خوځښت پيل شو.

له اسلامي تحريک سره پيوستون

ملا غلام نبي جهاديار ۱۹ کلن طالب و، د زابل په کلات کې يې سبقونه ويل چې د طالبانو اسلامي تحريک پيل شو. نوموړي د ډيرو نورو طالبان غونډې خپل کتابونه کت کړل او د عام شوي فساد او هرج و مرج د محو کولو په غرض

د طالبانو په اسلامي تحريک کې داخل شو. په پيل کې د زابل د دايچوپان ولسوالۍ د اوسيدونکي شهيد ملا عبدالخالق آخند په ډلګۍ کې په جهادي خدمت بوخت و. هغه وخت چې جهادي خطوط د کابل ښار په لمنو د ميدان ښار په غرنيو سيمو کې و ملا غلام نبي جهاديار ډير وخت جهادي وظيفه همدلته ترسره کوله.

د ميدان ښار په غرنۍ سيمه کې د مجاهدينو يوه مهمه دفاعي پوسته وه چې هميشه به د دښمن تر برید لاندې وه. د دې پوستې مسؤليت په غاړه اخيستل خورا سخت و. ملا غلام نبي جهاديار چې يو مخلص مجاهد و او هميشه به يې تر ټولو سخت او د قربانۍ ځای ته ځان رساوه له کشر-توب سره سره يې د دې سنگر د ساتلو مسؤليت په غاړه واخيست. نوموړي خپل د مدرسې څو تنه همځولي طالبان چې عمرونه يې تر شل کلونو کم و ورسره ملګري کړل او په همدې سنگر کې يې واړول. جهادي د عمر له کموالي سره سره په خورا متانت او لوړ عزم همدا سنگر تر پايه وساته او دښمن ونه توانيد چې له هر څومره سختو بريدونو سره سره يې ترې ونيسي. له همدې کارنامې سره نوموړی د يوه غيرتمن او با عزمه مجاهد په حيث وپيژندل شو نو ځکه د مستقلې ډلګۍ د مشر په حيث وټاکل شو او ډير ژر يې د مجاهدينو شمير زيات او د اسلامي تحريک د وتليو او منليو جهادي قومندانانو په ډله کې حساب شو.

له گمنامۍ تر قومندانۍ

ملا غلام نبي جهاديار له صورته کوچنی او له رنگه په اصطلاح يو خر پر طالب و. خو په دې طالب کې الله تعالى يو داسې جوهر ايښی و چې نوموړی يې په ډيرو زړونو کې ځای کړ. جهاديار له في سبيل الله جهاد سره مخلصانه شوق او د قربانۍ او ايثار داسې روحیه درلوده چې هيڅکله يې ځان نه سپماوه.

نوموړي د ژوند ډير وخت د اول خط په سنگرونو کې تېراوه. حتی داسې پېښ شوي چې مسلسل دوه کاله يې په لومړۍ کرښه کې وخت تير کړي وي او کور ته نه دی ستون شوی. نوموړي د اسلامي تحريک په ټولو مهمو جنگونو کې شرکت کړی، د کابل د فتحې او د افغانستان د شمالي ولاياتو د سترې فتحې په عملياتو کې برخوال و. د کابل په شمال، غوربند، اندراب، کندز، تخار، بلخ، باميانو او گڼو نورو سيمو کې يې جهادي وظيف ترسره کړي دي. په رسمي تشکيل کې لومړی د کابل د باغ داود د فرقي قومندان او وروسته د پکتيا د دريم نمبر قول اردو د قومندان په حيث وټاکل شو چې ډيره موده يې دغه وظيفه ترسره کړه. شهيد جهاد يار ډيره موده د کابل په شمال کې د زاړه سرک د دفاعي خط عمومي مسؤل هم پاته شوی. د نوموړي ملگری ملا محمدزی آخند کيسه کوي چې د همدې مسؤليت په وخت کله چې نوموړی ټپي شوی و او د کابل په څلور سوه بستريز روغتون کې تر علاج لاندې دې، د مسعود کسانو لوی يرغل وکړ، خط مات شو او طالبانو د کابل پر خوا د خيرخاني تر کوتل پورې شاتگ وکړ. ملا جهاديار چې کله له دې واقعي خبر شو، په داسې حال کې له روغتون څخه راووت چې جامې يې وینو لړلې وې، په همدې حال کې يې ځان د خيرخاني کوتل ورساوه، مجاهدين يې منظم کړل او په دښمن يې ځوابي بريد وکړ. تر دې چې دښمن بيرته شکست وخوړ او تعرض يې په شا وتمېده.

ايثار او قرباني

دشپيد جهاديار له غوره صفاتو يو هم د نوموړي ايثار و. جهادي ملگري يې وايي چې هيڅکله يې نه په يادېري چې

د پرمختگ او تعرض په وخت کې له ده کوم ملگری مخکې شوی وي. نوموړی تر ټولو مخکې روان و. که په چيرې دښمن مابنونه ايښي او ځمکه به خطرناکه و، بيا به هم تر مخ و او ملگرو ته به يې ويل زما په پلونو راځئ. د نوموړي فداکاري، استقامت او لوړ عزم ته په کتو د اسلامي امارت د مشرتابه لخوا نوموړي هميشه هغو ځايونو ته لېږل کيده چېرته به چې جنگ سخت او وخت تيرول مشکل وو. ملا جهاديار په لنډ جهادي ژوند کې څو ځله ټپي شوی و، چې له صحت يابۍ وروسته به بيرته جهادي سنگر ته ستنېده. د هغه له جهاد سره فطري شوق و. په جهاد کې کاريدونکې تقريباً ټولې وسلې يې په خپل شوق داسې زده کړې وې چې له خفيفه وسلې نيولې بيا تر دوه ميلې او ټانگ پورې د اکثرو وسلو پوره ماهر او مسلکي و او د جگړې په مهال يې هم مهاله ترې استفاده کوله.

د کندهار وروستۍ جگړه

کله چې امريکايانو په افغانستان يرغل کاوه، ملا غلام نبي جهاديار د باميانو په ولايت کې مسؤليت درلود. د يرغل په لومړيو اونیو چې د اسلامي امارت مجاهدينو مقاومت کاوه نوموړي هم د الله تعالى په نصرت د دغه ولايت کلکه دفاع وکړه او د کریم خليلي په مشرۍ د حزب وحدت کسانو ته يې اجازه ورنکړه چې د امريکايي بمبار تر سيوري لاندې د دې ولايت مرکز او نورې سيمې ونيسي. خو کله چې د اسلامي امارت مجاهدينو له ښارونو د وتلو اراده وکړه، مزار شريف، هرات او نور ښارونه يو په بل پسې تخليه شول. ملا جهاديار هم له باميانو ميدان وردگ ته راغی، له هغه ځايه پکتيا، پکتیکا، غزني او بيا د زابل کلات ته راغی. دغه وخت چې يوازې کندهار او شاوخوا سيمې د مجاهدين تر سلطې لاندې پاته وې، نوموړی له خپلو ملگرو سره کندهار ته لاړ، تر څو د امير المؤمنين ملا محمد عمر مجاهد تر مستقيمي قومندې لاندې د دغه ښار دفاع وکړي.

دغه وخت د امريکايي يرغل زور او د جگړې قوت په کندهار راټول و. د ايران لخوا د عبدالرحمن جان په مشرۍ توپکيانو د ريگونو له لارې راغلل او د مارچي

خبره د زور ده! زمريالی م

په کور دننه د يوې داسې قوت له منځه وړل چې په هر ځای کې راپيدا کېدلی شي او بريد کولی شي حماقت دی. له غره راکټ او پيکا مرمی وروي، په درو کې يې مورچلونه نيولي، په کنډک/ ټولي/ حوزه/ پوسته/ دروازه/ مېلمستون/ کاروان/ موټر او هر ځای ته درېسې درځي حتی ځان درباندي وژني خو تا وژني. حتا ستا په رنگ او جامه کې هره گړۍ پر تا بريد کوي. هره ورځ دې پکو کوي او درنه ورک دی.

طالبانو دا اتلس کاله ښه په خړپ جگړه وکړه او دريځ يې بدل نشو. هغوی جگړه وکړه او امريکايان يې ستړي او تاواني کړل. مجبور شول ورسره د مذاکرې له لارې مخته ولاړ شي او يوه معامله وکړي چې سرخوړی يې راکم شي.

پدې لړ کې هره خبره زور وکړه او همدا زور دی چې اوس يې په پام کې نيولو سره هر څه کيږي. څه نه و چې ونشول او څه ندي چې نه کيږي خو جگړه لاهم په شدت روان ده او گټونکی بایلونکی يې له شک پرته هغه څوک دی چې امريکا يې دخپل ميز شاته کينولي او دوتلو توافقنامې امضا کولو ته يې را بولي.

امريکايان سخت پکو شوي. په جگړه کې د وژل شويو، معلول شويو او رواني اړخه خپل شويو امريکايي سرتېرو شمېر هېښوونکی دی. امريکايان په کوردننه غالمغال کوي چې ژر بايد افغانستان نه ووځو او په ممکنه سلامتۍ ووځو چې ټول سياستوال يې هم لدې جگړې د وتلو لارې لټوي او چې افغانستان ياد شي وايي لدې اوږدې، ستړې کوونکې، له مصارفو ډکې او بې مانا جگړې وځو. دا نو يوازې امريکا نده چې دا خبره کوي. تاريخ تکرارېږي.

اوس نو، خبره زور وکړه او خبره به همدا زور کوي. فرق نه کوي چې په کوم قالب کې خبرې او مذاکرات کيږي خو تصميم به زور نيسي. داشرف او گلمرجان حکومت زور له امريکايانو پرته څه دی؟ په داسې حال کې چې هغوی هم اوس طالبان بر کېنولي او مړۍ ورسره پوکوي بيا يې خوري.

لنډه دا چې، په جيو جيو او پلمو تراشلو نه جگړې کتل کيږي نه ډيالوگ؛ خبره د زور او همدغه زور دی چې اخري تصميم به نيسي. نور هسې تشريقاتي کلمات دي چې کارول کيږي که دزور خبره دچا زړه ته نه لويږي نو لنډ مثال يې دانس حقاني اوملگرو تبادلې اوخلاصون ده چې په زور اوزور او بيا زور څومره سرې ليکي اوکړښي ماتي اودېري وړي کړي.

والسلام

ولسوالي يې ونيوله، د ملا صاحب په امر ملا جهاديان او ځينې نور مجاهدينو پسې تشکيل وکړ، په ټوپکيانو يې تندرېز بريد وکړ، لسگونه کسان يې ترې ووژل او د ولسوالۍ واک يې بيرته خپل کړ.

له هلمنده چې راستون شو، دغه وخت گل اغا شيرزی له ارغسانه راکوز شوی او د تخته پل سيمې ته را رسيدلی و. ملا صاحب يو ځل بيا په جهاد يار غږ وکړ، د جهاديان په مشرۍ مجاهدينو تخته پل ته تشکيل وکړ، په گل اغا يې ناڅاپي حمله وکړه، څه کسان يې ترې ووژل او نور يې محاصره شول، حتی په مخابرو کې داسې چيغې شوې چې د گل اغا کسانو امريکايانو ته د عاجل اقدام خواست کاوه تر څو ونه نيول شي. په همدې وخت امريکايي الوتکو سخت بمبار پيل کړ، په بمبار کې د شهيد جهاد يار موټر هم ولگيد او نوموړی له څو نورو ملگرو سره د تخته ولسوالۍ د تکيې په سيمه کې په شهادت ورسيد.

په دې ډول له دې سيمه طالبانو شاتگ وکړ او کندهار تر تور کوتل پورې سيمه د گل اغا شيرزي او امريکايانو لاس ته ولويد. د شهيد جهاديان جسد چې د جگړې په سيمه کې پاته و، د سيمې د خلکو لخوا د لوی ده په سيمه کې خاورو ته وسپارل شو. خو څو ورځې وروسته يې خپلوان او ملگري ورغلل، دهغه جسد يې را وپوست او د زابل په ارغنداب ولسوالۍ کې د زيارت په سيمه کې يې د هغې مدرسې سره نږدې دفن کړ چې شهيد جهاديان جوړه کړې وه.

په دې ډول هغه ځوانکی طالب قومندان د شهادت په سفر لار چې لنډ ژوند يې له تعلم، جهاد او ديندارۍ څخه تشکيل شوی و. د شهيد جهاديان جبهه د ده له شهادت وروسته د نوموړي مجاهد ورور رهبري کړه او وروسته يې پر ځای د شهيد قاري سيف الله په شان د لوړ عزم او همت لرونکو مجاهدينو د امريکايي يرغل په وړاندې جهاد کې ونډه واخيسته، چې تر اوسه يې جهادي خدمتونه جريان لري.

الله تعالی دې په شهيد جهاديان او ټولو شهيدانو رحمتونه نازل او د جنت لوړ انعامات ورنصيب کړي.

بابري مسجد!

دهند فاشست رژیم او مسلمانان

ارمان

وسپارل شو، خو ترپايه يې ونړوي او بيا پرې دخپلو مشر-کانه عقايدواو کافرانه مراسمو سره سم درام مندروداني جوړه کړي ....
هو! دير افسوس او بيا هم افسوس دمسلمانانو په حال!
داسلامي هيوادو زعماءو او واکمنو پردې غلامانه چوپیتاچې دمسلمانانو سره دتعصب او ظلم نه ډکه رويه باندې يې سترگې پټې کړې اودمسلمانانو مقدسات پایمالېږي دوی ورته په خجلو سترگو گوري او نړۍ کې دمسلمانانو داحساساتو او جذباتو پروا نلري
هندوستان څخه دانگریزانو د وتو وروسته چې کله یو متحد هندوستان پر دوه جلا هیوادونو «پاکستان او هندوستان» وویشل شو، هندوستان کې «مهاټماگاندي اودکانگرس نورورهرانوچې پکې د مولا حسین احمد مدني اومولانا ابو الکلام ازاد پشان بیدار مغزه اسلامي رهبران هم شامل وو» هندوستان لپاره یو داسې اساسي قانون تدوین کړ، چې په هیڅ دین پورې یې تړاو نه درلود، اونه دکوم دین دلارښوونواوارزښتونوسره یې ټکر و، پرته د دین اونسلم دتمیزنه هندوستان کې دشته ټولو ادیانو دپیروانو دسر، مال، ابرو اودیني ارزښتونوڅخه ددفاع او ساتنې په ژمنه اوهودیې ټولو هندوستانیانونه دا باور ورکړ چې هندوستان کې دشته ټولو ادیانو دپيروانو حقوق به پکې خوندي وي او ورته هیڅ قسم گواښ یا خطر به نه وي پېښ، ټول هندوستانی وگړي به سره مساوي حقوق

دروان «۲۰۱۹» زکال دنومبر په «۹» مه سهار دهندوستان پرافق دلمر څرک له ځان سره د دوه مختلفوادیانوپیروانولره دوه جلا، جلا پیغامونه راوړل، یوته دخوشالۍ پیغام، اوبل ته دغم اوسیم څخه ډک پیغام
په دغه سهارسیکانوپر دې خوشالې لمانځله چې ورته دگاونډي پاکستان لخوا دوی دپیشوا «گرونانک» ترمولد او مدفن دواړو پورې په اسانه او لنډه دتلو یوه نوې لارپرانستل کیده
اودمسلمانانولپاره دغه سهارله دې پلوه بدمرغه اوځورونکی وچې دهندوستان سترې محکمې دټولو تاریخي واقعیتونواوښکاره شواهدو څخه په انکاردبابري مسجد پرځای درام مندرلو جوړولو حکم ورکړ اودمسجد په اړه یې دمسلمانانو دلایل او شواهد په خورا تعصب سره ردکړل
دنومبر په «۹» مه هندوستان کې دمیشت سیکانو لپاره دپاکستان دصدر اعظم لخوا دهغوی دمذهبي پیشوا [گرونانک] ترمولد او مدفن پورې دویزې او فیس پرته دسفر اجازه ورکړل شوه

خو په همدې یاده نیټه دهندوستان بد نصیبه مسلمانانوڅخه خپله تاریخي ورثه (بابري مسجد) واخیستل شو اوهندوانوته

لري، په همدې نيت او عزم هندوستان کې د لوی شمیر علماوو په غوښتنه مسلمانان پاته شول او پاکستان ته کډه نشول

خو د وخت په تیریدو سره د کانګرس او مهاټما ګاندي په وړاندې متعصب او توندروي هندوان راپورته شول، اوداناره یې پورته کړه چې «هندوستان یواځې د هندوانو دی» اود «د مسلمانانو ندی» په دې دلیل چې یو خو د هندوستان د تقسیم پرمهال مسلمانانو لپاره «پاکستان» د دوه جلا نظریو «چې مسلمانان او هندوان یوځای ژوندشي- کولی» په اساس جلا هیواد جوړ شو، بل نړۍ کې د مسلمانانو لپاره نور هم ګڼ هیوادونه شته دي، مسلمانان کولی شي هلته ورشي او میشت شي او هر چې هندوان او یا سیکان دي هغوی د هندوستان پرته بل هیواد نلري، نو هندوستان کې یواځې حق هم د دوی دی، چې پکې میشت شي، نور ملتونه باید ترې ووځي، لیکن مهاټما ګاندي اود هغه د فکری پروانو تر یو حده ددې دریځ او غوښتنې سره مخالفت وکړ، او د منلو څخه یې انکار وکړ، چې بالاخر هغه (ګاندي) د توندرو هندوانو لخوا ووژل شو، دا چې د هغه وروسته هم زیاته موده کانګرس په واک کې پاته وو، او د هندوستانی مسلمانانو اکثریت د کانګرس پلویان وو او هم یې رایې کانګرس ته ورکولې نو په تیرو څه باندې او یا کلو کې توندوره هندوان ډیر ونه وتوانیدل چې د مسلمانانو پرضد پراخ ګامونه پورته کړي

البته هغوی تدریجاً خپل پلانونه جوړ او تنظیم کړل، د متعصبو هندوانو یو تنظیم (ارایس ایس) یې جوړ کړ، هغه د مسلمانانو پر خلاف یې په ترهګرو فعالیتونو لاس پورې کړ، او هم یې په سیاسي واک د قبضې لپاره «بې جې پي» ګوند غوره کړ، د بې جې پي اکثریت مشرانو او غړو ته یې روزنې ورکړې، د هندوستان اوسنی صدراعظم (نریندر مودي) هم د ارایس ایس توندوره غړی دی، بې جې پي او ارایس، ایس په ګډه د هندو فاشزم مفکورې ته وده ورکړه، او د ټاکنو پرمهال یې د مسلمانانو پخلاف د هندوانو عامه ذهنیتونه هڅول چې هغوی باید د فاشست هندو ریاست جوړولو پخاطر د بې جې پي تر شاه ودرېږي، او ترې ملاتړ وکړي، هغه و چې وړاندې دوه ځله واجپایي د بې جې پي ګوند لخوا صدراعظم شو لیکن هغه د طبیعت نه یوڅه نرم مزاج و، په دې وجه د هغه په دوره کې مسلمانان کم متضرر شول او د هندوستان اوسنی صدراعظم (نریندر مودي) چې د بې جې پي غړی دی یو متعصب او د مسلمانانو

سرسخت مخالف دی، بدون شک دده دوره د مسلمانانو لپاره دمختلفو ازمايښتونو او ظلمونو څخه ډکه دوره ده

اوس کله نه چې نریندر مودي دوهم ځل صدراعظم ټاکل شوی، سملاسي په لومړي ګام کې یې «جمو کشمیر» ځانګړی قانوني حیثیت ختم کړ، اود هندوستان دنورو ایالتونو او سیمو په څیر یې کشمیر کې هم هندي قوانین نافذ کړل، اوس تازه یې «جمو کشمیر» نه «لداخ» په نوم سیمه چې چین سره لګیدلې ده جلا اومستقله کړه او دمستقل ایالت درجه یې ورکړه، په دوهم ګام کې یې د سیکانو لپاره د «واهګه» بندر سربیره یوه نوې لنډه لار «کرتاپور» پرانیسته زکه چې د «واهګه» لاره سیکانو لپاره ډیره اوږده پریوته، او دانوي لار هغو سیمو ته لنډه ده چې په لوی شمیر سیکان میشت دي، هغوی له دې لارې پاکستان کې دخپل پيشوا «کرونانګ» ترمولد (ننګانه) اومدفن «کرتاپور ناروال» پورې ژر رسي، دریم یې دبایري مسجد ۲۸ کلنه قضیه هم د هندوانو لپاره وګټله، چې د هندوستان دسترې محکمې د حکم سره سم به هندوان د تاریخي بابري مسجد پر ځای خپل مندر جوړوي، یعنې نریندر مودي په لنډه موده کې نه یواځې جمو کشمیر د ځان کړ، بلکې هغه یې په دوه برخو هم تقسیم کړ، «لداخ» یې ترې جلا کړ او په هندوستان کې میشت سیکانو لپاره یې پاکستان کې د هغوی تر زیارتونو پورې نوې لار پرانیسته او دبایري مسجد ځای یې د هندوانو لپاره وګاټه، ددې وروسته هغه د بې جې پي ګوند دمنشور سره سم غواړي د هندوستان اساسي قانون تغیر کړي، زکه د هند موجوده اساسي قانون یواځې د هندوانو تر دین پورې خاص قانون ندی، یو سیکولر قانون دی، چې د هندو اکثریت اونورو اقلیتونو مذهبي حقوقو اوازادی ته ژمن دی اوله مخې یې دهر دین او مذهب پیراون حق لري چې په ازاده اودکوم ډار او ګواښ پرته خپل دیني اومذهبي ارزښتونه وپالي او ورباندې عمل وکړي، متعصب هندوان د پیل نه پا اساسي قانون نیوکې لري، هغوی غواړي چې اساسي قانون کې د هندوانو د دین سره سم تغیرات راولي د هندوانو په ګټه او دنورو ادیانو منونکو خصوصاً د مسلمانانو پخلاف بدلونونه راولي او د هندوانو د دیني غوښتنو سره سم یې له سره بیا تدوین کړي چې دا به هند کې د میشت مسلمانانو لپاره یو بل د لویوازمایښتونو او خطرونو څخه ډک ناوړین وي

افغانان چې دهند په اړه نرمه رویه لري هغوی په ناپو هی او حماقت کې مبتلی دي، هندوستان زموږ په هیواد دخارجي یرغلونو ملاتړ کړی دی ښکاره یې مثال یې وړاندې دشوروي یرغل نه دهند ملاتړ او اوس دامریکا په مشرۍ دصلیبي یرغل نه دهند وانو لخوا ملاتړ کول دي چې په هیڅ دلیل توجیه کیدای نه شي.

پگړۍ دملائکو او وقار نښه ده

پگړۍ ترل د نبی اکرم ﷺ سنت ده، او واضحه ده چې دخیرالبشر ﷺ په هر سنت، عمل او طریقه کي بې شماره روښانه گټې دي.

صرف دې دوه مبارکو احادیثو کې د پگړۍ فضیلت وگورئ:

ژباړه: د حضرت عبدالله بن عباس رضی الله عنه څخه روایت دی چې نبی کریم ﷺ وفرمایل: چې پگړۍ ترې (څکه پگړۍ) حلم (بردباري) زیاتوي.

د حضرت عباد بن صامت رضی الله عنه څخه روایت دی چې نبی کریم ﷺ وفرمایل:

ژباړه: (پر تاسو باندې د پگړۍ ترل لازم دی، دا څکه چې دا د ملائیکو نښه ده او تاسی د پگړۍ شمله شاته اړوئ).

مستدرک: ۴ جلد، ص ۲۱۴ - کتاب اللباس.

(رواه ترمذی ومشکوۍ)

مشکوۍ شریف: ۳۷۷

هم دا رازنریندرمودي غواړي چې دهندي تابعیت لرل له سره تعریف کړي، چې هدف په مسلمانانو قیودات او بندیزونه لگول دي، زکه نریندر مودي دمتعصبو هندوانو پشان په دي باوردی چې» هندوستان په اول قدم کې دهندوانو او بیا دسیکانو لپاره دی» او په آندیې «مسلمانان زیاتره دنورو هیوادونو څخه ورغلي» هم مسلمانان دپاکستان په پلوۍ تورنوي، اکثر وخت متعصب او توندروي هندوان دغويي غوښي خوږو په پلمه مسلمانانو باندې حملې کوي.

په اسام ایالت کې همدا اوس څلورملیونه مسلمانان دهندوستاني تابعیت نه محروم کړي دي، اسام دهند په شمال ختیځ کې بنگال سره په پوله پروت هغه ایالت دی چې شاوخوا ۳۰ ملیونه وگړي لري، چې ۳۴ سلنه یې مسلمانان دي، اوپه مسلمانانو کې ۷۰ لکه له بنگال څخه ورغلي مهاجرین دي، همدا راز ۵۰ لکه بنگالي هندوان هم په سام کې میشت دي، ځایي هندوان اندیښنه لري چې راتلونکي کې به اسام کې دمسلمانانو اقلیت په اکثریت بدل شي او دوی (هندوان) به اقلیت شي، دهمدي ډار له امله دهندوانو په فشار دحکومت لخوا په مسلمانانو بندیز لگول شوی چې هغوی به د دوه ماشومانو څخه زیات نه زیږوي، بل اسام کې میشت مسلمانانو لپاره یې دشرط ایښی دی چې هغوی دي ۱۹۷۱ ز دمارچ ۲۴ مې نیټې څخه وړاندې اسام کې دخپل شتون اسناد وړاندې کړې کنه داسام څخه به وشړل شي

لنډه دا چې دهندوستان مسلمانان دسترو ننگونو سره لاس اوگریوان دي، او دهندفاشست رژیم کوبښ کوي چې هلته دمسلمانانوباندې دژوند کړۍ تنگه کړي، یواځي دبابري مسجد او دکشمیر اشغالولو مسائل ندي چې مسلمانان ترې صرف نظر شي بلکې ددینه علاوه راتلونکي کې دبې جی پي اوسنی حکومت دمسلمانانو په اړه ډیر بد عزایم لري، دې لړکې داسلامي هیوادو چارواکي غافل دي، دهندوستان مسلمانانو له ستونزو اومسائلو بي پروا دي زموږ دهیواد اجیر رژیم چې دامریکا وروسته دهند اجیر هم دی، هغه دپټه خوشال دی چې هندې دپاکستان په مقابل کې په شاتپوي، نو ترې گيله هم نشته، لیکن عام ولس باید دهندوستان مسلمانانو سره دهمدردی روحیه څپانده او بیداره وساتي، هند دومره مکار دی چې موږ تیرباسي چې گڼي زموږ دوست او همدردی، حقیقت دادی چې کافر هیڅکله دمسلمان دوست نشي کیدای کوم

عراق کې لاریونونه

د چا له لورې او د څه لپاره؟

شهیدزوی

فوځیانو؛ شیعه وسله والو ډلو او داعش په ډېرې بې رحمۍ بڼه ډېر یانې دیونیم میلیون نه زیات بې گناه انسانان ووژل؛ پدې قتل عام کې چې کوم کمی پاتې وو هغه اوس لاسپوڅی دولت پوره کوي.

دا بې وسلې لاریون کونکي پدې جرم وژل کېږي چې د یو غیر فعال نظام او په اداري فساد کې د پنبو نه ترسره ډوبو پر دولتي لویو منصوبو د قابضو لاسپوڅو واکمنانو پر ضد یې د حق اواز پورته کړی دی.

ددې کرښو تر لیکلو دا لاریونونه نږدې ټول عراق ته خپاره شويدي او په پلازمېنې بغداد کې د شپې له لورې ګرځ بندیزوي.

په ۲۰۱۱ م کې چې د عربو بهار په نوم په عربي نړۍ کې د فاسدو دولتونو پر ضد ولسونه راپورته شوي وو او د تیونس، مصر او شام ځمکې د دولتونو پر ضد دولتي غیض و غصب د ښکاره کولو په لویو مرکزونو بدلې شوې وې نو هغه مهال هم د فسادې ادارې پر ضد د عراق ولس راپورته شوی او د مثبت بدلون لپاره یې احتجاج پیل کړی و خو دولت ددې احتجاج پر ضد د زورونه کار واخست او ژر یې له منځه یووړو.

د ۲۰۱۱ م کال نه وروسته هم د اداري فساد، د منځ په زیاتېدونکې بې کارۍ او عامه خدماتو د دولتي ادارو د ناکامۍ پر ضد عراقیانو ډېر لاریونونه ویستي دي او خصوصاً په گرمۍ کې چې د برېښنا او د څښاک داوبو بحران رامنځته کېږي نو ولس په ګڼ شمېر کې سرکونو او لارو کوڅو ته راوتلو خو د دولت د زور یا د اصلاحاتو د وعدو په رامنځ ته کېدو به د کوم سیاسي ځواکمن په لاس یرغمال شو چې په نتیجه کې به له منځه ولاړ.

((موږ واحد هېواد غواړو))

پدې ورځو کې د عراق د ګود ګود نه راپورته شوې دا ناره نږدې د هر ژمن عراقي د زړه ناره ده چې د عراق په کوڅو او سړکونو له خولو پورته کېږي.

رښتیا دا ده چې د عراق ولس په یو کوچنۍ جملې او لنډ عبارت هغه څه غوښتي دي چې په ډېرو اوږدو اوږدو عبارتونو کې به یې ځایول ګران وي.

د عراق ولس په خپل هېواد کې د سیاسي بې ثباتۍ له منځه تلو او د واحد هېواد او واحد دولت غوښتونکي دي؛ ددې لپاره یې پدې ورځو کې بې سارې مبارزه پیل کړې ده؛ د همدې هدف لپاره دوی هره ورځ له خپلو کورونو لارو کوڅو ته راوځي سخت تشدد سره مخامخ کېږي؛ زخمونه ویني؛ مصیبتونه زغمي، سرونه قربانوي خو شاتګ او له خپلې مدعې تېرېدو ته نه تیارېږي.

د دولت امنیتي ځواکونو او وسله والو جوړو شویو ډلو په لاس د رامنځته شوې بډامۍ؛ د دولت په ټول چوکاټ کې دخورا سترې بدنظمۍ؛ اداري فساد؛ بې کارۍ؛ فقر او اقتصادي بربادۍ پر ضد د ولس دا حرکت د تېر ۲۰۱۸ م کال په جولای میاشت کې رامنځته شو چې ددې وخت تر رارسېدو په ولسي طوفان بدل شو.

د روان کال تېره اکتوبر میاشت د عراق داوسني تاریخ یوه خونخواړه میاشت وه چې پکې د بې رحمۍ امنیتي ځواکونو او وسله والو ډلو له لورې له ۲۵۰ زیات لاریون کونکي قتل او له ۵ زره زیات ټپیان شول.

په ۲۰۰۳ م کال کې پر عراق د امریکایي یرغل نه پس د مظلوم عراقي ولس قتل عام روان دی؛ یرغلګرو امریکایي او برتانوي

خو اوسني احتجاجونه ددولت دسخت تشدد سره سره هم موسمي ثابت نه شول او نه هم کوم سياسي لوبغاړي دخپلو اهدافو لپاره يرغمال کړای شول.

اوسنی احتجاج خوځښت دتېرو کلونو دا احتجاجونو نه ډېر بدل دی.

دمخکنو احتجاجونو برعکس دا احتجاج په ناڅاپي ډول رامنځته شو؛ خلک دکوم سياسي مشر يا گوند په غوښتنه ندي راوتلي او نه هم دگوندونو له لورې درامنځته کېدونکو احتجاجونو په څېر په منظم شکل رامنځته شوی؛ ددولت کوم اقتصادي اقدام يې هم سبب ندی بلکې ددولت دټولو ناکاميو پر ضد دا احتجاجونه رامنځته شوي او د عبدالوهاب الساعدي په نوم يو جنرال دخپل منصب نه راکوڅول ددې احتجاجونو تېزوالي اصل لامل وگرځېد.

د عبدالوهاب الساعدي دترورېزم دمخنيوي په نوم دجوړې شوې ادارې مشر و چې دوه کاله وړاندې دداعش دمنگلو نه دموصل ښار دازادولو له امله يې په عراقي ولس کې ډېر مقبوليت موندلی و او عراقيانو دولس اتل گڼلو؛ عراقيان هغه له فرقه ايزو توپيرونو لور يو وطنپال او ملت پال شخص بولي؛ دروان کال په ستمبر مياشت کې جنرال ساعدي له خپلې دندې گوښه کړای شو او ددفاع وزارت ته ولېږل شو چې ددولت له لورې دکوم معقول سبب وړاندې کولو پرته جنرال ساعدي ددولت دا اقدام دخپل ځان او خپل عسکري تاريخ توهين وگڼلو او خپل سخت نارضايت يې ښکاره کړ.

عراقيان وايي دا داهل اقتدار د شخصي- گټو او دخپل اثر او نفوذ دزياتوالي لپاره يو ناوړه اقدام دی چې هيڅکله هم پر وطن مينو عراقيانو ته دمنلو وړ ندی.

ددولت دې اقدام په ناهيلو عراقيانو کې ناهيلي نوره هم زياته کړه او دواحد هېواد ناره داوسني ملي حرکت مرکزي ناره وگرځېده.

دعراق په اوسنو لاريون کونکو کې اکثریت دهغو ځوانانو دی کوم چې په ۲۰۰۳ م کې دامريکا دیرغل نه پس راستر شوي او همدې داشغال په زمانه کې يې دشعور ژوند پيل کړيدی؛ ددوی دامريکا په لاس دعراق ددولتي ادارو دتباهي- شاهدان دي او پدې هم ښه پوه دي چې دصدام ددولت درنگولو نه پس امريکا دعراق لپاره خورا ناقص اساسي قانون جوړ؛ عراق يې په فرقه ايزو

اختلافاتو اخته او داسې نظام يې ورباندې مسلط کړ چې ټول ارکان يې دامريکا لاسپوڅي او دخپلو شخصي گټو غله وو او دهېواد او ملت دگټو خبرې ورته بې معنی خبرې وي.

اوهمدانظام دلويديځ غلامو رسنيو دعراقيانو لپاره دامريکا د ديموکراسۍ تخفه گڼله.

خو نړۍ ولېدله چې دا دعراق ولس لپاره هغه قاتله ديموکراسي وه چې پکې نېردي يو نيم مليون عراقيانو خپل ژوند له لاسه ورکړ؛ په مليونونو عراقيان کورونو پرېښودو ته اړ شول او عراق پکې لوتي لوتي شو؛ فقر او بې کاري ټول عراق ونيولو؛ بدامني بې حده زياته خپره شوه؛ بې سواډي په هېواد کې عامه شوه؛ فرقه ايزې شخړې زياتې شوې؛ هېواد عملاً تجزیه شو؛ دولت دفساد منبع وگرځېده او دخلکو ترمنځ يې په تمامه معنی خپل اعتماد او اعتبار له لاسه ورکړ.

عراق دټولو توليدونکو هېوادونو کې دلومړۍ کړنې هېواد دی خو دټولو نه دلسته راتلونکو پيسو ډېره لويه برخه دخو فاسدو سياستوالو جبونو ته ځي او نور ولس دبې ساري فقر سره مخامخ دی؛ د۲۰۰۳ م کال نه ترننه دولسي بوديجې نه د ۴۵۰ بليونو ډالرو په ارزښت پيسې غلا شويدي؛ دا ډېرې زياتې پيسې او ډېره لويه ده چې ټولې بدې اغېزې يې په غريب ولس پريوځي؛ ددې غريبو خلکو غريب بچيان دداسې تکليفونو نه ډک ژوند تېروي چې ورنه دراوتلو لپاره دخپلو سرونو ورکولو ته هم تيار دي.

په عراق کې دروانو لاريونونو يو خصوصيت دا دی چې پدې کې شامل نېردي ټول خلک يې غريب خلک دي؛ بډای خو بډای دي دمتوسط ژوند خلک پکې هم ډېر کم ترسترگو کېږي.

دا حرکت دغريبو خلکو له خامو کورونو او خيمو نه پيل شويدي چې ددوئ دحالاتو نظاره ترډېره لرې کېدای شي خو دلويديځ رسنيو کې ددوئ لپاره ځای نشته ددوئ د احوالو نه هيڅوک نه شي خبرولای بس ددوئ په اړه که په غربي رسنيو کې څه خپرېږي هغه يواځې همدا يوه خبره ده چې په عراق کې دداعش دماټې نه پس د خلکو ژوند په تېزۍ سره مخ په ښه کېدو دی.

په نړۍ کې تحريکونه او لاريونونه دسياسي مشرانو او بډايو خلکو په اواز پيل کېږي او بيا ورسره غريبه طبقه يو ځای کېږي

خو دلته خبره برعکس ده؛ دلته غریبو وگړو اواز پورته کړی او بډای؛ متوسط او سیاسي مشران ورسره یو ځای کېږي.

لاریونونه چې فراخ شول ډېر پوهنتونونه او ښونځي بند شول او محصلین ددې خوځښت جز وگرځېدل.

دا لاریونونه دمحرور قشر لاریونونه وو نو ځکه دولت زیات ورخطا نه و خو اوس یې د عراق ترټولو مهم شیعہ مشر- مقتدی الصدر حمایت اعلان کړ نو ددولت مشکلات یې زیات کړل؛ هغه په نجف ښار کې په لاریون کې گډون وکړ او د لومړي وزیر نه یې ژر ترژره داستعفا اود نویو انتخاباتو غوښتنه وکړه.

دولتي امنیتي ځواکونه خو پدې لاریون کونکو مخامخ ډزې کوي او وژنې یې ترڅنگ یې دایران په لاس روزل شوې ملېشې هم په پټو مخونو؛ دډامونو له سرونو او پټوځایونو دالاریون کونکي په ښه کوي او وژني یې.

پدې ټول پوهېږي چې د لومړي وزیر عادل عبدالمهدی ترشا ایران او دایران روزل شوې عراقی شیعہ ملېشې ولاړې دي د،،، حاشید،، په نوم ډله پکې دخاص یادولو وړ ده نو ځکه خو لاریون کونکي ددولت ترڅنگ دملېشو دې ډلو ته هم سخت قهرېدلي دي او دبغداد نه کابو ۳ کیلو متره لرې په میسان ولایت کې لاریون کونکو د،،، عصاب اهل الحق،، په نوم دشیعہ ملېشې په مرکزي دفتر برید وکړ چې پرې ددفتر نه ډزې وشوې او ۱۴ مظاهرجیان ووژل شول په مقابل کې یې لاریون کونکو چې دمقتدی الصدر حامیان هم ورسره مل وو ددې ډلې پرځایې مشر- حمله وکړه چې پکې هغه بچ شو خو ورور یې قتل کړای شو.

ویل کېږي چې دلاریون په سبا د پاسداران انقلاب دمشرانو قوماندانانو یوې ډلې د عراق دجاسوسې شبکې او د فوځ دمشرانو سره لیدلي وو چې له هغې وروسته دپاسداران انقلاب مشران په مسلسل ډول د عراق ددولت سره رابطې کوي او ورته مشورې ورکوي.

دعراق شریرو او خونخوارو شیعہ ملېشو نه دایران حمایت او دعراق په کورنیو چارو کې دایران لاسوهنو دعراق خلک دومره غصه کړي چې په کربلا کې یې دایران پر قونسلگرۍ حمله

وکړه؛ پرقونسلگرۍ یې دعراق بهرغ نصب کړ او دایران دمذهبي مشر ایت الله خامنه ای عکس یې خپري کړ.

دایران او د ایران په لاس جوړوشویو وسلوالو ډلو ته دا حالت ډېر وېرونکی حالت دی چې ایران په عراق کې دداسې حالت سره دمخامخ کېدو هیڅ فکر نه کاوه نو ځکه یې دعراق په کورنیو چارو کې دمدخلت په اړه غور کول اړین نه گڼل.

دعراق په رسنیو یندیز دی؛

داحتجاج په دوهم ورځ دولت انټرنیټ بند کړ ترڅو دعراق دغریبو خلکو داحتجاجونو او ددولت له لورې پردوې د کېدونکو ظلمونو نه نړۍ ناخبره پاتې شي؛ دولتي خلکو په شخصي- جاموکې دډېرو تلویزوني چینلونو په دفترونو بریدونه کړي او پکې یې ډېر وړانې کړې ددې ترڅنگ دولت دا تبلیغات هم کوي چې لاریون کونکي دبل چا په اشارو راپورته شوي او هرڅه چې روان دي دا د بعث (دصدام حسین گوند) توطیه ده چې له دې لارې بیا ځان واک ته رسول غواړي.

د لومړي وزیر عادل عبدالمهدی له لورې لاریون کونکو ته د مذاکراتو دعوت ورکړی شوی خو مثبت جواب ورنکړای شو ځکه چې ددې لاریون کونکو څوک مشر نشته نو څوک به مثبت جواب ورکړي.

دولت دخپزونو دارزانولو او اصلاحاتو اعلان هم وکړ خو گټه یې ونکړه ځکه چې دې نظام په ولس کې خپل اعتماد له لاسه ورکړیدی؛ عراقیان پدې دولت کې دترمیم او اصلاح صلاحیت نه ویني.

ښونکي وایي چې دا لاریونونه اوس دزور یا مذاکراتو له لارې نه ختمېږي دختمېدو یواځینی لار یې د عبدالمهدی گوښه کېدل؛ دموقتي ادارې قائلېدل او د نړۍ دې طرفه ادارو ترڅار لاندې آزاد انتخابات کول اوبیا یو داسې اساسي قانون تیارول دي چې عراق دفرقه ایزو او مذهبي تعصباتو راوباسي او رښتیا هم عراق واحد عراق وگرځي.

۲۶ کلني مقدسې مبارزې د اقل په ياد کې!

م نذیر احمد اخندزاده

شیرزادو، خوگیانو او سرخرو د ولسوالیو تر فتح کیدو وروسته په دوهمه ورځ د ننگرهار مرکز جلال اباد ښار ته ورسیدو. شهید میرصاحب ته د ملابورجان شهید له لوري هدایت وشو چې د کابل په لور له خپلو ملگرو سره حرکت وکړي، دغه مهال مو د کابل په لور فاتحانه سفر پیل کړ، لومړۍ شپه مو د گل پاچا الفت په کش سیمه کې د کابل د کمربند د ثقیله وسلو له قومندان امیر محمد اغاسره وکړه، په سبا ورځ د لغمان له دو سر کې ورمخکې د مشال غونډیو ته مخامخ ورښمېن تنګي په خوله کې له دښمن سره په مخامخ جنگي کمربند کې مو پړاو وکړ، د شهید ملا نقیب الله عزیزی په گډون زموږ (۴۴) تنو ته رسید، په کمربند کې درېیمه شپه وه، د شپې یوه بجه میرصاحب ملگری گروپ گروپ کړل هرچاته یې خپله دنده وسپارله، قوي او مؤثقی راپور و، چې دک ابل رژیم د سرکاتب قندهاري او جنرال فهیم په مشري سیاسهاراته بجې د کابل ننگرهار د سرک په استقامت تعرض لري او غواړي ځانونه ننگرهار خواته ورسوي، د تشکیل د ترتیب په پای کې درې کسان پاتې شول چې یوې خپله شهید میرصاحب دوهم یې شهید ملا نقیب الله و، میرصاحب ملا نقیب الله عزیزی شهید د ملگرو لپاره د نظامي اکالاتو او د جنگ له ساحې څخه د زخمیانو او شهیدانو د انتقال تومسول و ټاکه درېیم پاتې کس یې خپل معاون و ټاکه.

سبا اته بجې د دښمن تعرض پیل شو، د غرمې تر دولس نیمو بجو پورې د دښمن هېڅ پرمختګ ونه کړ، همدا شپه شهید ملابورجان له کنړ ولایت نه زموږ کمربنده راوړسیده، موږ ته یې د دمې لارښوونه وکړه، خپله یې د څو محدودو ملگرو په ملتیا په دښمن برید پیل کړ، د سترگو رپ کې د دښمن مشرانو او د قومندې مرکز د تیښتې لاره ونیوله. غالباً دوهمه شپه به وه چې د فتح لښکر سروي ته راوړسیده، زرداد او توپکوالو یې سخت مقاومت

پوره (۲۹) کاله وړاندې ۱۳۶۹ ه ل کال زه د خیبر پښتونخوا کوهاټ سیمه کاهي کیمپ کې نعمانیه مدرسې ته ولاړم، په لومړۍ ورځ مې یو ځوان طالب ولیده، ډېر ښه راباندې ولگید، په لږ وخت کې سره ملگری شو. طالب العلم نقیب الله عزیزی ځیکرک، او ښه خوی څښتن او طاقتور انقلابي طبیعت ځوان و.

په لږ وخت کې ما او طالب العلم نقیب الله عزیزی د خپل طبیعت او فکر ډیر ملگری پیدا کړل، د جمعې په شپه به مو مدرسه کې جوړېدونکي تربیوي انجمن کې جهادي مقالې لوستلې او دغه راز به مو سهار و ماښام د مجاهد غږ رادیو (چې د سترجهادي شخصیت الحاج مولوي جلال الدین حقاني په ابتکار به یې له میرانشاه څخه خپرونې کولې) پروگرامونه اوریدل.

د اسلامي امارت د تاسیس په لومړیو کې د لوگر مشرانو طالبانو، لکه: شهید میرصاحب احمد گل هاشمي؛ شهید مولوي محمد خوشال ملنگ؛ شهید مولوي عبدالرحمن؛ شهید ملامشک عالم او نورو سره یوځای شو. د لوگر زیږد اباد، پل قندهاري، میس عینک، او د چهارسیاب سیمو د جگړې په لومړۍ کړښه کې مو فعالیت درلود. کله چې د پکتیا ولایت سیدکرم ولسوالۍ په غرنیو سیمو کې یو شمېر لاره شکوونکو سر راپورته کړ، د شهید مولوي احسان احسان او د تحریک د مشرانو په لارښوونه، دغې ولسوالۍ ته ولاړو، څه وخت وروسته د یو بل دښمن ځپونکي برید په موخه له دغې سیمې له ډېرو جنگي مهاتو سره "سپینې شگې" ته وخوځیدو، د سپینې شگې تر بریالیو عملیاتو وروسته سمدلاسه د لوگر ازې ولسوالۍ د زرداد، قلم، چمن او نورو شرخونو د خپلو په موخه ولاړو.

بیا د کابل فاتح او د شهیدانو سالار شهید ملا امین الله بورجان سره د حصارک ولسوالۍ له لارې د جلال اباد په لور وخوځېدو، د

وګر؛ خو شکست یې وخوړ، د اوزبېن او تګاب خوا ته وتښتیدل، دفتح لښکرمازديگر مهال پل چرخي ځنځير ته څيرمه د لوړو غروسرونو ته ځانونه ورسول، سبا سهار يې په دښمن تعرضی عملیات پیل کړل، نهه بجې شاوخوا يې د پل چرخي فرقه، حربي پوهنتون او نورې سيمې فتح کړې، ورته مهال د کوه صافي له لوري تعرضي تشکيل هم د خواجه رواش سيمې ته رسېدلی و، د ميس عينک لخوا تعرضی تشکيل هم د خورد کابل له لارې د مشرقي له تشکيل سره يوځای او نيمه شپه د فتح کاروان کابل ته راوورسیده او د ميزان په شپږمه نيټه کابل فتح شو.

د ارگ دروازه کې د شهيد ملا نقيب الله عزيزي وينا:

شپه سبا شوه، سهار وختي مو د غدارنجيب د اعدام شوی جسد په ليدلو تنده ماته او د کلونو ستړيا مولرې شوه، د ورځې لس بجې وې، ملګري مې په ارياناچوک کې پرېښودل، زه يوازې د ارگ خواته روان شوم، د ارگ دروازې ته ورسيدم، ناڅاپه مې په يو ځوان سترګې ولګېدې، چې د سپين موټر اشترنگ ته ناستو، لاسي گنډل شوي سپين څادرېې له سره تاوکړی، بنائيسته څنې يې په اوږو پرتې وې، دغه ځوان هاغه د نه ویشو کلونو پخوانی د نعمانيه مدرسې بنایسته طالب العلم او د نن ورځې فاتح ملا نقيب الله عزيزي و.

د کابل تر لویې فتح وروسته شهيد ملا نقيب الله عزيزي د کابل په شمالي سيمو کې لکه چاريکار، جبل سراج، پل متیک، دوسرکه، استالف، استرغچ، سنجدره، گل غونډی، شکرده، گلدره، کلکان، سرای خوجه، حسين کوټ، جولانه، دکاپيسا په، گلېهار، جمال اغه، گياوه، دورنامه، بلغین، ريگ روان، افغانيه، سياد، کوتل سورلانک، نجراب، فچغان، تګاب، اله ساي، سکين، بدراب، د تخارولایت په پل بنگي، بهارک، تالقان، اشکمش، فرخار، د کندز، بغلان او سمنگانو په مختلفو سيمو کې نه ستریکيدونکي نظامي فعاليتونه ترسره کړل، په اخر وخت کې د اسلامي امارت دکورنيو چار د محترم وزير په غوښتنه يې له نوموړي سره په وزارت کې دننه اوبهر په امنيتي برخو کې په زړه پورې کارنامې ترسره کړې.

تر سقوط وروسته:

کله چې د صليبي يرغل په نتيجه کې اسلامي امارت سقوط وکړ، ملا نقيب الله عزيزي تر سقوط وروسته په لومړيو وختونو کې

عملا د صليبي يرغل په وړاندي د خپلو مبارزو ملګرو په ملتيا جهادي مبارزه پیل کړه، دغه وخت دلوګر په مرکز او برکي برک کې زموږ د غوملګرو شمير چې عملا د جهاد سترګه راوتلي وو (۱۷) تنه وو، ملا نقيب الله عزيزي به هره شپه په مرکز او برکي برک ولسوالۍ کې دوه چريکي عملیات تنظيمول، له ماښام وروسته به يې د عملياتو د تطبيق په موخه هره شپه لږ تر لږه له پنځه ویشو تر پنځه دريش کليومتره واټن پياده منزل کاوه او دورځې به د ملګرو په تجهيز او تدريس مصروف و، چې په دغه موده کې يې په يرغلګر دښمن او د دوی په اجرتي مزدورانو لسګونه کاري بريدونه ترسره کړل، دده په خپل لاس اوبتکار د يرغلګرو ترشلوزيات زغره وال ټانګونه، رنجرموټر او نور اکمالاتي او نظامي وسائط د لوګر ولايت مرکز او برکي برک مربوطاتو کې تخریب او زيات شمېر عسکريې له مينځه يووړل. د ډېرو کارنامو او شاهکارونو له امله دښمن مطلوب و او تل به يې د ده دنيولو او يا شهادت هڅه کوله، په لسګونه جاسوسان ورپسې وو، څو ځلې يې دده په لټه بې رحمانه، ډارنې او ناکامه چاپې واچولې.

د شهيد ملا نقيب الله عزيزي مدبرانه او دښمن ځپونکی نظامي فعاليت او له اخلاص نه ډک جهاد ددې لامل و، چې د سيمه ايزو مجاهدينو او مشرانو په زړونو کې خاص ځای پيدا کړي او نوموړي ته يې د يوې رسمي دلګۍ د درانه نظامي مسؤليت تر څنگ د لوګر ولايت په سطح ځينې نور درانه مسؤليتونه هم ورکړل، دا چې نوموړی په يوه نه سترې کيدونکې مجاهد يادیده دالله جل جلاله په خصوصي مدد او دملګرو په کامله همکاري به يې د مشرانو هرامرته په کمال اطاعت لبيک ويلو او په پوره ايمانداري اومتانت به يې ورسپارل سوي مسؤليتونه په ښه ډول ترسره کول.

د شهيد عزيزي خارق العادت کارنامې:

(۱) په ابتداء کې چې کله په ۲۰۰۱ ميلادي کال موږ د يرغلګرو په وړاندي مبارزه پیل کړه، زموږ تمرکز په چريکي عملياتو و، دغه وخت ماله پلار نه خپل او دملګرو فعاليت پټ ساتلی و، شهيد ملا نقيب څو ځلې راته وويل دغه خبره له خپل والد صاحب سره شريکه کړه، زه پکې خير وينم، ما استخاره هم کړې، هغه موږ نه منع کوي، دا کار گټې لري، خو ما د ځينو وجوهاتو له کبله دی کار ته زړه نه ښه کاوه، يوه ورځ خپله عزيزي

کارنامې او یادگارونه به یې یو د ملگرو او مجاهد اولس مخ ته وړاندې کوو ان شاءالله.

شهید ذاکر سبرکال د لوی اختر په دوهمه ورځ د پادخواب شانه په شهیدپالونکې سیمه کې له خارجي اشغالګرو سره په یوه مخامخ غزا کې دښمن ته تر درانه مالي او ځاني زیان اړولو ورسته د خپلو سپیڅلو ارمانونو دتحقق سنگر د یوه درانه او قیمتي میراث په ډول مړته راوسپاره اوخپله یې د اخري ارمان د پوره کیدوپه غرض د شهادت بری لیک په لاس، د لوی څښتن په لور وکوچیده. حسبنالله ونعم الوکیل.

د شهید ذاکر د ښواخلاقو، قوي عزم، لوړمرال، شجاعت او له خپل مسلمان، دردیدلي او مجاهد اولس سره بې سارې مینې او نیکې روپې له کبله دده شهادت د لوگر او په ځانګړي ډول دبرکي برک او مرکز ځوریدلي مجاهد اولس سخت خپه او د یوه نه جبرانیدونکي غم په تفرکښبول.

ستا دیوه سنگر ملګری تر تا وروسته ستا د لارې لاروی ستا مولوي نذیراحمد اخندزاده: لوگر / ۱۴۴۰ هـ ق ذالحجۃ الحرام

ملګري شهید ته:

زما له خپل کتابه ډالۍ

ستا د هجر شپې اوږدې شوې ځکه ژاړم
د امید مراندې مې پرې شوې ځکه ژاړم

د وطن د غرو لمنو کې دې ګورم
رانه ورکې ستانارې شوې ځکه ژاړم

که رڼاوه ستا د تورو د برېښنا وه
اوس په تلو دې تورې شپې شوې ځکه ژاړم

د کړاو ژوند ته دې پرېښودم یواځې
شپې او ورځې مې ترخې شوې ځکه ژاړم

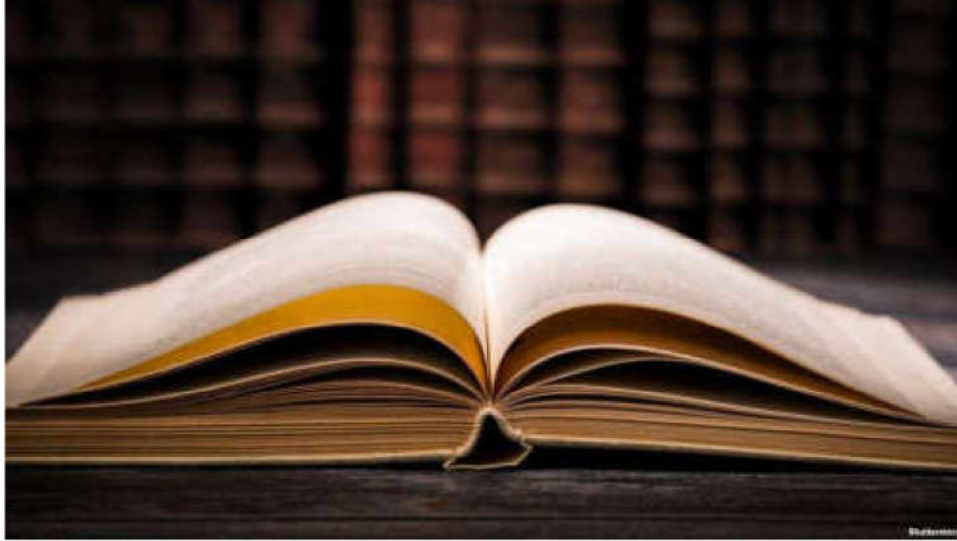
نذیراوس هم غرو رغو کې لالهاندیم
ستا د حوروسره شپې شوې ځکه ژاړم

صاحب زموږ کورته راغی، دغه موضوع یې مستقیماورسره شریکه کړه او ټول جریان ورته ووايه، زه سخت وارخطا شوم، خو عزیزی صاحب په سترگوکې راته ویل چې کارسمیري اوپه رښتیا هم کارسم شو زموږ والد صاحب چې خپله هم پخوانی جهادي شخصیت و، زموږ په فعالیت ډیرخوشاله شو، دوعاوې یې راته وکړې، لازمې مشورې اوهدایات یې راکړل په اخرکې یې اته میله کلاشنکوف یوراکیت دوه شفیته دراکیټ مرمۍ شپږزره دکلاشنکوف مرمۍ اتلس گیرنیتونه غالبا خلویش د کلاشنکوف شاجورونه، دوه روسۍ برچې یو د اراکیټ دوربین، یوساده دوربین، دوه چیریکي بستري، یوه گیلنه زنگ نائیل تیل، شل فیره د دوه اتیاملی متری توپ گولۍ اونورنظامي توکي اومهمات همدغه شیه په لاس راکړل.

(۲) یوه شپه موږ ملګرو ته مستعار نومونه خوښول، دغه نومونه: عمر، مظلوم، احرار، حقاني، بلال، خادم، طیب، ذاکر، مطمین، جواد وو، ټول موپه کاغذ ولیکل بیامو دقرعه کشي- په شکل یوه ملګري ته ورکړل چې یو یو راپورته اویوه کس ته ورکړي، عزیزی وویل که ډاکرونوم مې په برخه نه شي، بل نوم نه غواړم، یوه بل ملګري هم داخبره وکړه اوځانته یې ډاکرخوښ کړ، خوبخت له عزیزی سره یاري وکړه، دغه نوم یې په برخه شو، هغه بل ملګری د دوهم ځل قرعه کشي- غوښتنه وکړه، بیاهم د ټولونومونو له منځ نه ذاکر د عزیزی په برخه شو، د درېیم ځل غوښتنه وشوه، په درېیم ځل هم ډاکرمستعارنوم دعزیزی په برخه شو، چې له دې وروسته بیا هرملګري په مستعارنوم یاداوه.

شهید ذاکرچې له مدرسې ترسنگره او له سنگره ترشهادته له موږسره پوره ۲۹ کاله له غیرت، میرانې، متانت او اتلولۍ ډک ژوند تېر کړ، په لسگونه تاریخي یادگارونه اوله کرامت نه مالمال واقعات یې موږته پرېښي دي، د مضمون محتوا او د لوستونکي وخت په نظرکې نیول ضروري دي؛ نو د دغه مضمون د معنوي درنښت دپاره یې همدومره کافي بولم.

دا چې هره کارنامه یې د لیکلو او تاریخ کې د ثبتولو وړ ده او باید څو برابره د سروزرو په قیمت وتلل شي او راتلونکي نسل او اتلومجاهدینوته د یوې قیمتي ډالۍ او له صبر، استقامت، میرانې او قربانۍ نه ډک ښه جهادي میراث او لارښود وګرځي؛ نوپاتې

د تعزیر قیام د چا مسؤلیت دی؟

مفتي عبدالله

علامه وهبة الزحيلي رحمه الله فرمايې: چې تعزیر تر امام پوري اړه لري، له ده (امام) نه علاوه بل هېڅوک هم د تعزیر حق نلري، البته پلار نا بالغ زوی، مولا غلام او میره میرمني ته تعزیر ورکولای شي. الفقه الإسلامي وأدلته للزحيلي (۷/ ۵۶۰۲).

له دې نه هم په تفصیل سره علامه ابن نجیم رحمه الله تعالی داسي وایي: قالوا لكل مسلم إقامته حال مباشرة المعصية، وأما بعد الفراغ منها فليس ذلك لغير الحاكم قال في القنية رأى غيره على فاحشة موجبة للتعزير فعززه بغير إذن المحتسب فلمحتسب أن يعزر المعزر إن عززه بعد الفراغ منها قال - رضي الله عنه - قوله: إن عززه بعد الفراغ منها فيه إشارة إلى أنه لو عززه حال كونه مشغولا بالفاحشة فله ذلك وأنه حسن؛ لأن ذلك نهى عن المنكر وكل واحد مأمور به وبعد الفراغ ليس بنهي عن المنكر؛ لأن النهي عما مضى لا يتمصور فيتخصص تعزيرا وذلك إلى الإمام. اهـ. البحر الرائق (۵/ ۴۵).

د گناه د مباشرت په حالت کې هر مسلمان کولای شي، چې مجرم ته تعزیر ورکړي او له جرمه یې را وگرزوي، ولي چې نهی عن المنکر د هر مسلمان مسؤلیت دی، او د جرم له ترسره کېدلو وروسته یوازې امام او د هغه د نائب کولای شي، چې تعزیر قایم کړي، نو که یو څوک مجرم ته د جرم له ترسره کېدلو وروسته تعزیر ورکړي، امام به هغه ته تعزیر ورکوي، ولي چې د جرم له ترسره کېدلو وروسته د نهی عن المنکر تصور نشي. کېدلای او تعزیر خو د امام حق او یا د هغه د نائب حق دی.

نو حاصل دا دي: چې د گناه د کولو په حالت کې هر مسلمان هغه که حاکمه طبقه وي، او که بل څوک وي، کولای شي، چې مجرم ته تعزیر ورکړي، ولي چې دا د نهی عن المنکر حالت او نهی عن المنکر د هر مسلمان ذمه واري ده، او یو مجرم

د حاکمي طبقې لپاره تر ټولو اړینه خبره دا ده، چې د خپل مسؤلیت پولي وپېژني، کله نا کله له سړي داسي کارونه تر سره شي، چې د ده د مسؤلیت تر دائره دباندې وي، خو چونکي دی ځان له حاکمي طبقې څخه شمیري او د خلکو اصلاح د ځان مسؤلیت گڼي پر دې بنا یو داسي کار ترینه صادر شي، چې شرعا دی په خپله ورباندې مجرم وبلل شي، او د خیر پر ځای شر ترینه جوړ شي، د اصلاح پر ځای فساد شي، او عملا د تجربې له نگاهه که په څومره ښه نیت سره تر سره شي، بیا یې هم اثر منفي ځکه وي، چې د شریعت خلاف عمل دی، او په ناروا کې د نیت ښه والی هېڅ اثر هم نکوي.

نو له دې امله تر ټولو اړینه خبره دا ده، چې موږ دا وپېژنو چې مجرم ته تعزیر څوک ورکولای شي او د چا مسؤلیت دی؟

په حقیقت کې د جرم دوه حالت دي:

اول: د جرم په دوران کې حالت، دوهم: د جرم له تر سره کولو وروسته حالت. په اوله مرحله کې هر څوک کولای شي، چې مجرم له جرمه منع کړي، او تعزیر یې کړي، او په دوهمه مرحله چې له جرمه وروسته حالت دی، دا حالت یوازې تر حاکم پوري اړه لري، ولي چې اول حالت ته نهی عن المنکر ویل کېدلای شي، او دوهم حالت (یعني د گناه له تر سره کېدلو وروسته) خو نهی عن المنکر متصوره کېدلای نشي، نو لهذا دا مرحله د تعزیر ده، او تعزیر یوازې حاکم قایمولاى شي.

علامه سغدي رحمه الله تعالی وایي: تعزیر یوازې د سلطان حق ده. التتف في الفتاوى للسغدي (۲/ ۶۴۶). او په مبسوط کې علامه سرخسي رحمه الله تعالی لیکي: د تعزیر قیام د امام کار دی. المبسوط للسرخسي (۹/ ۲۵).

ته د جرم له ترسره کېدلو وروسته سزا ورکول او یا تعزیر ورباندې قایمول دي، هغه یوازې د امام یا قاضي او یا د هغوی د نائب حق ده. خو که یو څوک د خپل مسؤلیت تر پولو واوړي او د حاکم له امره بغیر یو چا ته تعزیر ورکړي، نو دغه سړی په خپله مجرم او د تعزیر مستحق دی.

که غیر مسؤل شخص مجرم ته تعزیر ورکړي؟

د جرم د تر سره کولو وروسته کله چې حاکم یا د هغه قاضي ته دعوا وړاندې شي او دعوا د اصولو سره سم ثابته هم شي، او په شریعت کې د داسې جرم په مقابل کې حد هم مقرر نوي، نو پر حاکم باندې واجب ده، چې مجرم ته تعزیر ورکړي، نو که له حاکم، قاضي او د دوی له نائبه پرته بل حکومتي شخص یو مجرم ته سزا یا تعزیر ورکړي، نو د شرعي اصولو مطابق دا شخص په خپله مجرم بلل کېږي، او باید سزا او تعزیر ورکول شي.

داماد افندي رحمه الله لیکي: ویقیمه کل مسلم حال مباشرة المعصية وبعدها ليس ذلك لغير الحاكم حتى لو عزره بعد الفراغ منها بغير إذن المحتسب فللمحتسب أن يعزر المعزر. مجمع الأنهر في شرح ملتقى الأبحر (۱/ ۴۰۹).

یعني: د گناه په جریان کې د هر مسلمان مسؤلیت دی، چې منکر دفع کړي، خو د جرم د ترسره کولو وروسته یوازې د حاکم مسؤلیت دی، چې مجرم تعزیر او زجر کړي، که یو څوک د محتسب یا حاکم له اجازه پرته مجرم ته سزا ورکړي، نو دې سړي ته به په خپله تعزیر ورکول کېږي.

نو حاصل دا دي: چې که په حاکمه طبقه کې هغه څوک چې د مسؤل امیر له خوا ورته مسؤلیت نه وي سپارل شوی، او یو چا ته د اصلاح په نیت د تر سره شوي جرم سزا ورکړي، نو د شرعي جزائي قانون مطابق په خپله دې سړي ته به تعزیر او سزا ورکوله کېږي.

د نهي عن المنکر او تعزیر په منځ کې فرق:

د یادو دوو مسئلو (نهي عن المنکر او تعزیر) په منځ کې فرق پېژندل تر ټولو مهمه خبره ده، ولې که یو څوک د نهي عن المنکر او تعزیر په منځ فرق ونکړای شي، نو ضرور به خطا کېږي، او د نهي عن المنکر په نیت به تعزیر قایمه وي، چې دا کار په خپله یو جرم دی.

د جرم د ترسره کولو درې مرحلې دي:

اول: د جرم تر وقوع وړاندې، په دغه حالت کې باید

مسلمان ته دعوت ورکول شي، چې په راتلونکي کې له گناه څخه ځان وژغوري، دا (دعوت) د هر مسلمان وظیفه ده.

دوهمه: د جرم د ترسره کولو په دوران کې، دا حالت د نهي عن المنکر دی، دا هم د هر مسلمان وظیفه ده چې باید تر سره یې کړي.

او درېیمه مرحله: هغه د جرم د ترسره کېدو وروسته حالت دی، چې دې حالت کې یوازې د وخت حاکم کولای شي، چې مجرم ته سزا ورکړي، زجر ورکړي، چې د مجرم او د ټولني اصلاح ورباندې راشي.

ډیری خلک گومان کوي، چې د نهي عن المنکر د حکم مطابق هر څوک کولای شي، چې له جرمه وروسته هم یو مجرم ته تعزیر او یا سزا ورکړي، خو دا خطا فکر ده، ولې چې د جرم د ترسره کېدلو وروسته خو نهي عن المنکر متصور کېدلای نشي.

نو حاصل دا دي: چې عام مسلمانان او عامه حاکمه طبقه کولای شي، چې د جرم تر وقوع وړاندې په دعوت او تبلیغ سره د جرم مخنیوی وکړي، او د گناه او یا د جرم په حالت د نهي عن المنکر د حکم پر بنا هر مسلمان مکلف ده، چې د مجرم مخنیوی وکړي، البته د گناه او جرم د تر سره کېدلو وروسته پر جرم باندې د سزا ورکول یوازې د حاکم، قاضي او یا د هغه چا مسؤلیت دی، چا ته چې حاکم یاد مسؤلیت سپارلی وي.

علامه ابن نجیم رحمه الله تعالی وایي: قالوا لكل مسلم إقامته حال مباشرة المعصية، وأما بعد الفراغ منها فليس ذلك لغير الحاكم. قال في القنية رأى غيره على فاحشة موجبة للتعزير فعززه بغير إذن المحتسب فللمحتسب أن يعزر المعزر إن عزره بعد الفراغ منها قال - رضي الله عنه - قوله: إن عزره بعد الفراغ منها فيه إشارة إلى أنه لو عزره حال كونه مشغولا بالفاحشة فله ذلك وأنه حسن؛ لأن ذلك نهي عن المنکر وكل واحد مأمور به وبعد الفراغ ليس بنهي عن المنکر؛ لأن النهي عما مضى. لا يتصور فيتمخض تعزيرا وذلك إلى الإمام. اهـ البحر الرائق: (۵/ ۴۵).

یعني: که یو څوک په فحاشي باندې مشغول وي، نو د هر مسلمان وظیفه ده، چې د نهي عن المنکر د حکم پر بنسټ یې منع کړي، او تعزیر ورکړي، خو د فحاشي د تر سره کولو وروسته بیا د نهي عن المنکر حکم ندی باقي، ولې چې د گذشته څخه نهي ممکن نده، البته یوازې تعزیر باقي دی، چې هغه د حاکم او د هغه د نائب وظیفه ده.

د الله د دين له پتنگانو سره

د مرستې اثرات

مفتی سید شفیق الله سادات صاحب

نو بیامی ورته
وویل بابا ته خویهودی
وی نوته څنگه حج ته
راغلی یی یهود خوچ
نکوی؟
بابا راته وویل

امام طبري (رح)
لیکلی چې مونږ په
هندوستان کی په
مدرسه کی سبق
ویلؤ، د سبق په
دوران کی راسره

یهودی وم خو الله پاک راته ایمان نصیب کړ.

امام طبری وایی چې بیانی له مانه پوښتنه وکړه چې ته څوک یی؟
ما ورته وویل زه هغه طالب یم چې خرچه راسره خلاصه شوی
وه، او تاییرته واپس کړو، او د ټول کال مصرف دی مونږ ته راکړ.
امام طبری فرمایی چې دا شخص راجگ شو او د سترگو نه یی
اوبښکی لاړی، را ته یی وویل چې ستاسو دکومک په وجه ایمان
مونگ ته نصیب شو.

او بیا یی قصه راته وکړه چې په کومه ورځ می تاسو سره کومک
وکړو نوپه دغه شپه می محمد مصطفی ﷺ په خوب ولیده چې یو
خایسته سپی مونگ کره راشی او زمونگ په کور کی یو دم رڼا شی
چې د مخ نه ئی نور ښکاره کیده نو خپل گمان می داسی راغی چې دا
د مسلمانانو پیغمبر ده دا بل څوک نه شی کیدلی نو ورمونده می کړه
چې د الله رسوله ﷺ ته څنگه مونگ کره راغلی؟

نو راته یی وویل چې تا زما د دین طالبانو سره مرسته کړی نو
تاته خوشخبری درکوم چې زمونگ په کتاب کی ستا د ایمان د جنتی
کیدو فیصله شوی ده.

نو فوراً پاسیدم ښځه می راویڅښه کړه، او په تیزی می ورته
وویل چې پاڅه، زړه می وه چې دا د خوب قصه ورته وکړم، نو ښځې
می راته وویل سپیه؟

پیر ښه خوب می لیده را باندی خراب دی کړو، ما لا خپل
خوب نه وه ورته ویلی، د میرمنی می پوښتنه وکړه چې څنگه خوب
وه؟ نو هغی راته هغه شان خوب بیان کړو، څنگه چې ما لیدلی وه،
ان تردی چې دا یهودی وایی چې په دغه وخت کی مونږ په کورکی ۱۷
کسان وه دی ټولو هم دا یوشان خوب لیدلی وه.
نوپه شریکه مو ټولو ایمان راوړ. سبحان الله.

مصرف خلاص شو، نو بستری مو وتپلی چې مخ په کور روان شو، نو
د مدرسی په مخ کی د یوه یهودی دوکان وه، دهغه راباندی نظرشو،
راته یی ویل طالبانو ولی مو بستری تپلی؟

امام طبری وایی چې مونږ ورته وویل خرچه راسره خلاصه شوه
کورته ځو، نو هغه یهودی راته وویل سبق مو خلاص شو کنه؟
امام طبری وایی چې مونږ ورته وویل چې نه!
نو دی یهودی راته وویل بیرته لاړ شی چې څومره خرچه مو چې
کیږی په دی کال کی زه به یی درکوم.

امام طبری وایی چې مونږ ورته بطور تعجب وویل: ته یهودی
یی او مونږ مسلمانان یو ته څنگه له مونږ سره کومک کوی؟

دې یهودی راته وویل چې زه هم په یو اسماني کتاب ایمان لرم
چې تورات ده، اوتاسو هم په اسماني کتاب ایمان لری چې هغه
قرآن کریم دې، نو دواړه د الله تعالی کتابونه دی زه دالله د رضا په
خاطر له تاسو سره کومک کول غواړم نو امام طبری صاحب وایی چې
مونږ ددی یهودی دوینا مطابق واپس شو او پوره کال سبق مو وویل،
چې کله ددرس نه خلاص شو نو د یهودی نه موخدای پامانی
واخسته اولاړو.

پیر وخت پس زه حج ته لاړم چې گورم په یو ځای کی دغه یهودی
ناست ده، اوشک می پرې راغی چې داکس خومی چرته لیدلی!

نو غلی غوندی پوښتنه می ترینه وکړه چې باباخفه کیږی خو
به نه چې یوه پوښتنه درنه وکړم نو بابا راته ویل نه بچیه وایه!
ما ورته وویل ته د هندوستان دفلانی علاقی خو نه یی؟
بابا وویل چې یم.

بیامی ورته وویل دمدرسی خواته خوستا دوکان نه وه بابا وویل
چې بالکل هو.

د نوموتي شهيد مولوي حميد الله خبيب ژوند ته کتنه

د نړيوال طاغوت پر وړاندې يو بې وسلې لښکر د خدای په اسرې او هيله ميدان ته راووت خو د نمرود او ابراهيم، موسی او فرعون، بالاخره محمد رسول الله صلى الله عليه وسلم او ابو جهل په خير يې د خالي لاس او په وسلو بار ځواک د مقابلي يو مثال پريښود او دا يې ثابته کړه چې حق تل بريمن وي که څه هم له مادي پلوه ډير کمزوری خو په معنوي لحاظ لامثاله او نه ماتيدونکی لښکر وو.

دغه لښکر چې کفري نړۍ ورته د ځمکې په سر د ژوندانه حق نه ورکولو، خو د بې ساريو سربښندنو او فداکاريو په بدل کې يې دغه ياغي او باغي جهان پښو ته راتپت او د يو ځواک په توگه يې ځان پرې ومنلو.

ووکې همدغه زلمي وو چې د اسلام او مسلمانانو برم او غرور يې پر ځای، متين هوډ او کلک عزم يې هيواد او هيوادوالو ته عزت ورکړ، په سادگۍ يې نړۍ غلظه خو د معنوي زیرکتيا او هوښيارتوب يې يو بل تاريخ کيښود او دا يې د طالب په نوم د تاريخ په کتاب کې زرين باب په توگه خلاص کړ.

لاندي له دغو زلميو څخه د يو تن زلمي مولوي حميدالله چې په خبيب يې شهرت درلود ژوند ته کتنه کوو خو دا چې د هغه ژوند ټول زرينه کارنامه او هره ورځ يې د کارنامو يو داستان دی نو دلته يې په هغو بساينه کوو چې قلم، کاغذ او وخت مو اجازه راکوي.

زوکړه او پيژندنه: شهيد مولوي حميدالله خبيب د محمد نعيم ځوی او د محمد کريم لمسی چې په (۱۳۶۳ هـ ش) کال يې د لوگر ولايت مرکز پل عالم په نيازيو کلي کې په يوه دينداره او علمي کورنۍ کې دې فاني نړۍ ته سترگې وغړولې.

زده کړې: نوموړي خپلې لومړنۍ زده کړې د کلي له ملا امام څخه پيل کړې چې له څه وخت زده کړو وروسته د لوگر مرکز دادوخیلو د مولوي خوشال ملنگ جامع د دارالعلوم فاروقيه مدرسې ته د زده کړو لپاره يې مخه کړه او تر کافيې نورالانوار پورې زده کړې يې هلته وکړې چې همغه وو په افغانستان غربي يرغلگرو يرغل راوړ او د هيواد اکثره مدارس وتړل شول چې وروسته يې د نورو زده کړو لپاره د هجرت ديار پاکستان په لور مخه کړه او د پيښور نوبنار ته څيرمه په خيراباد دارالمساكين قدسيې کې يې اکثره زده کړې ترسره کړلې.

شهيد خبيب تقبله الله وروستنی زده کړې لويه دوره د پاکستان په زرگري کې د هيواد له نامتو او مشهور شخصيت مرحوم شيخ القرآن والحديث عبدالستارجان صيب څخه وکړه.

جهاد او مبارزه: په افغانستان د امريکا يرغل نه وو پيل شوی په هيواد کې د شر او فساد په وړاندې طالبانو جهاد پيل کړی وو هغه مهال په لومړيو کې شهيد خبيب تقبله الله لا د ځوانۍ تر پوره نه وو رسيدلی خو د طالبانو د واکمنۍ په وروستيو دوه کلونو کې يې د جهاد شوق او جذبه پرې غالبه چې همدې جذبې آن تر پکتیکا بوتلو او هلته يې د طالبانو ليکو ته ځان ورسولو.

د اشغال د پيل لومړۍ ورځې وې په مدرسه کې يې درس ويلو خو چې کله امريکايي يرغلگرو په هيواد يرغل وکړ نوموړي شهيد خپل کتابونه کت او د جهاد سنگرونو ته يې يو ځل بيا ودانگل چې په دې توگه تر کونړ ورسيد، همغه وو چې د طالبانو نظام سقوط د طالبانو لښکر خور او ظاهرا مات شو نوموړي شهيد بيا د مدرسې په لور مخه کړه او خپلې پاتې زده کړې يې ترسره کړې.

د اشغال دريم کال وو طالبانو په ځينو ولايتونو کې يو ځل بيا خپل ظهور شکاره کړ چې لوگر هم د دغو ولايتونو په لسټ کې وو د طالبانو خواره عسکر پکې سره په راټوليدو شو او وخت نا وخت به يې د غربي يرغلگرو او د هغوی د مزدورانو په وړاندې بريدونه کول چې شهيد خبيب تقبله الله هم د اشغالگرو په خلاف زنگ وهلي توپک ته لاس او ځان يې د شهيد مولوي امرالله رهبر تر قوماندې لاندې يو ځل بيا تر سنگرونو ورسولو.

هغه تقبله الله په خپلو همسنگريانو ملگرو کې ډير زر په يو ښه ښه ويشتونکي راکټچي شهرت تر لاسه کړ چې په هر کمين کې به يې خامخا ټانگ ويشتلی وو.

د شهيد خبيب يو ملگری وايي لومړی ځل مو وو د لوگر مرکز علي خان کلا سيمې ته د کمين لپاره راغلو څو شيبې ناست وو چې د امريکايانو ټانگونه راغلل شهيد خبيب ويل مخکې مې په راکټ ډز ندی کړی خو ښه درس مو د راکټ ويلی دعا کوه چې الله جل جلاله يې برابر کړي.

هغه وايي همدا وو چې ټانگونه راورسیدل او شهيد خبيب تقبله الله په لومړي ځل د امريکايانو ټانگ و ويشت چې د خوشالۍ څخه يې بار بار الله اکبر نعرې وهلې.

نوموړي شهيد به تل د غربيانو په ټانگونو بريد کې ضرور يو ټانگ ويشتلی وو چې په دې توگه هغه په يو مسلکي راکټ ويشتونکي مشهور شو او له شلو څخه به يې زيات ټانگونه ويشتلي وي.

شهيد خبيب تقبله الله څو څو ځله په داسې ځايونو کې بند راغی چې شهادت به يې ظاهرا حتمي معلومیده خو د خپلې زيرکتيا او فداکارۍ له امله به د خدای جل جلاله په نصرت روغ رمټ را و وتلو او دښمن ته به يې دروند زيان و اړولو.

په تير ۱۳۹۷ کال کې کله چې خبيب تقبله الله دلوی اختر په ورځو کې کور ته د مورکۍ سره اختر مبارکي لپاره لاړ دا چې د هغوی کور دکابل گردیز په لويه لار د سرک غاړې ته دی د غربي اجيرانو مختلفو ارگانونو په يو لوی شمير کې عسکرو پرې غدی وروپه نوموړی خالي لاس وو خو ځان يې د هغوی گوتو ته ورنکړ په خپله زيرکتيا خدای ج روغ رمټ تر خپلو ملگرو راوړسولو.

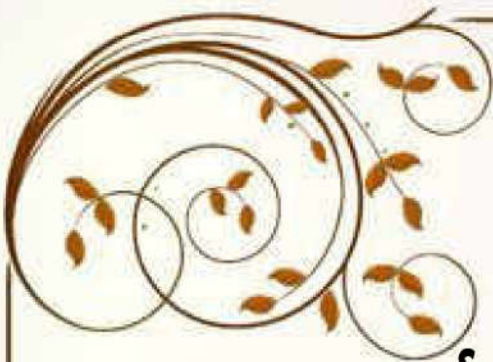
اسارت: شهيد حميدالله تقبله الله څو کاله وړاندې د کور تر څنگ د ملي امنيت ځواکونو ونيولو او په دې توگه يې د هغوی تر شکنجو او رپړونو لاندې څلور مياشتې تيرې کړې چې تر پايه يې پر خپل نوم اقرار ونکړ او تر څلور مياشتني زندان وروسته د الله جل جلاله په نصرت راخلص او بيا يې خپله مبارزه پيل کړه.

شهادت: شهيد خبيب تقبله الله د (۳۵) کلونو په عمر کې د (۱۳۹۸ هـ ش) کال د سرطان مياشتې په ۲۴ نيټه د دوشنبې پر ماښام د امريکايي ډرون الوتکې په گوزار له څو تنو نورو ملگرو سره يوځای د شهادت جام نوش، د اجل داعي ته يې لبيک و وایه او خپل روح يې حقيقي مالک ته وسپارلو.

روح دې ښاد او ياد دې تل تر تله وي

انا لله و انا اليه راجعون

رښتینى مجاهد څوک دی؟

وَعَنْ أَبِي مُوسَى رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ أَنَّ أَعْرَابِيًّا أَتَى النَّبِيَّ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ فَقَالَ: يَا رَسُولَ اللَّهِ الرَّجُلُ يُقَاتِلُ لِلْمَغْنَمِ، وَالرَّجُلُ يُقَاتِلُ لِيَذْكُرَ، وَالرَّجُلُ يُقَاتِلُ لِيَرَى مَكَانَهُ، وَفِي رِوَايَةٍ: (يُقَاتِلُ شَجَاعَةً، وَيُقَاتِلُ حَمِيَّةً)، وَفِي رِوَايَةٍ: (يُقَاتِلُ غَضَبًا) فَمَنْ فِي سَبِيلِ اللَّهِ؟ فَقَالَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ: (مَنْ قَاتَلَ لِتَكُونَ كَلِمَةُ اللَّهِ هِيَ الْعُلْيَا فَهُوَ فِي سَبِيلِ اللَّهِ) [متفق عليه].

ژباړه: له حضرت ابوموسی رضی الله عنه څخه روایت دی چې یو کوچی نبي علیه السلام ته راغی او ورته ویی ویل: ای دالله رسوله [صلی الله علیه وسلم] یو سپری د غنیمت په خاطر جنگیږي او یو سپری ددې لپاره جنگیږي چې دخلکو ترمنځ یادشم او یو سپری ددې لپاره جنگیږي چې خلکو کې زماځای معلوم وي، په یوه روایت کې دي چې یو سپری دزیات دلاوری له امله جنگیږي او یو سپری دحمیت او قومیت له امله جنگیږي او په یوه روایت کې دي چې یو سپری دقهر او غصې له امله جنگیږي، نو کوم یو په دغو کې دالله په لاره کې دی. نو رسول الله صلی الله علیه وسلم ورته وفرمایل: څوک چې ددې لپاره جنگیږي چه دالله کلمه لوړه شي، نو دغه کس دالله په لاره کې دی.

ذبیح الله مجاهد د مرکې عمده ټکي

داسې نه شي کیدای چې دلته دې بهرنۍ الوتکې ګرځي او موږ دې حاشیوي موضوعاتو (کابل ادارې سره خبرو) ته لار شو او اشغال دې پر ځای پاتې وي

- ❖ موږ د مذاکراتو په برخه کې خپل مسؤلیت سرته رسولی دی دا چې امریکایي اشغالګر له خبرو شاته شول په دوی پورې اړه لري.
- ❖ خومره چې موږ ته ممکنه وه، مشروع وه، د جګړې او سولې په دواړو برخو کې مو مسؤلیت ادا کړی دی.
- ❖ د هیواد د آزادۍ لپاره وسلواله مبارزه زموږ حق دی او موږ به دې مبارزې ته دوام ورکوو.
- ❖ د مقابل جهت له لوري هر څه تحمیل شوي، د دوی په بمبارۍ او وحشت کې تغیر ندی راغلی، دوی وحشت ډیر کړی، جګړه یې ډیره کړې، نو موږ هم متقابلاً په دې برخه کې بریدونه زیاتوو.
- ❖ کله چې دلته بهرنۍ اشغال او موانع موجود وي باید هیڅ دا سوال پیدا نشي چې د کابل ادارې سره دې خبرې وشي.
- ❖ داسې نه شي کیدای چې دلته دې بهرنۍ الوتکې ګرځي او موږ دې حاشیوي موضوعاتو (کابل ادارې سره خبرو) ته لار شو او اشغال دې پر ځای پاتې وي.
- ❖ دا خبره باید واضحه وي چې موږ د کابل اداره د یو نظام په حیث نه پیژنو، ځکه چې په وړاندې یې شرعي او حقوقي ستونزې شته.
- ❖ باید واضحه وي چې هیڅ مجاهد به په قصدي شکل باندې کوم ملکي کس ته زیان وړوي.
- ❖ په تخار او پکتیکا کې چاودنې قصدي اعمال ندي، په تخار او پکتیکا کې دواړه پخواني مایټونه انفجار شويدي، خو له دې دواړو بېنښو څخه یې ننگه غلیم د مجاهدینو پر ضد تبلیغاتي استفاده کوي.
- ❖ کله چې اشغال موجود وي، کفري قوتونه په هیواد وي، شرعاً دا مجاز نده چې څوک له دوی سره متاړکه وکړي، دا یوه شرعي مسئله ده، دا زموږ په اختیار کې ندی چې جهاد ودروو.
- ❖ څوک چې د اوربند غوښتنه کوي، د دوی مقصد دا دی چې دوی د اشغال لپاره کار کوي، او د اشغال پاتې کیدل غواړي، دا هېڅوک اجازه نلري، شرعاً مجاز نلري.
- ❖ موږ د جنگ ځواب په جنگ ورکوو او د منطق ځواب په منطق ورکوو!
- ❖ موږ په امریکایي لوري هیڅ یاور نلرو. له امریکا سره بیا ځلې خبرو کې موږ دقت کوو که چیرې دوی صادقانه راشي موږ ورته تیار یو. زموږ دریځ بیا هم پخوانی دی.
- ❖ د غني تګلاره د نوموړي شخصي نظر و کومه تګلاره نه وه. دغه شخصي نظریاتو (د غني تګلارې) ته موږ نه غواړو غبرګون وښیو او هغه مهم هم ندي.
- ❖ د غني اداره یوه لاسپوڅې اداره ده، په داسې یو حالت کې دې ادارې ته مشروعیت ورکول او ورسره خبرې کول دا د افغانستان له تاریخ سره جفا بولو.
- ❖ د کابل اداره د بندیانو د خلاصون واک نلري، په دوی پورې اړه نلري، نه دومره قوت، صلاحیت او واک لري.
- ❖ د امریکا مذاکراتي ټیم یو ارتباطي چينل زموږ له مذاکراتي ټیم سره خلاص پاتې دی.

Srak Magazine

